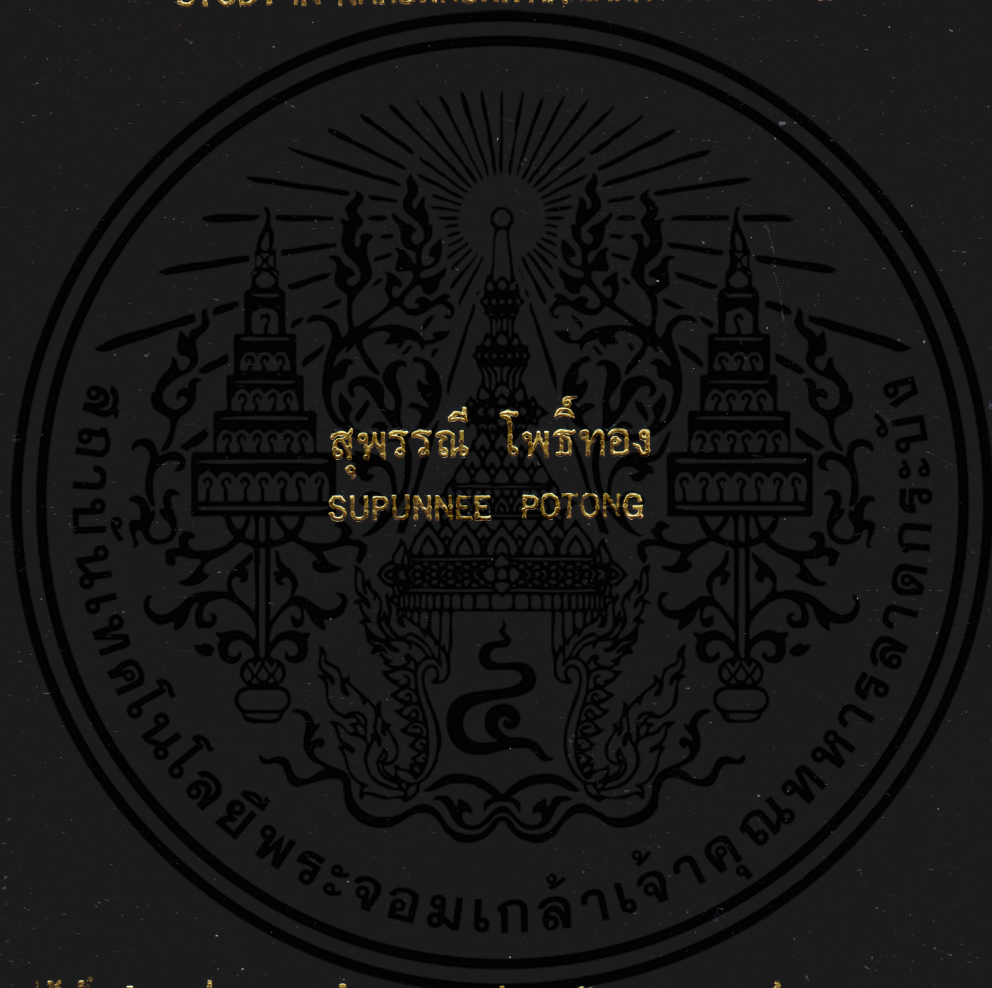

ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

AN ASSESSMENT OF HIGH SCHOOL STUDENTS' REASONS FOR FURTHER
STUDY IN NAKORNSRITHAMARAT PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2544

ISBN 974 - 648 - 150 - 9

ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

AN ASSESSMENT OF HIGH SCHOOL STUDENTS REASONS FOR FURTHER
STUDY IN NAKORNSRITHAMARAT PROVINCE

สุพรรณิ โพธิ์ทอง
SUPUNNEE POTONG

.b.....
.i.....

เลขหมู่..... 80838
เลขทะเบียน.....
วัน เดือน ปี 23 พ.ค. 2551

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-150-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**AN ASSESSMENT OF HIGH SCHOOL STUDENTS REASONS FOR FURTHER
STUDY IN NAKORNSRITHAMARAT PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIRMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
ADMINISTRATION**

SCHOOL GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2001

ISBN 974-648-150-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2001

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

AN ASSESSMENT OF HIGH SCHOOL STUDENTS REASONS FOR
FURTHER STUDY IN NAKONSITAMMARAT PROVINCE

ชื่อนักศึกษา นางสาวพรณี โพธิ์ทอง

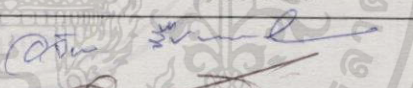
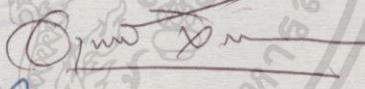
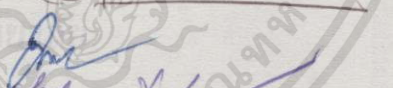
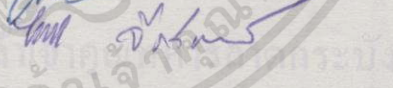
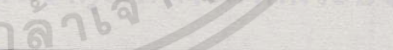
รหัสประจำตัว 40064134

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ. อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร. อารมณ จินดาพันธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
ผศ. อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย	
ดร. อารมณ จินดาพันธ์	
ผศ. ดร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์	
ดร. มาลัย จีรวัดนเกษตร์	
ดร. ณรงค์ พิมสาร	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 16 กุมภาพันธ์ 2544 เวลา 9.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ. ดร. บุญวัฒน์ อิตฺุ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครศรีธรรมราช

นักศึกษา

นางสุพรรณิ โปธิ์ทอง

รหัสประจำตัว

40064134

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2544

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.อารมณั์ จินดาพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 624 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจาก 11 อำเภอ จำนวน 18 โรงเรียน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งทดสอบหาความถูกต้องในด้านภาษา และเฉพาะด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ จัดอันดับ หาความถี่กำหนดค่าน้ำหนัก คำนวณค่าน้ำหนัก รวมค่าน้ำหนักและสรุปผลเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อสายอาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนสายอาชีพ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 180 คน นักเรียนหญิง 444 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอรัตนบุรีมากที่สุด นักเรียนส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 ของครอบครัวและเมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วศึกษาต่อทันที
2. เหตุผลที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าและภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
 - 2.1 ด้านส่วนตัวของนักเรียน ส่วนใหญ่มีคะแนนสะสม 2.00-3.00 บิตามารดาของนักเรียนมีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน และนักเรียนอาศัยอยู่กับบิดามารดา วิชาที่ชอบมากที่สุด คือ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ วิชาที่ทำคะแนนได้มากที่สุด คือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ

2.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว นักเรียนส่วนใหญ่ บิดามารดามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 4,001-5,000 บาท มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ประมาณภาคเรียนละ 8,000 บาท และปัจจุบันนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย แต่ต้องการศึกษาต่อถึงระดับปริญญาตรี โดยได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดา

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่เดินทางมาโรงเรียนโดยรถโดยสารประจำทาง ใช้เวลา 10-30 นาที ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 10-20 บาทต่อวัน ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยครูแนะแนว และคิดว่าการศึกษาต่อจะรับฟังคำแนะนำจากครูอาจารย์

2.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความดีเด่นด้านได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ได้รับการยอมรับจากสังคมด้านปลอดสารเสพติด และนักเรียนจบแล้วมีงานทำทุกคน

3. เหตุผลในการศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เหตุผลด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน เพราะ่วิชาที่นั้นเหมาะสมกับความสามารถและสติปัญญา ทำให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานได้เต็มที่ บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะที่จะเรียนวิชานี้ ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เพราะต้องการงานที่สามารถหารายได้พิเศษได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว ต้องการงานที่มีอัตราเงินเดือนสูง และเมื่อเรียนจบไปแล้ว มีงานให้เลือกทำหลายอย่างและมีเงินเดือนเท่ากัน ด้านสภาพแวดล้อมด้านการเรียน เพราะต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคงมีสวัสดิการดี ต้องการที่จะใช้ความรู้ในวิชานี้ประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นที่ต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้ และเห็นว่าเรียนวิชานี้แล้ว หากไม่รับราชการก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เพราะต้องการเรียนในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เลือกเรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน และมีการคมนาคมไปกลับสะดวก

Thesis Title	An Assessment of High School Students Reasons for Further Study in Nakornsri thamarat Province
Student	Mrs.Supunnee Potong
Student I.D.	40064134
Degree	Industrial Education
Programme	Vocational Administration.
Year	2001
Thesis Advisor	Assist. Prof. Ashara Seubsinskulchai
Thesis Co-advisor	Dr.Arom Chandaphan.

ABSTRACT

The main objectives addressed in this study were to investigate 1. The need to continue studies, and 2. Reasons for continuing studies in tertiary vocational tract of upper secondary students in Nakonsitammarat province Thailand.

The sample group studied consisted of a stratified sampling of 644 upper secondary students. These students from 18 secondary schools in 11 districts in Nakonsitammarat province were all in their last year of study. The data were collected from a questionnaire developed by the researcher, which had been checked for language. The section entitled Institutional Image in part 2 of the questionnaire was checked for reliability .87 by using a packaged statistical analysis program, SPSS/PC⁺. This program calculated percentages, sorted frequencies according to specific weighted variables, calculated weights, combined weights and summarized the results in order to characterize the sample group regarding need to continue education in advanced vocational program.

Results of the study

1. The general characteristic of the sample group that chose to study in the vocational tract consists of 180 male and 444 female students mostly over the age of 18. Most come for Ronpiboon District, and most have parents who are farmers. Most students in the group are the oldest in the family and after having finished high school immediately continued their studies. The four elements investigated regarding continuing study in advanced vocational programs include:

2.1 Students' personal life – Most students gave a combined score of 2.00 – 3.00.

Both parents are living, and the student lives with his/her parents. The subjects most liked by the students typically were basic skills courses in which they also received the highest grades.

2.2 Family's economic and social standing – Most students have parents with an average monthly income of 4,001-5,000 bahts. Their parents education were elementary education and are farmers or work in agriculture sector. The average cost of education is about 8,000 baht per term and currently the students have problems with payment of education, but need to study to the bachelor's degree level while their parents pay for their education.

2.3 Study environment – Most students travel to and from school on public transportation at an average of 10.30 minutes at on average cost of 10-20 baht per day. While in high school students were advised about post secondary study in state universities from guidance counselors and most felt that they would need this advice.

2.4 Institutional image – Most students need to continue their education at a school that has convenient ---, materials and equipment that are ready, an outstanding reputation, educational standards that are accredited, received social acceptance regarding anti-drug policies, and a school that will help everyone enter the workforce after graduation.

3. The reasons given by students in continuing their education in the advanced vocational tract are:

Personal reasons-Because that particular course suits my ability and mental capability. It allows me to use my knowledge and ability to work to the fullest extent. My character and disposition suit this line of study.

Family's economic and social standing-Because I need to work that allows me to get some extra income, which will be an additional help for my family. I need to get a well paying job. When I graduate there will be several kinds of jobs to choose from which all have similar salaries.

Educational environment-Because I need a career that is steady and has good benefits. I need to use my knowledge of this subject in my career, which is currently needed throughout the country, and I see that after having studied this course, if I don't get a government job, I can start my own business.

Institutional image-Because I need to study at a school that is accredited and has a standard education. I choose to study at a school near my home, which has convenient transportation.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยคำแนะนำและคำปรึกษาจาก ผศ.อัจฉรา สืบสินธุสกุลไชย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ คร. อารมณฺ์ จินดาพันธ์ อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านด้วยความเคารพอย่างสูง ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ด้วยความเสียสละอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเจ้าของโรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้ (เอส.เทค) คุณประสพ ตันติอุโฆษ และคุณกัลยา ตันติอุโฆษ ผู้ให้การสนับสนุนเงินทุนในการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้ (เอส.เทค) อาจารย์โสภา โลหะขจรพันธ์ ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งในการวิจัย คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุพรรณิ โปธิ์ทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ.....	6
2.2 ลักษณะของแรงจูงใจ.....	7
2.3 ทฤษฎีความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	9
2.4 ทฤษฎีแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ.....	14
2.5 เหตุผลในการศึกษาต่อ.....	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	63
5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	87
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	87
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	93
ประวัติผู้เขียน.....	111

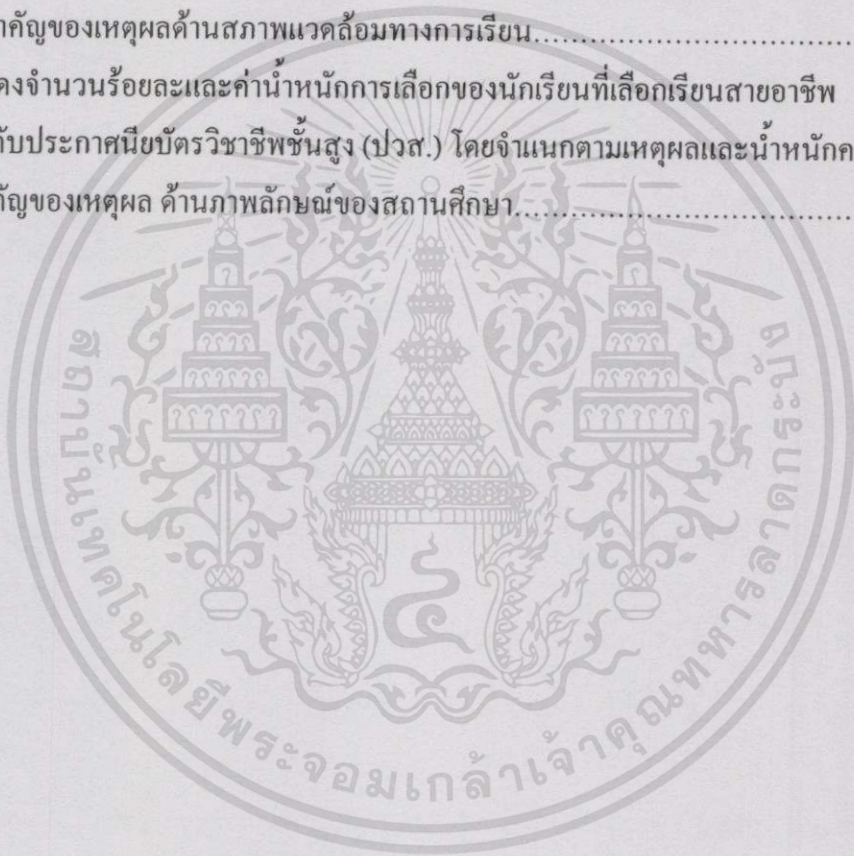

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากร.....	30
3.2 แสดงจำนวนกลุ่มโรงเรียน.....	32
3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	33
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน.....	39
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว.....	41
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน.....	46
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน.....	48
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความพร้อมของโรงเรียน.....	49
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน.....	49
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านการได้รับการยอมรับจากสังคม.....	50
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความดีเด่นของโรงเรียน.....	51
4.10 แสดงจำนวนและค่านำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความสำคัญของเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าในภาพรวม.....	51
4.11 แสดงจำนวนร้อยละและค่านำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความสำคัญของเหตุผลด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 แสดงจำนวนร้อยละและค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผลด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว.....	55
4.13 แสดงจำนวนร้อยละและค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผลด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน.....	56
4.14 แสดงจำนวนร้อยละและค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผล ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา.....	58

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2540 ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายว่า เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็น การศึกษาในระดับต่อจากมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากจะให้นักเรียนได้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ยังสามารถเลือกศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชนได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งการศึกษาสายอาชีพหรือการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและศึกษาต่อในระดับสูง ให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี มีปัญญา มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 2) ดังนั้น การตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อและเลือกอาชีพ จึงถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของบุคคล

นักเรียนจำนวนมาก เลือกศึกษาต่อสายอาชีพและมีแนวโน้มสูงขึ้นในแต่ละปี ดังจะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนประเภทอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2539 มีประมาณ 442,357 คน เมื่อจำแนกตามหลักสูตรแล้ว จะเป็นนักเรียนหลักสูตร ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.26 รองลงมาคือหลักสูตร ปวส. คิดเป็นร้อยละ 32.58 และหลักสูตร ปวท. คิดเป็นร้อยละ 0.16 นักเรียนในหลักสูตร ปวช. เรียนวิชาพาณิชยกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.77 นักเรียนในหลักสูตร ปวท. เรียนสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.12 นักเรียนในหลักสูตร ปวส. เรียนสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.46

ในปีการศึกษา 2540 จำนวนนักเรียนประเภทอาชีวศึกษามีประมาณ 466,455 คน เมื่อจำแนกเป็นหลักสูตรแล้ว จะเป็นนักเรียนหลักสูตร ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.48 รองลงมาคือหลักสูตร ปวส. คิดเป็นร้อยละ 37.44 และหลักสูตร ปวท. คิดเป็นร้อยละ 0.08 นักเรียนในหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

สูตร ปวช. เรียนสาขาพาณิชยกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.63 นักเรียนในหลักสูตร ปวท. เรียนสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.57 นักเรียนในหลักสูตร ปวส. เรียนสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.39

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2539 และ 2540 พบว่า มีนักเรียนเพิ่มขึ้นประมาณ 24,098 คน คิดเป็นร้อยละ 5.45 (งานสถิติการศึกษาเอกชน. 2540 : 69) ซึ่งการเพิ่มขึ้นของนักเรียนดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ว่ามีเหตุผลมากน้อยเพียงใด และผู้วิจัยเห็นว่าผลของการวิจัย จะเป็นข้อมูลที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อสนองตอบได้อย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการของนักเรียน ตลอดจนใช้ประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวความคิดของ วินัย สิงหนนท์ (2539: 3-4) ดังนี้

1. คุณลักษณะของวิทยาลัย
2. การสนับสนุนจากผู้อื่น
3. ความมุ่งหวังของตนเอง
4. สถานการณ์ทำงานในอนาคต
5. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษาต่อ

กรอบแนวความคิดของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541:4-8) ดังนี้

1. สภาพส่วนตัวของนักเรียน
2. สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
3. สภาพแวดล้อมด้านการเรียน

กรอบแนวความคิดของวีระพล เวชยางกูร (2542: 3-4) แยกออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ
 - 1.1 สภาพส่วนตัวของนักเรียน

- 1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- 1.3 สภาพแวดล้อมทางการเรียน
2. ด้านความต้องการในการตัดสินใจศึกษาต่อ
 - 2.1 เหตุผลด้านการเงิน
 - 2.2 เหตุผลด้านบุคลากร
 - 2.3 เหตุผลด้านประโยชน์ของวิชาที่เลือกเรียน
 - 2.4 เหตุผลด้านความเหมาะสมกับตนเอง
 - 2.5 เหตุผลในด้านสังคม

จากกรอบแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปแนวความคิดของทั้ง 3 ท่าน และแยกเป็น 2 ส่วนคือ

1. เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน
 - 1.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 - 1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 1.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
2. เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน
 - 2.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 - 2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 2.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาเหตุผล 2 ส่วน คือ เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนและเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนและด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

1.4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 21 อำเภอ 2 กิ่ง จำนวน 51 โรงเรียน มีนักเรียน 6,390 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ได้จำนวนทั้งหมด 1,021 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้จำนวน 624 คน

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2542 แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน
 - 1.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 - 1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 1.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
2. เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน
 - 2.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 - 2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 2.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

1.5 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เหตุผลในการศึกษาต่อ หมายถึง เหตุผลที่เป็นแรงจูงใจหรือชักนำให้นักเรียนใช้เป็นหลักในการพิจารณาเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนด้านสภาพส่วนตัว หมายถึง กระแสนเฉลี่ยสะสม สภาพครอบครัว วิชาที่ชอบมากที่สุด วิชาที่ทำคะแนนได้มากที่สุด ความสามารถและสติปัญญา บุคลิกภาพและลักษณะนิสัย สุขภาพร่างกาย เกียรติยศชื่อเสียง การได้รับการยอมรับจากสังคม ความเป็นผู้นำ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาหรือผู้อุปการะ การศึกษาของบิดามารดาและผู้อุปการะ อาชีพของบิดามารดาและผู้อุปการะ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน แหล่งเงินทุนในการศึกษาต่อ ระดับการศึกษาสูงสุดที่ต้องการ การสร้างฐานะ ค่าตอบแทน การมีงานทำ รายได้พิเศษการประกอบอาชีพส่วนตัว

เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาโรงเรียน พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาโรงเรียน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป กลับโรงเรียน การได้รับคำแนะนำในการศึกษาต่อ การนำความรู้ในวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพที่มั่นคงและมีสวัสดิการดี การสืบทอดอาชีพของบิดามารดา คำแนะนำในการเลือกเรียนจากบิดามารดาและผู้อุปการะ คำแนะนำจากครูอาจารย์ ความก้าวหน้าในอาชีพ การสอบเข้าเรียนต่อ

เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง ความพร้อมของโรงเรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน ความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ความพร้อมของครูอาจารย์ บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนเกี่ยวกับการได้รับรางวัลต่างๆ การได้รับการยอมรับจากสังคมเกี่ยวกับ วิชาชีพเฉพาะสาขา ความประพฤติของนักเรียน การปลอดจากสารเสพติด ความมีระเบียบวินัย ความสัมพันธ์กับชุมชน ความดีเด่นของโรงเรียนเกี่ยวกับด้านความประพฤติของนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านระเบียบวินัย ด้านอาคารสถานที่ ด้านมีชื่อเสียงในสังคม ด้านนักเรียนจบแล้วมีงานทำ ด้านทักษะ ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน บริการทางการศึกษา

ความก้าวหน้าในด้านส่วนตัว หมายถึง การเรียนวิชาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถและสติปัญญา บุคลิกภาพและลักษณะนิสัย สุขภาพร่างกาย การปรับปรุงตนเอง ความมีเกียรติยศและชื่อเสียง การได้รับการยอมรับจากสังคม ความเป็นผู้นำ

ความก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว หมายถึง การสร้างฐานะรายได้ของครอบครัว การประกอบอาชีพในอนาคต

ความก้าวหน้าในด้านสถานแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การเลือกประกอบอาชีพ คำแนะนำจากบิดามารดาและผู้อุปการะ คำแนะนำจากครูอาจารย์และเพื่อน ความก้าวหน้าในอาชีพ การสอบเข้าเรียนต่อ

ความก้าวหน้าในด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ตั้งของสถานศึกษา การได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ความดีเด่นด้านวิชาการ การคมนาคมสะดวก มีอุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัย วุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ บริการทางการศึกษา

นักเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

โรงเรียนมัธยม หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ
- 2.2 ลักษณะของแรงจูงใจ
- 2.3 ทฤษฎีแนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ
- 2.4 ทฤษฎีแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
- 2.5 เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - 2.5.1 เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ประกอบด้วย
 - 2.5.1.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน
 - 2.5.1.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 - 2.5.1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 2.5.1.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา
 - 2.5.2 เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียนประกอบด้วย
 - 2.5.2.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน
 - 2.5.2.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
 - 2.5.2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน
 - 2.5.2.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

2.1 ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาของไทย ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลายทัศนะด้วยกัน สำหรับในประเทศไทยนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจ ไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ชยันต นาคบุปผา (2529: 54-56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจอีกว่า เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจหรือมีแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยไม่ย่อท้อ

เอนกกุล กริแสง (2520: 144) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง เป็นสภาพหรือสถานะที่อยู่ในตัวบุคคลที่จะแสดงออกหรือเป็นแรงผลักดัน ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2518 : 18) ได้ให้ความหมายของ แรงจูงใจ ว่าเป็นปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพล เป็นแรงผลักดันทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและควบคุมพฤติกรรม

ปฐุม นิคมมานนท์ (2518 : 33) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง ภาวะที่กระตุ้นให้อินทรีย์เกิดการเคลื่อนไหวหรือเกิดพฤติกรรมขึ้น

สุชา จันทรเอม และ สุรางค์ จันทรเอม (2518 : 71-72) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลัง ที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถ ไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่พวกเขาคาดหวังไว้

2.2 ลักษณะของแรงจูงใจ

ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2528 : 94-114) ยังได้อธิบายว่า แรงจูงใจ ประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ต่อไปนี้

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ความมั่นคงในรูปของจิตสำนึก ได้จากความต้องการความปลอดภัย ส่วนความมั่นคงในรูปของสำนึกเป็นสิ่งที่ได้พัฒนามาตั้งแต่เด็ก โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ที่จะทำให้บุคคลเป็นคนที่มีความมั่นใจหรืออ่อนแอ
 2. แรงจูงใจด้านสังคม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้นมีใช้เพื่อมิตรภาพเพียงอย่างเดียวเสมอไป หากแต่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ สรรพคุณ และเชื่อถือ
 3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านนี้มีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมระดับชนชั้นกลาง ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคลอย่างหนึ่ง บุคคลบางคนมีความพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อน หรือในระดับชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็อาจแสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับโลก
 4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว เช่น บุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้เนื่องจากบุคลิกภาพและพฤติกรรม แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บางคนก็เป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท
 5. แรงจูงใจด้านความสามารถ หมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถเกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ถ้าความ
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำเร็จอยู่เหนือความล้มเหลว ความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูง ทำให้บุคคลมองโลกในแง่บวก และมองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายน่าสนใจ และสามารถที่จะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือความสำเร็จแล้ว จะทำให้บุคคลมองโลกในทางลบและบุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำ จะไม่มีแรงจูงใจที่จะแสวงหาการทำทนายใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลเหล่านี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับ ควบคุมมากกว่าที่จะเป็นผู้ควบคุมและบังคับสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความสำเร็จด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จคือ มีความพอใจความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัลของงาน บุคคลประเภทนี้จะมีความก้าวหน้าในการทำงานเพราะจะเป็นผู้สร้างสรรค์ให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านการเงิน เงินเป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อนและสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภท คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงิน คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยน สิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ตัวเงินโดยตรง แต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญ แต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคล ต้องการให้เป็นตัวแทน

ปรูม นิกมมานนท์ (2518 : 39-42) ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจด้านร่างกาย (Physical Motives) เป็นแรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงภายในเพื่อรักษาภาวะปกติของร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก ความต้องการภายในเนื้อเยื่อและอิทธิพลของสารฮอร์โมนเม็ดเลือด แรงจูงใจด้านร่างกายที่สำคัญได้แก่ แรงขับจากความหิว แรงขับจากการ กระหายน้ำ แรงขับเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด แรงขับที่เกิดจากความต้องการทางเพศ และแรงขับในการเป็นแม่

2. แรงจูงใจทั่วไปที่ไม่ใช่การเรียนรู้ (Unlearned General Motives) เป็นแรงจูงใจที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้และไม่ได้เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็น อยากมีการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรม ต้องสำรวจสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่างๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการที่จะควบคุมหรือจัดกระทำกับสิ่งต่าง ๆ ความต้องการได้รับการตอบสนองจากประสาทสัมผัสต่างๆ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น และความต้องการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง

3. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ไม่ใช่ติดตัวมาแต่กำเนิด เกิดขึ้นเพราะการที่บุคคลได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคนเป็นสัตว์สังคม ดังนั้นพฤติกรรมส่วนใหญ่จึงได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น ตัวบุคคล สถาบันต่างๆ วัฒนธรรม ค่านิยม ความนึกคิด ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา เป็นต้น แรงจูงใจทางสังคมที่สำคัญได้แก่ ความต้องการได้รับความสำเร็จ ความต้องการเป็นพวกพ้อง หรือมีความผูกพันกับ

บุคคลอื่น ความต้องการให้สังคมยอมรับ ความต้องการตำแหน่งและฐานะทางสังคม และความก้าวร้าว

มนูญ ตนะวัฒนา (2525 : 51-55) ได้อธิบายแรงจูงใจไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความต้องการนอนหลับ พักผ่อน การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด เป็นต้น
2. แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางสังคม บุคคลจะเริ่มมีแรงจูงใจประเภทนี้ได้ เพื่อได้เข้าสู่สังคม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือมนุษย์สัมพันธ์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งได้แก่ ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ยกย่องและสรรเสริญ เห็นตนเองเป็นคนสำคัญและมีค่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกอยากมีอำนาจ ความมีอิสระ มีความรู้ ความสำเร็จในชีวิต และความต้องการในด้านสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่

ดวงเดือน พันธุนาวิณ (2518 : 18-19) ได้แบ่งแรงจูงใจ ออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการหรือการแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามความชอบของตัวเอง เพราะฉะนั้นบุคคลใดก็ตามที่มีแรงจูงใจภายใน ย่อมจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความพอใจ และยินดีในงาน และนักจิตวิทยาเชื่อว่าแรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก
2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายปลายทาง และนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป นักจิตวิทยาเชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกเกือบทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า แรงจูงใจของบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายลักษณะ แต่โดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ แรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวของบุคคลเอง โดยมีได้เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายใน และแรงจูงใจภายนอกซึ่งเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล โดยได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายนอก

2.3 ทฤษฎีความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจอย่างเดียวกัน อาจจะเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจจะเป็นเนื่องมาจากแรงจูงใจหลายอย่าง ทฤษฎีแรงจูงใจที่นักจิตวิทยาใช้อธิบาย พฤติกรรมในปัจจุบันมี 3 ทฤษฎี คือ

- 2.3.1 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
- 2.3.2 ทฤษฎีมนุษยนิยม
- 2.3.3 ทฤษฎีปัญญานิยม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งสามทฤษฎีมีบทบาทสำคัญในการศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์แต่เนื่องจาก พฤติกรรมของมนุษย์ค่อนข้างซับซ้อน จึงไม่มีทฤษฎีใดสามารถอธิบายพฤติกรรมได้ทุกอย่าง จึงจำเป็นจะต้องเรียนรู้ทั้ง 3 ทฤษฎี สมัยก่อนนักจิตวิทยาได้อธิบายพฤติกรรมโดยใช้สัญชาตญาณ (Instincts) ซึ่งหมายถึง สิ่งที่เกิดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ไม่ต้องเรียนรู้ ถือว่าสัญชาตญาณ เป็นแรงขับที่ทำให้อินทรีย์ แสดงพฤติกรรมแตกต่างกันไปในสภาพการณ์ต่าง ๆ กัน แม็คดูกัล (McDougall, 1908. อ้างในปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2534 :192) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เป็นผู้ที่ใช้ทฤษฎีสัญชาตญาณอธิบายพฤติกรรมทุกชนิด เช่น สัญชาตญาณการอยากเป็นเจ้าของ การอยากรู้ อยากเห็น และการหนีภัยอันตราย เป็นต้น เพื่อให้เห็นภาพรวมและแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ จึงขอนำเสนอแรงจูงใจตามแนวความคิดของแต่ละทฤษฎี ดังนี้

2.3.1 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (Dallard and Miller, 1952. อ้างในอารี พันธุ์มณี : 2534) ได้สร้างทฤษฎีแรงขับ (Drives) โดยถือหลักการของความสมดุล (Homeostasis) กล่าวว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เราแสวงหาสภาวะภาพสมดุลอยู่เสมอ หรือมีความ โน้มเอียงที่รักษาความคงตัวภายใน

Uaro Dallard and Miller ได้แบ่งแรงขับหรือแรงจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางสรีระวิทยา (Psychological Motivation) แรงจูงใจด้านนี้เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายทั้งหมด เป็นความต้องการที่จำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์
2. แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motivation) มีความสำคัญน้อยกว่าแรงจูงใจทางด้านสรีระวิทยา เพราะจำเป็นในการดำรงชีวิตน้อยกว่าแต่จะช่วยคนเราทางด้านจิตใจ
3. แรงจูงใจทางสังคม หรือแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Social Motivation) แรงจูงใจชนิดนี้ ส่วนใหญ่จากประสบการณ์ทางสังคมในอดีตของบุคคล

นักจิตวิทยาหลายท่านไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ที่อธิบายพฤติกรรมด้วยแรงจูงใจทางสรีระ แรงจูงใจทางจิตวิทยา และแรงจูงใจทางสังคมโดยใช้ทฤษฎีการลดแรงขับ เพราะมีความเชื่อว่าพฤติกรรมบางอย่างของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจแบ่งตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรมได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการที่กระทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น ความต้องการเรียนเพื่อต้องการความรู้ ทำงานเพราะต้องการความสนุกสนานและความชำนาญ ซึ่งความต้องการหรือความสนใจพิเศษ ตลอดจนความรู้สึกรักใคร่หรือทัศนคติของแต่ละบุคคลจะผลักดันให้บุคคลสร้างพฤติกรรมขึ้นซึ่งได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็น ความสนใจ ความรัก ความศรัทธา เป็นต้น

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เงินเดือน ปริญญาบัตร ความก้าวหน้า รางวัล คำชมเชย

การแข่งขัน การดิเคียน ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมายจึงทำให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายนั้น

2.3.2 ทฤษฎีมนุษยนิยม

2.3.2.1 ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มาสโลว์ (Maslow อังโนอารี พันธัมณี 2534:188-189) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ความต้องการของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของขบวนการงูใจ

- 1) ความต้องการทางสรีระ (Basic Physiological Needs) ความต้องการด้านสรีระนี้ เป็นความต้องการพื้นฐานที่สำคัญที่สุดทางด้านร่างกาย
- 2) ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security an Safety Needs) ได้แก่ ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่น ความต้องการความคุ้มครองปกป้อง
- 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) คือความต้องการความรัก โดยปกติแล้วบุคคลมักจะอยู่รวมกลุ่มกัน ต้องการมีส่วนร่วมในกลุ่มให้ยอมรับตนเอง
- 4) ความต้องการได้รับความยกย่องนับถือ (Self Esteem Needs) คือ ความต้องการที่ให้ผู้อื่นยกย่องตน เป็นความปรารถนาของบุคคลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นได้เป็นอันมาก
- 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) คือ ความต้องการสูงสุดของบุคคลจะต้องพยายามกระทำการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และตามความสามารถของตนเอง

มาสโลว์ ได้จัดลำดับขั้นของความต้องการจากต่ำไปสูง เริ่มจากความต้องการทางสรีระซึ่งมาสโลว์เชื่อว่า เป็นความต้องการพื้นฐาน ที่มีแรงผลักดันรุนแรงที่สุด ถ้าความต้องการนี้ขาด จะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมตอบสนองจนเป็นที่พอใจ จึงจะมีความต้องการขั้นสูงต่อไป ตัวอย่างเช่น คนที่มีความหิวมาก ๆ มักจะไม่สนใจว่าจะเป็นที่ยอมรับของเพื่อนหรือไม่ หรือคนที่มีชีวิตอยู่ในช่วงอันตรายเพราะมีคนปองร้าย จะไม่มีความต้องการที่จะรู้สึกตนเองมีค่า มีฐานะ หรือได้รับการยกย่องจากสังคม ความต้องการขั้นสูงสุด คือ ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองที่ตามศักยภาพของตน ความต้องการได้รับความสำเร็จ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการทั้ง 4 ประเภทแรกได้รับการตอบสนอง

2.3.2.2 ทฤษฎีความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's Modified Need

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Hierarchy Theory) Alderfer (อ้างในกิฟลี วรรณกิจ 2536 : 97) ได้กล่าวสรุปถึงความ ต้องการของบุคคล 3 ประการ ดังนี้

- 1) ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs) เป็นความต้องการที่จะตอบสนอง เพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป
- 2) ความต้องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Relatedness Needs) เป็นความต้องการของบุคคลที่จะมีมิตรสัมพันธ์กับบุคคลรอบ ๆ ตัวและบุคคลในสังคมอย่างมีความหมาย
- 3) ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) เป็นความต้องการความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการขั้นสูงสุดรวมถึงความต้องการได้รับยกย่องและความสำเร็จในชีวิต

2.3.2.3 ทฤษฎีความต้องการของ Murray's Manifest Needs Theory

Murray (อ้างในอารี มณีพันธ์. 2534 : 189-192) ได้กล่าวถึงความต้องการของบุคคลว่ามี ทั้งหมด 20 ประการ แต่ความต้องการที่จำเป็น และมีความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานของคนนั้นมี อยู่ 4 ประการ คือ

- 1) ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
- 2) ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Need for Affiliation) เป็นความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับคนอื่น โดยคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน
- 3) ความต้องการอิสระ (Need for Autonomy) เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระมีความเป็นตัวของตัวเอง
- 4) ความต้องการอำนาจ (Need for Power) เป็นความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และความต้องการที่จะควบคุมคนอื่นให้อยู่ในอำนาจของตน

2.3.2.4 ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของ McClelland's Achievement Motivation Theory

แมคเคลแลนด์ (McClelland) มีความเชื่อว่า ความต้องการของคนเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าอย่างอื่น ความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้ จึงมีอิทธิพลสูงใจให้คนแสดงหรือประพฤติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของเขา ความต้องการในชีวิตของแต่ละคนจะแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างกันในสิ่งแวดล้อมทั้งครอบครัว ที่ทำงาน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรม แมคเคลแลนด์ ได้กล่าวถึงความต้องการไว้ 3 ประการ คือ

- 1) ความต้องการประสบความสำเร็จ (The Need for Achievement) เป็นความต้องการมีผลงานและบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา คุณลักษณะของคนที่มีความต้องการประสบความสำเร็จ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับภาระหรือความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน จะค้นพบว่าปัญหาจะแก้ได้โดยวิธีใด
- 1.2 เป็นคนที่ตั้งเป้าหมายไว้สูงกว่าปกติและชอบเสี่ยงกับเป้าหมายนั้น
- 1.3 เป็นคนที่ต้องการให้ผู้อื่นประเมินหรือบอกสิ่งที่เขาทำว่าเป็นอย่างไร

2) ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (The Need for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะส่งเสริมและรักษาสัมพันธ์ภาพอันอบอุ่น เพื่อความเป็นมิตรกับผู้อื่น เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

2.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าต่อการยอมรับและให้ความเชื่อมั่นให้กำลังใจ

2.2 เป็นคนที่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นตามความปรารถนาและบรรทัดฐานของผู้อื่น

2.3 เป็นคนที่มีความใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่นอย่างจริงจัง

2.3.3 ทฤษฎีปัญญานิยม

นักจิตวิทยาที่ยึดถือทฤษฎีปัญญานิยม เกี่ยวกับแรงจูงใจ เชื่อว่ากระบวนการรู้คิดมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย เน้นความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและความรู้ความเข้าใจ เป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ แรงจูงใจ (Motivation) และแรงค้ำจุน (Maintenance)

2.3.3.1 แรงจูงใจ เป็นองค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง เกิดความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ แรงจูงใจมี 6 ประการ คือ

- 1) ความสำเร็จของงาน (Achievment)
- 2) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)
- 3) ความก้าวหน้า (Advancement)
- 4) ลักษณะงาน (Work itself)
- 5) โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Plssibility of growth)
- 6) ความรับผิดชอบ (Resoibility)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.2 แรงจูงใจ ไม่ใช่สิ่งจูงใจ แต่เป็นแรงที่จะจูงใจให้แรงจูงใจในการปฏิบัติ
งานของบุคลากรมีอยู่ตลอดเวลา แรงจูงใจมี 4 ประการ คือ

- 1) เงินเดือน (Salary)
- 2) สภาพการทำงาน (Working condition)
- 3) ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal life)
- 4) ความมั่นคงในการทำงาน (Job security)

2.4 ทฤษฎีแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

2.4.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ROE (อ้างใน วีระพล เวชยางกูร. 2542 : 11-15)

ทฤษฎีของ Roe ถูกจัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎีความต้องการ (Need Theory) เพราะได้กล่าวถึง ความต้องการเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลเลือกอาชีพ Roe เห็นว่าทุกคนอยู่ในสังคมภายใต้อิทธิพลของความ ต้องการซึ่งสามารถสนองความพอใจได้ และความต้องการนี้ได้รับจากพันธุกรรม (Genetic inheritances) ดังนั้นรูปแบบของวิถีชีวิตเป็นผลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตอนต้น (Early enviroment) และถูกกระตุ้น โดยความต้องการแล้วกลายเป็นอุปนิสัยในการเลือกอาชีพ องค์ ประกอบที่สำคัญของทฤษฎี 3 ประการ คือ

1. อิทธิพลของพันธุกรรม
2. อิทธิพลของทฤษฎีความต้องการของ Maslow (Maslow 's hierachical need theory)

ซึ่งได้จัดลำดับขั้นตอนความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

- 2.1 ความต้องการด้านสรีระ (The Physiological need)
- 2.2 ความต้องการความปลอดภัย (The Safety need)
- 2.3 ความต้องการความเป็นเจ้าของความรัก (The need for belobgingnees and Love)
- 2.4 ความต้องการความสำคัญ ยกย่องนับถือ และมีคุณค่า (The need for importance respectd self esteem)
- 2.5 ความต้องการข้อมูลต่าง ๆ (The need for information) ความต้องการความ เข้าใจ (The need for understanding)
- 2.6 ความต้องการความสวยงาม (The need for beauty)
- 2.7 ความต้องการสมหวังในชีวิต หรือทำสิ่งที่สามารถให้ดีที่สุด (The need for selfactuailzaton)

ROE เน้นว่างานเป็นสิ่งหนึ่งที่สนองความต้องการ และสร้างความพอใจให้แก่บุคคลได้ ความต้องการในเรื่องนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และจะมีส่วนในการเลือกอาชีพ เช่น บางคนต้องการความมีหน้ามีตา ก็พยายามเลือกอาชีพที่มีเกียรติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อิทธิพลของประสบการณ์วัยเด็กตอนต้น (Early Childhood Experiences) ประสบการณ์หรือสภาพแวดล้อม (Environment) เช่น การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ฯลฯ มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพมาก Roe แบ่งบรรยากาศของครอบครัว (Family atmospheres) ออกเป็น 3 แบบด้วยกัน คือ

3.1 พ่อแม่ที่ปกป้องคุ้มครองหรือ บังคับเข้มงวดลูกมากเกินไป (Overprotective parents or the over demanding parents) ในบรรยากาศแบบนี้ เด็กไม่ได้รับความต้องการเบื้องต้น แต่ได้ความต้องการชั้นสูง เพื่อสร้างพฤติกรรมตามที่พ่อแม่กำหนด พ่อแม่ที่ปกป้องลูกเกินไปจะบังคับให้ลูกมีความสำเร็จสูง โดยไม่มีข้อจำกัด พ่อแม่ทั้ง 2 แบบ จะมีผลในการปรับตัวในอาชีพของเด็กเมื่อโตขึ้น และทำให้เด็กมีความสนใจแคบ เด็กจะเลือกอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลน้อย เช่น งานช่างฝีมือ

3.2 พ่อแม่ที่ทอดทิ้งหรือไม่ยอมรับลูก (Neglecting or rejecting parents) การที่พ่อแม่ทอดทิ้งลูกทำให้เด็กไม่ได้ยึดถือคุณธรรม หรือนิยมชมเชย ยิ่งกว่านั้นถ้าพ่อแม่ไม่ยอมรับลูกทำให้เด็กขาดความสุข เด็กที่ถูกทะเลาะทอดทิ้งจะหลบหนีจากสังคม อาจเป็นผลทำให้เด็กไม่ต้องการทำงานติดต่อกับคน จะเลือกอาชีพด้านเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์

3.3 พ่อแม่ที่ยอมรับลูก (Acceptance either loving or bvening meg;ect) พ่อแม่ที่ยอมรับลูกโดยให้ความรักอย่างเพียงพอ และเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ้าง จะทำให้เด็กได้รับความต้องการทุกระดับ เด็กสามารถปรับตัวได้ดีในงานอาชีพ ชอบงานบริการสังคม ธุรกิจและติดต่อ

2.4.2 ทฤษฎีของ Holland

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland (Holland 's Theory of Vocational Choice) (อ้างใน ประยูร มัยโกคา. 2539 : 21) Holland ได้แบ่งกลุ่มความสนใจในการเลือกอาชีพออกไปตามลักษณะของกลุ่มคน ดังนี้คือ

1. เป็นบุคคลที่ชอบกิจกรรมเกี่ยวกับการควบคุมการปฏิบัติกับเครื่องยนต์กลไก (Realistic) งานเกษตรกรรม เทคนิคช่าง กีฬา เป็นต้น
2. เป็นบุคคลที่ชอบวิเคราะห์ประเมินผล (Investigative) อยากรู้อยากเห็นชอบคิดค้นคว้า ชีวะระเบียบกฎเกณฑ์ และมีความแน่นอน
3. เป็นบุคคลที่ชอบแสดงออกไม่คล้อยตามบุคคลอื่น (Artistic) เป็นคนชอบริเริ่ม ไม่เอาอย่างใคร ทำงานอย่างมีอิสระ ไม่มีโครงสร้างมากนัก ใช้ความคิดฝันได้สะดวก

4. เป็นบุคคลที่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น (Social) ช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยคนที่มีปัญหาทางจิตใจ แต่ไม่ชอบให้ใครสั่ง ไม่ชอบอยู่ใต้บังคับบัญชาของใคร
5. เป็นบุคคลที่ชอบกิจกรรมที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น (Enterprising) ใช้ทักษะทางการพูดจา มองเห็นตนเองเป็นผู้นำเต็มตัว ชอบชักจูงชักนำให้ผู้อื่นคล้อยตาม
6. เป็นบุคคลที่ชอบทำงานเกี่ยวกับตนเอง การนับจำนวน (Conventional) ชอบบทบาทที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา พอใจที่จะคล้อยตามหรือเชื่อฟัง เลี่ยงการโต้แย้ง นอกจากนี้ฮอลแลนด์ ยังเน้นว่า การที่บุคคลรู้จักบุคลิกภาพของตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีความสำคัญมากกับการเลือกอาชีพ ทั้งนี้เพราะความคาดหวังเกี่ยวกับระดับอาชีพของบุคคล (Level of occupational Choice) นั้นขึ้นอยู่กับการที่บุคคลนั้นประเมินตนเอง ถ้าบุคคลมีบุคลิกภาพที่คงที่เหมาะสมสำหรับอาชีพหนึ่งอาชีพใด และได้รับความช่วยเหลือจากการได้รับข้อมูลทางด้านอาชีพ และการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแล้วจะทำให้เลือกอาชีพได้เหมาะสม ถ้าบุคคลใดมีบุคลิกภาพที่ไม่คงที่ในทางหนึ่งทางใดแล้วหรือไม่มี ความชอบ หรือความสนใจในด้านใดเลยเลยจะประสบปัญหาในการเลือกอาชีพ (วัชร ทรัพย์มี 2523 : 19)

2.4.3 ทฤษฎีของ Hoppock

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอปพอก (Hoppock's Composite Theory) (อ้างในผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 87-88) กล่าวถึงความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศ เกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพ โดยกล่าวถึงหลักการสำคัญในการเลือกอาชีพไว้ ดังนี้

1. บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และความต้องการประการหนึ่งคือ ความต้องการที่จะปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง
2. อาชีพที่บุคคลเลือก มักจะเป็นอาชีพที่บุคคลเชื่อว่าจะสนองความต้องการส่วนใหญ่ของบุคคลนั้นได้ดีที่สุด
3. บุคคลอาจจะรับรู้ความต้องการของตนอย่างชัดเจนถูกต้อง และจะรับรู้อย่างเลื่อนกลาง ว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ดึงดูดความสนใจ แต่ไม่ว่าบุคคลที่รับรู้ความต้องการของตนเองได้ชัดเจนหรือไม่เพียงใด ความต้องการดังกล่าวก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการทางอาชีพเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักเป็นครั้งแรกว่า อาชีพช่วยสนองความต้องการของตนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พัฒนาการทางอาชีพจะเจริญก้าวหน้าไป และอาชีพที่เลือกจะดีขึ้นถ้าบุคคลสามารถคาดคะเนอาชีพที่จะเรียกว่า จะสนองความต้องการแรงงานเองได้ดีเพียงใด และความสามารถในการคาดคะเนนั้นจะขึ้นอยู่กับ ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและความสามารถที่จะพิจารณาวิเคราะห์ได้กระจ่างชัด
6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม และฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะทำให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาเลือกนั้นจะสนองความต้องการเขามากน้อยเพียงใด
7. ข้อเสนอแนะทางอาชีพ จะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพต่าง ๆ ที่จะสนองความต้องการของตน และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพใดจะสนองความต้องการของตนได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ
8. ความพึงพอใจในอาชีพ จะขึ้นอยู่กับงานที่บุคคลได้ทำนั้น สนองความ ต้องการ ภาพที่บุคคลนั้นคาดหวังมากน้อยเพียงใดและระดับความพึงพอใจจะพิจารณาได้จากอัตราส่วนของความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง และความต้องการที่คาดหวังจะได้รับการตอบสนอง
9. ความพึงพอใจในผลจากงาน จึงสนองความต้องการของบุคคลในปัจจุบัน หรือเป็นผลมาจากงาน ซึ่งมีทำที่ว่าจะสนองความต้องการของบุคคลนั้นในอนาคต
10. การเลือกอาชีพของบุคคลหรืออาชีพที่บุคคลจะเลือก จะเปลี่ยนได้เสมอถ้าบุคคลนั้นเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ จะสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่าจากทฤษฎี การเลือกอาชีพของ Hoppock สรุปได้ว่า การเลือกอาชีพของบุคคลขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคล ความสำคัญของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ บุคลิกภาพ ค่านิยม ฐานะทางเศรษฐกิจ

ใน ค.ศ. 1962 (Super, 1962. อ้างในอัญชติ บุปผาพิบูลย์. 2522 :12-14) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของบุคคลสรุปเป็นแนวทางไว้ว่าความสนใจเป็นตัวกำหนดในการเลือกสายเรียนและการประกอบอาชีพที่สำคัญมากกว่าตัวอื่น ๆ อันได้แก่ ความถนัด สถานะทางสังคม อุปนิสัยหรือบุคลิกภาพ ความสนใจอาจเป็นตัวกำหนดทิศทางการพยายามและกิจกรรม ส่วนความถนัดเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดระดับความพอใจ คะแนนความสนใจในอาชีพที่ได้จากการทำแบบสอบถามความสนใจในอาชีพจะบอกถึงความสนใจในอาชีพของบุคคลได้มั่นคงมากกว่าและมีอำนาจในการทำนายมากกว่า ความมั่นใจที่ได้จากการบอกเล่าหรือการแสดงออก คะแนนความสนใจในอาชีพหนึ่งจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกความคงที่และความสมบูรณ์ในการเรียนหรือการฝึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการผิดกฎหมาย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานด้านนั้น ๆ นอกจากผลการวิจัยแล้ว Super ยังได้เสนอองค์ประกอบที่บุคคลจะใช้สำหรับการตัดสินใจ เลือกเรียนวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) เป็นหลักสำคัญทั้งด้านการศึกษาและจิตวิทยา เพราะบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ การเลือกอาชีพจำเป็นต้องพิจารณาความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. บุคคลมีความสามารถหลายอย่าง (Multipotentiality) บุคคลแต่ละคนมีความสามารถประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งจะทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ บุคคลใดที่มีความรู้และทักษะอย่างกว้างขวางย่อมทำให้มีคุณสมบัติเลือกอาชีพได้หลายประเภท
3. รูปแบบความสามารถในอาชีพ (Occupational Ability Patterness) แต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีแบบแผนของความสามารถ ความสนใจ และลักษณะบุคลิกภาพ เฉพาะจะต้องมีความสอดคล้องกันพอสมควรคนหนึ่งจะมีความเหมาะสมสำหรับหลายอาชีพ และอาชีพหนึ่งอาจจะเหมาะสมสำหรับคนหลายประเภท
4. การพัฒนาอาชีพเป็นผลของกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับ สิ่งแวดล้อม (Development: the Result of Interaction) การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การศึกษาจาก โรงเรียนและสังคม ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับมีส่วนในการพัฒนาอาชีพบุคคล เพราะข้อมูลเหล่านี้จะนำมาประเมินและพัฒนาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจหรือถนัด เป็นการเสริมการพัฒนาความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) ทำให้เกิดความเข้าใจและรู้จักประเมินความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน ซึ่งช่วยให้บุคคลรวมรวมความต้องการทางด้านต่าง ๆ ของตนกับ โอกาสที่เป็นไปได้
5. ความพึงพอใจในงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล สถานะ และบทบาท (Job Satisfaction: Individual differences, Status and Role) บุคคลจะพอใจในงาน ถ้างานนั้นสอดคล้องกับวิถีชีวิต ความสามารถ และบุคคลได้ดี สถานะและบทบาทในงานอาชีพตามต้องการ ระดับความพอใจนี้จะขึ้นอยู่กับการพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิดของตนเอง (Self-concept)
6. งานคือวิถีทางของชีวิต (Work is a Way of Life) การที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จ มีความพอใจในงาน และวิถีชีวิตขึ้นอยู่กับการทำงานตรงกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ และค่านิยมของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4 ทฤษฎีของ CRITE

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ CRITE (อ้างใน ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 91-94) ได้เสนอแนะความคิดว่าเมื่อเกิดการเลือกอาชีพนั้น

1. บุคคลจะต้องมีอาชีพที่จะเลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือกการเลือกอาชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้
2. แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ได้แก่ ความคาดหวังของสังคมว่า “ทุกคนควรทำงาน”
3. บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ถ้าเขาถูกจำกัดในการประกอบอาชีพเข้าจะไม่สามารถเลือกอาชีพได้

ลักษณะทั่วไปของการเลือกอาชีพของ CRITE กล่าวได้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพ เป็นพฤติกรรมที่เป็นระบบ มิใช่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่บุคคลจะมีการเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน
2. การเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ
 1. วัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ แต่ผลของวัฒนธรรมที่มีคือ การเลือกอาชีพไม่เป็นแบบแผนเดียวกัน เพราะยังไม่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นต่าง ๆ ในสังคมอีกด้วยระดับชั้นทางสังคม มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ เช่น วัฒนธรรม เซวปัญหา
 2. เชื้อชาติมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
 3. พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พบว่าการเลือกอาชีพระหว่างชนบทและในเมืองมีความแตกต่างกันมาก
 4. ชุมชน เพื่อน และจรรยาบรรณในกลุ่มอาชีพยังสรุปแน่ชัดไม่ได้ ว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
 5. ครอบครัว อาชีพของบิดา และการเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กัน
 6. โรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของประสบการณ์ ในการศึกษากับการเลือกอาชีพยังมีจำกัด แต่มีข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนอาจจะเป็นตัวกลางที่สำคัญในการเลือกอาชีพ

2.4.5 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg และคณะ (Ginzberg and Associates's Theory)

Ginzberg และคณะ ได้ศึกษาพัฒนาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่ง แล้วตั้งเป็นทฤษฎีขึ้นมา และกล่าวถึงการเลือกอาชีพว่า เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ใช่เป็นการตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจที่เป็นลำดับติดต่อกันไป แต่ละขั้นของกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางอายุของแต่ละ

คน ซึ่งกาลเวลาเหล่านี้จะไม่ย้อนกลับไปอีก ดังนั้นเมื่อตัดสินใจไปแล้วจะกลับหลังไม่ได้ การเลือกเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่กาลข้างหน้า และจบลงด้วยการผสมกลมกลืนระหว่างความสนใจ ความต้องการของตนเองกับความเป็นจริงในโลก ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลือก ตามทฤษฎีของ Ginzberg และคณะ ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ คือ

การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้น โดยใช้เวลานานกว่า 10 ปี ขึ้นไป กระบวนการนี้ไม่มีการย้อนกลับ

กระบวนการเลือกอาชีพ สำเร็จได้ด้วยการประสานระหว่าง ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

กระบวนการเลือกอาชีพครอบคลุมระยะต่าง ๆ ที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ ระยะการเพ้อฝัน (The fantasy period) บุคคลที่อยู่ในระยะนี้ คือ วัยเด็กตอนต้น วัยนี้จะมีการพิจารณาการเลือกอาชีพอย่างคร่าว ๆ ขาดเหตุผลที่สมควร และขาดรากฐานของความเป็นจริง ดังนั้น การเลือกอาชีพในระยะนี้ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นการเลือกอาชีพตามอุดมคติ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม

ระยะการทดลอง (The tentative period) เริ่มเมื่ออายุ 11-17 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มมีความรู้สึก และยอมรับว่าตนเองสนใจและชอบทำกิจกรรมบางประเภท จนกระทั่งในที่สุดก็จะเริ่มจัดระบบความคิดเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ความสามารถทางอาชีพ และคุณค่าทางอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง

ระยะความเป็นจริง (The realistic period) อายุ 17 ปี ถึงวัยผู้ใหญ่ โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นการสำรวจ (Exploration Stage) เป็นระยะที่มีความกระตือรือร้นที่จะสร้างความสมบูรณ์ให้กับ การเลือกอาชีพของตน โดยการประเมินจากประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับอาชีพในลักษณะที่เป็นจริง

ขั้นการตัดสินใจแน่นอน (Crystallization stage) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์และการประเมินผล ก็จะทำให้เขาอยู่ในระยะของการก่อเป็นรูปเป็นร่าง ในด้านอาชีพที่ชัดเจน

ขั้นการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ (Specification Stage) บุคคลเริ่มให้ความสนใจกับตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ของงานอาชีพจะมีการระบุและเลือกอาชีพในที่สุด หากอาชีพใดไม่เป็นที่พอใจก็อาจจะเปลี่ยน โดยการใฝ่หาความรู้ใหม่เฉพาะอาชีพอีกต่อไป

2.4.6 ทฤษฎีการพัฒนาด้านอาชีพของ Super (Theory of Vocational Development)

Super ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพและตั้งเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพว่า “ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ” โดยนำความรู้พื้นฐานทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการและทฤษฎีแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองมาผสมผสานกัน ดังนี้

ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ ดังนั้นการเลือกอาชีพ จึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างเหล่านี้ด้วย

ความสามารถหลาย ๆ อย่างในตัวบุคคล (multipotentiality) แต่ละบุคคลมีความสามารถเฉพาะตัว ในการที่จะทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ประสบความสำเร็จหรือพอใจในงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้ แต่ละอาชีพจะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพเฉพาะลงไป หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาจจะมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับหลายอาชีพ หรืออาชีพหนึ่ง ๆ ก็อาจเหมาะสำหรับคนหลายประเภทก็ได้ การเลียนแบบบทบาทของบุคคลต่าง ๆ บุคคลส่วนมากจะเลียนแบบบิดา มารดา หรือบุคคลอื่นในด้านการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นจะสนใจและเลียนแบบจากอาชีพของผู้ใหญ่ กระบวนการและความต่อเนื่องในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Continuity of adjustment) การที่บุคคลจะเลือกอาชีพอะไรนั้น การตัดสินใจเลือกอาชีพจะต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่ หรือที่ทำงาน ความชอบ ความสามารถ ความสนใจในอาชีพ ตลอดจนทัศนคติ ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ดังนั้น การตัดสินใจก็ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องช่วงชีวิต (life stage) กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตามช่วงชีวิตของบุคคล ซึ่งแบ่งเป็นขั้น ๆ ดังนี้

ขั้นของความเจริญเติบโต (Growth stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นระยะที่บุคคลกำลังเจริญเติบโต

ขั้นของการสำรวจ (Exploration stage) อายุระหว่าง 14-25 ปี เป็นระยะที่ บุคคลพยายามทำความเข้าใจตนเองและโลกของอาชีพ

ขั้นของการวางรากฐาน (Establishment stage) อายุระหว่าง 25 ปี ถึง 40 ปี เป็นระยะที่บุคคลเข้าไปมีประสบการณ์ในเรื่องของการทำงาน บางระยะของการวางรากฐานนั้น บุคคลก็อาจยังอยู่ในข่ายของการทดลอง หรือยอมรับในเรื่องการทำงานด้วยความรู้ที่แท้จริง ว่าเขาเหมาะสมกับงานหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมอาจเปลี่ยนไปทำงานอื่น เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เขาก็จะมีความมั่นใจในเรื่องทัศนคติต่ออาชีพ ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับและมีความพึงพอใจ

ขั้นของความมั่นคง (Maintenance stage) ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลจะถึงกำหนดออกจากงาน เป็นช่วงที่มีความรับผิดชอบและมีบทบาทในสังคมน้อยลง

องค์ประกอบของรูปแบบอาชีพ (Career patterns) ได้แก่ ระดับความสูงค่าของอาชีพ บุคลิกภาพ ความสามารถทางสติปัญญา โอกาสตลอดจนความคิดในการเปลี่ยนแปลงงาน

การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะแนวทาง (Development can be guided) การพัฒนาทุกช่วงชีวิตของบุคคลควรได้รับการแนะแนวทางให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม โดยการให้ทดลองฝึกงานบ้างตามสมควรแก่โอกาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาอาชีพ เป็นผลของการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมโดยสิ่งแวดล้อมที่กล่าวถึง คือ การอบรมเลี้ยงดูจากบ้าน การได้รับการศึกษาจากโรงเรียนและสังคม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยแปลความหมายของข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนการทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ ทำให้เกิดความเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ความไม่มั่นคงของรูปแบบอาชีพ รูปแบบอาชีพขึ้นอยู่กับระดับเศรษฐกิจของบิดามารดา สติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนบุคลิกภาพของบุคคล ความพึงพอใจในการทำงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่งและบทบาทของบุคคล ซึ่งบุคคลจะพึงพอใจในงาน ถ้างานนั้นไปได้กับวิถีชีวิต ความสามารถและบทบาทของบุคคล ซึ่งบุคคลจะพึงพอใจในงานถ้างานนั้นไปได้กับวิถีชีวิต ความสามารถและบทบาทที่เขาต้องการ ระดับความพอใจขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาของบุคคล

งาน คือ วิถีทางของชีวิต (work is the way of life) บุคคลที่พึงพอใจในงาน และวิถีชีวิตของตนเองนั้นย่อมเป็นบุคคลที่ได้ค้นพบทาง ได้แสดงความสามารถ ความสนใจและก่านิยมของตนเอง และสามารถกระทำได้ตามบทบาทที่ตนได้เลือกไว้แล้ว

กล่าวโดยสรุปแล้ว ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพได้ชี้ให้เห็นว่า คนเราต้องเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันของชีวิต การเลือกอาชีพของคนเรา เป็นกระบวนการที่มีพัฒนาการอย่างเป็นขั้นตอน อาชีพก่อให้เกิดผลตอบแทนอันเป็นปัจจัยที่จำเป็น สำหรับการดำรงอยู่และความมั่นคงของชีวิต ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการเลือกอาชีพเป็นการตัดสินใจที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ตนเราได้สะสมมา ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยที่สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ การที่คนเราเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งนั้น บุคคลนั้น ๆ ต้องมีคุณสมบัติ หรือองค์ประกอบที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ โดยองค์ประกอบหรือคุณสมบัติดังกล่าว ได้แก่ บุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ตลอดจนความชอบ หรือความสนใจ ที่บุคคลมีต่ออาชีพที่ตนเลือก เนื่องจากอาชีพแต่ละอาชีพมีความต้องการคนที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน จึงทำให้คนเราต้องเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างกันออกไป คนเราจึงต้องวางแผนในการเลือกอาชีพ โดยการทำความเข้าใจตนเองและลักษณะอาชีพ ตลอดจนการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับคุณลักษณะของตนเองให้มากที่สุด การนำเอาทฤษฎีเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องนี้เพราะสามารถอธิบายและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ และตัวแปรในการวิจัยได้

2.5 เหตุผลในการศึกษาต่อ

2.5.1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน

จากการศึกษาทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าส่วนใหญ่ จะมีเหตุผลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน โดยผู้วิจัยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เหตุผลที่เกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ส่วนที่ 2 เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ จะพบว่า สภาพส่วนตัวของนักเรียน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน ซึ่งมีผู้กล่าวไว้มากมาย ดังนี้ เตือนใจ อธิคมภานิต (2532 : 147-148) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยะเวลา ปีการศึกษา 2529 พบว่า นักเรียนต้องการเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าไม่ศึกษาต่อ เพศมีผลทำให้การเลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกัน คือ นักเรียนหญิงเลือกเรียนต่อสายสามัญ มากกว่านักเรียนชายแตกต่างกัน และนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงเลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ มั่นระวัง (2532 : 72) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่า นักเรียนชาย หญิง ต้องการเรียนต่อถึงร้อยละ 98.98 นักเรียนชายเลือกเรียนต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงเลือกเรียนสายสามัญมากกว่านักเรียนชาย ซึ่งขัดแย้งกับ โกศล สุปัญญา (2522 : 68) ศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเลย พบว่า นักเรียนมีความมุ่งหวังที่จะเรียนต่อทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 นักเรียนชายจะเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่านักเรียนหญิง และเลือกเรียนสายอาชีพน้อยกว่านักเรียนหญิง แต่เมื่อทดสอบในทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างในการเลือกเรียนต่อในสายสามัญและสายอาชีพ นักเรียนที่จะเลือกเรียนต่อสายสามัญจนถึงระดับอุดมศึกษา มีมากกว่านักเรียนสายอาชีพจนถึงระดับอุดมศึกษา ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการเรียนมากที่สุดในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา คือ ช่างยนต์ และคหกรรมศิลป์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2524 : 56-57) ได้ศึกษาวิจัยการติดตามผล ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2531 โดยศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ พบว่าสภาพส่วนตัว ได้แก่ การศึกษาสูงสุดของพี่ จำนวนพี่น้อง ส่งผลต่อการได้เรียนและไม่ได้เรียน

นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่พบว่า ขนาดครอบครัวใหญ่ บุตรมีโอกาสด้านการศึกษาน้อยลง แต่ในทางกลับกันขนาดครอบครัวเล็ก บุตรมีโอกาสศึกษามากขึ้น สอดคล้องกับ สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : 9) ที่พบว่าขนาดครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบุตร โดยที่ขนาดครอบครัวใหญ่ โอกาสที่จะให้บุตรได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นต่ำกว่าขนาดครอบครัวเล็ก

2.5.2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวเป็นปัจจัยหลักของครอบครัวที่จะสนับสนุนให้สมาชิกของครอบครัวได้รับการศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต (วิเวก ปางพุฒิพงศ์. 2528 : 8) มีงานวิจัยหลายเรื่อง พบว่า ครอบครัวของนักเรียนที่มีฐานะ

ทางเศรษฐกิจสูง สมาชิกในครัวเรือนก็จะมีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (สุรัตน์ ไชยชมภู, 2535, เกตุมณี มากมี, 2536) และงานวิจัยหลายเรื่องก็กล่าวถึงรายได้ อาชีพของครอบครัว การศึกษาของบิดามารดาของนักเรียน จากการศึกษาของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา (2536 : 21-22) ได้ทำการติดตามผล โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2535 พบว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและเมื่อจำแนกประเภทวิชาชีพที่เรียน เทียบกับอาชีพของผู้ปกครองพบว่า นักเรียนที่เรียนพาณิชย์กรรมและเกษตรกรรมส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมา รับจ้าง นักเรียน คหกรรมส่วนใหญ่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาค้าขาย เตือนใจ อธิคม (2532 : 148) พบว่า รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง มีผลทำให้นักเรียนเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ นิทยา ธรรมพันธ์ (2523 : 85) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อค่านิยมในอาชีพที่เลือก สุวัฒน์เงินน้ำ และคณะ (2529 : 66-70) พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อมีปัจจัย ฐานะทางเศรษฐกิจของ ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครองมากกว่าหรือสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ สมพงษ์ มั่นระวัง (2531 : 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน จะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ครู และข้าราชการอื่น ๆ ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 89) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาใน โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา และ โรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า โดยส่วนรวมแล้วรายได้ของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตร กล่าวคือ กลุ่มบิดาที่มีรายได้ต่อเดือนสูง ส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าขึ้นไปมากกว่าความมุ่งหวังของกลุ่มบิดาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ และมักมีความมุ่งหวังให้จบการศึกษาระดับอาชีพศึกษาหรือต่ำกว่าด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของนภคล คุ่มประวีติ (2516 : 17) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดามารดา ในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พบว่า บิดามารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับต่ำมากกว่าที่บิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ และผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขายส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาสูงสุด สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่าระดับ

การศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน

2.5.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนส่งผลต่อการได้ศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อของนักเรียน ดังเช่นการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 56-57) จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 1-2) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2538 พบว่า นักเรียนต้องการศึกษาต่อร้อยละ 70.27 ไม่ต้องการศึกษาต่อร้อยละ 7.68 ยังไม่ตัดสินใจว่าจะศึกษาต่อหรือไม่ร้อยละ 22.05 เลือกศึกษาต่อสายอาชีพร้อยละ 61.38 สายสามัญร้อยละ 22.62 และยังไม่เลือกสายวิชาร้อยละ 16.00 เฉพาะนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพพบว่า สนใจเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์มากที่สุด รองลงมาเลือกศึกษาต่อประเภท วิชาพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยกรรม นักเรียนร้อยละ 81.96 เลือกศึกษาต่อหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอนในสถานศึกษาสายอาชีพ โดยเฉพาะ ร้อยละ 12.28 เลือกศึกษาต่อในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และร้อยละ 5.76 เลือกศึกษาต่อหลักสูตรระยะสั้น ประยูร มัยโกคา (2539 : 1-2) ได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 16 ปี มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง วิชาสามัญที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือวิทยาศาสตร์ วิชาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุด วิชาพาณิชยกรรม นักเรียนเกือบทั้งหมดต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและมีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เหตุผลในการเลือกศึกษาต่ออาชีพเพราะหางานง่ายและรายได้ดี ต้องการหารายได้สร้างฐานะและประกอบอาชีพอิสระ สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : 118) ยังพบว่า ผลการเรียนมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อสูงกว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ และตัวแปรผลการเรียนมีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดลำดับที่ 3 ของกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับนักเรียนในการพยากรณ์ความตั้งใจในการเรียนต่อแต่เมื่อรวมกับตัวแปรเกี่ยวกับ ผู้ปกครองเข้าสู่สมการพยากรณ์ ปรากฏว่าผลการเรียนเป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด อันดับ 4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 57) ได้ศึกษาวิจัยติดตามผลผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ในปีการศึกษา 2531 มีนักเรียนที่ต้องการเรียนต่อ และจบการศึกษามี ร้อยละ 94 ในจำนวนนี้ได้เรียนต่อจริงร้อยละ 91.8 สำหรับสายวิชาที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2531 ต้องการเลือกเรียนนั้น พบว่านักเรียนส่วนมากต้องการเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ ยกเว้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นักเรียนต้องการเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ นอกจากนั้นยังศึกษาถึง

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ พบว่าสภาพส่วนตัวนักเรียน ได้แก่ การศึกษาสูงสุดของพี่ จำนวนพี่น้อง สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของบิดา ปัญหาค่าใช้จ่าย ฐานะของครอบครัวและระดับการศึกษาของบิดามารดา รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งประกอบด้วยคะแนนสะสมของนักเรียน การที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ใกล้บ้าน การเดินทางมาโรงเรียน และการได้รับคำแนะนำส่งผลต่อการได้เรียนต่อ และไม่เรียนต่อ ไชยสิทธิ์ โกรคุณาชัย (2532) ทำการวิจัย การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2532 พบว่า

1. นักเรียนสนใจเรียนวิชาชีพมากกว่าเรียนวิชาสามัญ
2. การเลือกเรียนวิชาชีพ นักเรียนชายสนใจวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม นักเรียนหญิงสนใจวิชาชีพประเภทพาณิชยกรรม
3. นักเรียนเลือกเรียนต่อตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจในวิชาชีพด้วยตนเอง อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ไม่มีผลกระทบต่อเลือกเรียนวิชาชีพ และพบว่าเลือกเรียนวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับรายได้บิดามารดาและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
4. แรงจูงใจหรืออิทธิพลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพ ด้านบุคคล แรงจูงใจสูงสุด ได้แก่ นักเรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง ด้านการเงินแรงจูงใจสูงสุด ได้แก่ หางานทำง่าย รายได้ดี ด้านความถนัดความสนใจเหตุผลส่วนตัว ได้แก่ แรงจูงใจความถนัดและความสนใจวิชาชีพต่าง ๆ ในวิชาชีพที่เลือก ด้านเกียรติยศชื่อเสียง แรงจูงใจสูงสุด ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพที่หางานทำได้ง่ายในทางสังคม สถานภาพของบิดามารดา ครอบครัว ต่างปฏิบัติตามหน้าที่ต้องประกอบอาชีพ เพื่อมีรายได้มาเลี้ยงครอบครัว ส่วนหนึ่งส่งให้ลูกหลานได้เรียนหาความรู้ มีวิชาไว้ประกอบอาชีพ นักเรียนมีความต้องการที่จะเลือกเรียนในอาชีพที่ตนชอบสนใจ มีความสามารถ มีความถนัด หลังเรียนสำเร็จในอาชีพที่ตนชอบสนใจ มีความสามารถ มีความถนัดหลังเรียนสำเร็จ จะได้ประกอบอาชีพตามที่มุ่งหวัง ซึ่งในสภาพที่เป็นจริง แต่ละครอบครัวมีวิถีชีวิต ความคิด วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน ได้รับอิทธิพลการจูงใจด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป สัมพันธ์กับทฤษฎี การเลือกอาชีพของ John o.Crite ที่กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นพฤติกรรมที่เป็นระบบ แต่ละบุคคลเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีพ

เดือนใจ อธิคมภายิต (2532 : 147-148) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ความต้องการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2529 พบว่า นักเรียนต้องการเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าไม่เรียนต่อ เพศมีผลทำให้เกิดการเลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกัน คือ นักเรียนหญิงเรียนต่อสายสามัญมากกว่า นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชายแตกต่างกัน และนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกัน รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองมีผลทำให้นักเรียนเลือกเรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพแตกต่างกัน เหตุผลที่สำคัญอันดับหนึ่ง คือ การประกอบอาชีพที่อัตราเงินเดือนสูง เหตุผลที่สำคัญอันดับสองคือ การประกอบอาชีพที่มั่นคง มีสวัสดิการดี

สุวัฒน์ เงินน้ำ และคณะ (2529 : 66-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่ให้ข้อมูลจำนวน 11,679 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.00 ต้องการศึกษาต่ออีกร้อยละ 13.00 ไม่ต้องการศึกษาต่อแยกออกเป็นกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อมีปัจจัยต่อไปนี้ดีกว่ามากกว่า หรือสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ คือ การเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง อาชีพของนักเรียนในอนาคต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนอีกปัจจัยหนึ่งคือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาของนักเรียนทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกันมาก นอกจากนี้ยังศึกษาความต้องการศึกษาต่อ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา และสถาบันวิชาชีพพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 62.69 มีความต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 37.31 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันวิชาชีพ

2.5.4 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

คุณลักษณะของวิทยาลัย เป็นสถานศึกษาที่มีเกียรติยศ มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัย ความสะดวกที่จะเข้าเรียน ตลอดจนความผูกพันที่มีต่อวิทยาลัย ที่เป็นแรงผลักดันให้นักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยเทคนิค

Lyon (อ้างในวินัย สิงหนนท์. 2539 : 22) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านประสบการณ์แรงจูงใจและบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสแตมฟอร์ด ที่ตัดสินใจเลือกอาชีพไว้แล้วจำนวน 82 คน กับพวกที่ยังไม่ได้ตัดสินใจจำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักศึกษาที่เลือกอาชีพไว้แล้วมีความคุ้นเคยกับอาชีพของบิดาและต้องการมีอาชีพตามบิดามารดา ส่วน Mori ได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลจูงใจให้นักศึกษาเป็นครู โดยศึกษากับนักศึกษาชายหญิงในมหาวิทยาลัยมิชิแกน จำนวน 556 คน เป็นชาย 188 คน เป็นหญิง 368 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหญิงเลือกเป็นครู เพราะมีแรงจูงใจในด้านเศรษฐกิจและค่านิยมมากกว่านักเรียนชาย และพบว่าแรงจูงใจในด้านทัศนคติที่ดีต่อการเป็นครูกับด้านคุณค่าทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดในการเลือกเป็นครู คือ อิทธิพลจากบุคคลภายนอก และจรรยาครู ผลการศึกษานี้แตกต่างจากผลการศึกษาของ Wittenauer ซึ่งได้ศึกษาถึงความพอใจในงาน และแรงจูงใจในการเลือกคณะศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาคณะ ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยอินเดียน่า และมหาวิทยาลัยเปอร์ดูจำนวน 116 คน พบว่าองค์

ประกอบสำคัญที่เป็นแรงจูงใจในเรื่องคณะคือรายได้นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาต้องการ คำแนะนำในการเลือกสาขาวิชาเอก และการเลือกคณะอีกด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียน ขึ้นอยู่กับเหตุผลที่เกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนและเหตุผลเกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ซึ่งเหตุผลในการศึกษาต่อทั้ง 2 ส่วนประกอบด้วย ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน และด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 วิธีกรเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 21 อำเภอ 2 กิ่ง จำนวน 51 โรงเรียน นักเรียน 6,390 คน (ตารางที่ 3.1)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน(Multistage Sampling)

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จับฉลากอำเภอและกิ่งอำเภอ ร้อยละ 50 ของอำเภอและกิ่งอำเภอทั้งหมด ได้จำนวนกลุ่มอำเภอที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 11 อำเภอ จากนั้นทำการจับฉลากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มอำเภอตัวอย่างทั้ง 11 อำเภอ ได้จำนวนกลุ่มโรงเรียนตัวอย่าง 18 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,364 คน (ตารางที่ 3.2)

ขั้นตอนที่ 2 จับฉลากจำนวนนักเรียนทั้ง 18 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละร้อยละ 30 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,021 คน(ตารางที่ 3.3) ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับตารางของ

R.V.Krejcie and Morgan จำนวนนักเรียน 6,390 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 364 คน ผู้วิจัยขอใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,021 คน

ขั้นตอนที่ 3 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 1,021 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อสาขาอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้จำนวนทั้งสิ้น 624 คน ตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากร

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร
1. อำเภอเมือง	1. กัลยาณิสรธรรมราช	440
	2. เบลูจรมราชูทิศ	450
	3. เมืองนครศรีธรรมราช	182
	4. ปากพูน	120
	5. โยธินบำรุง	180
	6. ตรีนิมิตรวิทยา	60
	7. ท่านครูญาณวโรภาสอุทิศ	30
	8. จุฬารณนราชวิทยาลัย	430
2. อำเภอทุ่งสง	1. ทุ่งสง	200
	2. ทุ่งสงวิทยา	120
	3. สตรีทุ่งสง	220
	4. ราชประชานุเคราะห์ 19	90
3. อำเภอร่อนพิบูลย์	1. คีรีราษฎร์พัฒนา	100
	2. ร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรากิวัฒน์	180
	3. คอนเกษตรวิทยา	200
4. อำเภอพรหมคีรี	1. พรหมคีรีพิทยาคม	100
5. อำเภอลานสกา	1. ลานสกาประชาสรรค์	200
	2. ขุนทะเลวิทยาคม	60
6. อำเภอสิชล	1. นลองรัฐราษฎร์อุทิศ	100
	2. สิชลคุณาธารวิทยา	40
	3. สิชลประชาสรรค์	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร
7. อำเภอปากพนัง	1. ปากพนัง	150
	2. สตรีปากพนัง	320
	3. โสภนคณาภรณ์	60
8. อำเภอท่าศาลา	1. ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	150
	2. โมคคานประชาสรรค์	80
9. อำเภอนาบอน	1. นาบอน	120
10. อำเภอบางขัน	1. บางขันวิทยา	60
11. อำเภอชะอวด	1. ชะอวดวิทยาคาร	320
	2. ชะอวด	68
	3. เกาะขันธุ์ประชาภิบาล	70
12. อำเภอหัวไทร	1. หัวไทรบำรุงราษฎร์	120
	2. แหลมราษฎร์บำรุง	120
	3. นพคุณประชาสรรค์	60
	4. ทราชาววิทยา	120
	5. เขาพังไกร	60
13. อำเภอเชียรใหญ่	1. เชียรใหญ่	60
	2. วิเชียรประชาสรรค์	60
	3. เชียรใหญ่สามัคคีวิทยา	50
14. อำเภอดำพรสมนรา	1. ประชาธิปไตยราษฎร์บำรุง	20
15. อำเภอจุฬาภรณ์	1. สามค้ำบลิทวิทยาประชาสรรค์	90
16. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	1. ทางพูนวิทยาคาร	60
17. อำเภอพิปูน	1. พิปูนสังฆรักษ์ประชาอุทิศ	50
18. อำเภอขนอม	1. ขนอมพิทยา	40
19. อำเภอฉวาง	1. ฉวางรัชดาภิเษก	119
20. อำเภอพระพรหม	1. เฉลิมราชประชาอุทิศ	15
21. อำเภอทุ่งใหญ่	1. ทุ่งใหญ่วิทยาคม	98
	2. กรุงหยันวิทยาคาร	120
	3. ทุ่งใหญ่เฉลิมราชอนุสรณ์ฯ	88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร
22. กิ่ง อำเภอช้างกลาง	1. ช้างกลางประชานุกูล	50
23. กิ่ง อำเภอนบพิตำ	1. คงคาประชารักษ์	40
รวม		6,390

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มโรงเรียน

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน
1. อำเภอเมือง	กัลยาณีศรีธรรมราช	440
	เบญจมาภุทศ	450
	เมืองนครศรีธรรมราช	182
	โยธินบำรุง	180
2. อำเภอทุ่งสง	ทุ่งสง	200
	สตรีทุ่งสง	220
3. อำเภอร่อนพิบูลย์	ร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิววัฒน์	180
	คีรีราษฎร์พัฒนา	100
4. อำเภอปากพนัง	ปากพนัง	150
	สตรีปากพนัง	320
5. อำเภอนาบอน	นาบอน	120
6. อำเภอบางขัน	บางขันวิทยา	60
7. อำเภอชะอวด	ชะอวดวิทยาการ	320
8. อำเภอจุฬาภรณ์	สามตำบลวิทยาประชาสรรค์	90
9. อำเภอฉวาง	ฉวางรัชดาภิเษก	119
10. อำเภอพระพรหม	เฉลิมราชประชาอุทิศ	15
11. อำเภอทุ่งใหญ่	ทุ่งใหญ่วิทยาคม	98
	กรุงหยันวิทยาการ	120
รวม	18	3,364

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อำเภอเมือง	กัลยาณิศรีธรรมราช	440	132
	เบญจมาชุตี	450	135
	เมืองนครศรีธรรมราช	182	55
	โยธินบำรุง	180	54
2. อำเภอทุ่งสง	ทุ่งสง	200	60
	สตรีทุ่งสง	220	66
3. อำเภอร่อนพิบูลย์	ร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวดี	180	54
	คีรีราษฎร์พัฒนา	100	30
4. อำเภอปากพนัง	ปากพนัง	150	45
	สตรีปากพนัง	320	96
5. อำเภอนาบอน	นาบอน	120	36
6. อำเภอบางขัน	บางขันวิทยา	60	18
7. อำเภอชะอวด	ชะอวดวิทยาคาร	320	96
8. อำเภอจุฬาภรณ์	สามตำบลวิทยาสรรค์	90	27
9. อำเภอดวาง	ดวางรัชดาภิเษก	119	36
10. อำเภอพระพรหม	เฉลิมราชประชาอุทิศ	15	15
11. อำเภอทุ่งใหญ่	ทุ่งใหญ่วิทยาคม	98	30
	กรุงหยันวิทยาคาร	120	36
รวม	18	3,364	1,021
			624

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัย นำมาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อและการเลือกสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เหตุผลในการศึกษาต่อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือเหตุผลที่เกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามและเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียน โดยเหตุผลที่เกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) 3 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน สำหรับด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) และเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบจัดลำดับความสำคัญ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมร่วม แล้วจึงนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องทางด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

- 2.1.1 ผศ.ดร. สุพันธ์ ศลโกสุม หัวหน้าสำนักงานทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2.1.2 ผศ.วันชัย จันทวงศ์ อาจารย์คณะวิชาช่างกลโรงงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- 2.1.3 นายจิต เขียดสังข์ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้
- 2.1.4 นางสาวดวงเดือน ไชยงมี ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีทุ่งสง

นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่านมาตรวจสอบแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนทุ่งสงวิทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

นำผลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องของภาษานอกจากตอนที่ 3 เหตุผลเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หากค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .87

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากงานบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตและทำหนังสือขอความร่วมมือกรมสามัญศึกษาเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างใน 11 อำเภอ จำนวน 18 โรงเรียนที่ทำการวิจัย

3.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตจากกรมสามัญศึกษา ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง ดั่งขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.2.1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แต่ละโรงเรียน พร้อมอธิบาย วิธีการตอบแบบสอบถาม

3.3.2.2. ผู้วิจัยทำการคัดเลือกแบบสอบถามจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,021 คน โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 624 คน คิดเป็นร้อยละ 61.12 ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าขนาดตัวอย่างที่กำหนดโดย R.V.Krejcie and Morgan

3.3.3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับกลับคืนมานั้น พบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

3.4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

3.4.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

3.4.3 ตอนที่ 3 เหตุผลในการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.4.3.1 เหตุผลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ สำหรับด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) โดยแยกเป็นรายข้อ เฉพาะด้านและภาพรวมทุกด้าน แปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ของ John W. Best ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	แสดงว่า	มีระดับความต้องการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	แสดงว่า	มีระดับความต้องการมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	แสดงว่า	มีระดับความต้องการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	แสดงว่า	มีระดับความต้องการน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	แสดงว่า	มีระดับความต้องการน้อยที่สุด

และวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus)

3.4.3.2 เหตุผลเกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การจัดอันดับ หาคความถี่ กำหนดค่าน้ำหนัก คำนวณค่าน้ำหนัก รวมค่าน้ำหนักและสรุปผล โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

- 3 หมายถึง ค่าน้ำหนักเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากเป็นอันดับ 1
- 2 หมายถึง ค่าน้ำหนักเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากเป็นอันดับ 2
- 1 หมายถึง ค่าน้ำหนักเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากเป็นอันดับ 3

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 3.5.1 ค่าความถี่และร้อยละ
- 3.5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X})
- 3.5.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)
- 3.5.4 คำนวณค่าน้ำหนักรวม และจัดลำดับความสำคัญ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 624 คน ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เหตุผลในการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาและเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	444	71.15
1.2 ชาย	180	28.85
รวม	624	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 15 ปี	7	1.12
2.2 15-18 ปี	127	20.35
2.3 18 ปีขึ้นไป	490	78.53
รวม	624	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ภูมิภาค		
3.1 อำเภอเมือง	77	12.34
3.2 อำเภอปากพนัง	50	8.01
3.3 อำเภอนาบอน	56	8.97
3.4 อำเภอทุ่งใหญ่	38	6.09
3.5 อำเภอทุ่งสง	103	16.51
3.6 อำเภอร่อนพิบูลย์	125	20.03
3.7 อำเภอบางขัน	15	2.40
3.8 อำเภอชะอวด	31	4.97
3.9 อำเภอจุฬาภรณ์	52	8.33
3.10 อำเภอฉวาง	60	9.62
3.11 อำเภอพระพรหม	17	2.73
รวม	624	100.00
4. เป็นบุตรคนที่		
4.1 คนที่ 1	170	27.24
4.2 คนที่ 2	139	22.27
4.3 คนที่ 3	100	16.03
4.4 คนที่ 4	68	10.90
4.5 คนสุดท้อง	147	23.56
รวม	624	100.00
5. ความต่อเนื่องในการศึกษา		
5.1 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วศึกษาต่อทันที	572	91.67
5.2 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วทำงานก่อนจึงศึกษาต่อ	52	8.33
รวม	624	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เข้าศึกษาต่อสายอาชีวระดับประกาศ นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 624 คน ประกอบด้วยนักเรียนหญิง จำนวน 444 คน คิดเป็นร้อยละ 71.15 นักเรียนชาย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 28.85 โดยนักเรียนส่วนมากมีอายุ 18 ปีขึ้นไป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 490 คน คิดเป็นร้อยละ 78.53 รองลงมาอายุระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 20.35 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอรัตนพิบูลย์ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 20.03 รองลงมาอยู่ในอำเภอทุ่งสง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 16.51 เป็นบุตรคนที่ 1 จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 27.24 รองลงมาเป็นบุตรคนสุดท้อง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 23.56 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วศึกษาต่อทันที จำนวน 572 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วทำงานก่อนจึงศึกษาต่อ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียน

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน

ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	233	37.35
2.00-3.00	335	53.68
มากกว่า 3.00	56	8.97
รวม	624	100.00
บิดามารดาของนักเรียน		
มีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน	501	80.29
บิดาเสียชีวิต	47	7.53
มารดาเสียชีวิต	13	2.08
มีชีวิตอยู่ทั้งสองท่านแต่แยกกันอยู่	63	10.10
รวม	624	100.00
กรณีที่ยังบิดามารดาแยกกันอยู่เนื่องจากสาเหตุใด		
เพื่อประกอบอาชีพ	24	38.10
หย่าร้าง	39	61.90
อื่นๆ	-	-
รวม	63	100.00
ขณะนี้นักเรียนอาศัยอยู่กับ		
บิดา-มารดา	486	77.88
บิดา	27	4.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มารดา	74	11.86
ผู้อุปการะ	37	5.93
อื่นๆ	-	-
รวม	624	100.00
วิชาที่ชอบมากที่สุดขณะนี้		
คณิตศาสตร์	78	12.50
วิทยาศาสตร์	68	10.90
ภาษาไทย	81	12.98
ภาษาอังกฤษ	88	14.10
สังคมศึกษา	127	20.35
พื้นฐานวิชาชีพ	155	22.84
อื่นๆ	27	4.33
รวม	624	100.00
วิชาที่นักเรียนทำคะแนนได้มากที่สุดตั้งแต่ ม.4-ม.6		
คณิตศาสตร์	55	8.81
วิทยาศาสตร์	62	9.44
ภาษาไทย	101	16.19
ภาษาอังกฤษ	52	8.33
สังคมศึกษา	128	20.51
พื้นฐานวิชาชีพ	196	31.41
อื่นๆ	30	4.81
รวม	624	100.00

ตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนมาก ร้อยละ 53.68 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.00-3.00 รองลงมาร้อยละ 37.35 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และร้อยละ 8.97 มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.00

บิดามารดาของนักเรียนส่วนมากร้อยละ 80.29 มีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน รองลงมาร้อยละ 10.10 มีชีวิตอยู่ทั้งสองท่านแต่แยกกันอยู่ร้อยละ 7.53 บิดาเสียชีวิตและร้อยละ 2.08 มารดาเสียชีวิต

สาเหตุที่บิดามารดาแยกกันอยู่ส่วนมากร้อยละ 61.90 เนื่องจากสาเหตุการหย่าร้างและ ร้อยละ 38.10 เนื่องจากเพื่อประกอบอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

ขณะนี้นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดามารดาส่วนมาก ร้อยละ 77.88 อาศัยอยู่กับบิดามารดา รองลงมา ร้อยละ 11.86 อาศัยอยู่กับมารดา ร้อยละ 4.33 อาศัยอยู่กับบิดาและผู้อุปการะและร้อยละ 5.93 อาศัยอยู่กับผู้อุปการะ

วิชาที่ชอบมากที่สุดขณะนี้ส่วนมาก ร้อยละ 24.84 ชอบวิชาพื้นฐานวิชาชีพ รองลงมา ร้อยละ 20.35 ชอบวิชาสังคมศึกษาและร้อยละ 14.10 ชอบวิชาภาษาอังกฤษ

วิชาที่นักเรียนทำคะแนนได้มากที่สุด ตั้งแต่ ม.4-ม.6 ร้อยละ 31.41 เป็นวิชาพื้นฐานวิชาชีพ รองลงมา ร้อยละ 20.51 วิชาสังคมศึกษา และร้อยละ 16.19 เป็นวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (โดยประมาณ) ของบิดารวมกับ มารดาหรือผู้อุปการะ		
ต่ำกว่า 4,000 บาท	151	24.20
4,001-5,000 บาท	188	30.13
5,001-6,000 บาท	90	14.42
6,001-7,000 บาท	55	8.81
7,001-8,000 บาท	20	3.20
8,001-9,000 บาท	24	3.85
9,001-10,000 บาท	28	4.49
มากกว่า 10,000 บาท	68	10.90
รวม	624	100.00
การศึกษาของบิดา		
ไม่ได้เรียน	3	0.48
ระดับประถมศึกษา	461	73.88
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	55	8.81
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	54	8.65
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	17	2.72
ปริญญาตรี	28	4.49
สูงกว่าปริญญาตรี	6	0.97
รวม	624	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษาของมารดา		
ไม่ได้เรียน	10	1.60
ระดับประถมศึกษา	514	82.37
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	26	4.17
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	34	5.45
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	12	1.92
ปริญญาตรี	26	4.17
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.32
รวม	624	100.00
การศึกษาของผู้อุปการะ		
ไม่ได้เรียน	8	5.33
ระดับประถมศึกษา	113	75.33
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	8	5.33
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	9	6.00
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	3.34
ปริญญาตรี	6	4.00
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.67
รวม	150	100.00
ผู้อุปการะประกอบอาชีพ		
รับราชการ,ข้าราชการบำนาญ	11	7.34
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1.33
ทำงานบริษัท,ธนาคาร	-	-
เกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์)	123	82.00
ประกอบอาชีพส่วนตัว	2	1.33
รับจ้าง	12	8.00
อื่น ๆ	-	-
รวม	150	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดาประกอบอาชีพ		
รับราชการ,ข้าราชการบำนาญ	53	8.49
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	1.44
ทำงานบริษัท,ธนาคาร	6	0.96
เกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์)	381	61.06
ประกอบอาชีพส่วนตัว	72	11.54
รับจ้าง	78	12.50
อื่นๆ	25	4.01
รวม	624	100.00
มารดาประกอบอาชีพ		
รับราชการ,ข้าราชการบำนาญ	30	4.81
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	0.80
ทำงานบริษัท,ธนาคาร	4	0.64
เกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์)	416	66.67
ประกอบอาชีพส่วนตัว	91	14.58
รับจ้าง	55	8.81
อื่นๆ	23	3.69
รวม	624	100.00
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน คิดเป็นภาคเรียนโดยประมาณ		
ต่ำกว่า 8,000 บาท	281	45.03
8,000 บาท	98	15.71
8,001-9,000 บาท	91	14.58
9,001-10,000 บาท	54	8.65
10,001-11,000 บาท	31	4.97
11,001-12,000 บาท	21	3.37
12,001 บาทขึ้นไป	48	7.69
รวม	624	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนมากที่สุด		
บิดามารดา	515	82.53
ญาติพี่น้อง	7	1.12
ผู้อุปการะ	18	2.88
กองทุนเงินกู้เพื่อการศึกษาของรัฐบาล	84	13.47
รวม	624	100.00
ปัจจุบันนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือไม่		
มี	374	59.94
ไม่มี	250	40.06
รวม	624	100.00
นักเรียนต้องการศึกษาต่อถึงระดับ		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	62	9.94
ปริญญาตรี	293	46.96
ปริญญาโท	149	23.87
สูงกว่าปริญญาโท	120	19.23
รวม	624	100.00
ถ้านักเรียนศึกษาต่อ นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บิดามารดา	382	42.97
หารายได้ด้วยตนเอง	140	15.75
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	356	40.04
เงินทุน	11	1.24
รวม	889	100.00

ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (โดยประมาณ) ของบิดารวมกับมารดา หรือผู้อุปการะของนักเรียนส่วนมาก ระหว่าง 4,001-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.13 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.20 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บิดาของนักเรียนส่วนมากจบระดับประถมศึกษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.88 รองลงมา จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 8.81 และจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 8.65 จบสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.97

การศึกษาของมารดาส่วนมากร้อยละ 82.37 จบระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 5.45 จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และร้อยละ 4.17 จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีจำนวนเท่ากับระดับปริญญาตรี

การศึกษาของผู้อุปการะส่วนมากร้อยละ 75.33 จบระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 6.00 จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและร้อยละ 5.33 จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีจำนวนเท่ากับกับผู้อุปการะที่ไม่ได้เรียน

ผู้อุปการะประกอบอาชีพส่วนมากร้อยละ 82.00 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์) รองลงมา ร้อยละ 8.00 ประกอบอาชีพรับจ้างและร้อยละ 7.34 ประกอบอาชีพรับราชการ,ข้าราชการบำนาญ

บิดาประกอบอาชีพส่วนมากร้อยละ 61.06 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์) รองลงมา ร้อยละ 12.50 ประกอบอาชีพรับจ้างและร้อยละ 11.54 ประกอบอาชีพส่วนตัว

มารดาประกอบอาชีพ ส่วนมากร้อยละ 66.67 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์) รองลงมา ร้อยละ 14.58 ประกอบอาชีพส่วนตัวและร้อยละ 8.81 ประกอบอาชีพรับจ้าง

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนคิดเป็นภาคเรียนโดยประมาณ ส่วนมากร้อยละ 45.03 มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 8,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 15.71 มีค่าใช้จ่าย 8,000 บาทและร้อยละ 14.58 มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 8,001-9,000 บาท

ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนมากที่สุด ส่วนมากร้อยละ 82.53 คือบิดา มารดา รองลงมา ร้อยละ 13.47 คือกองทุนเงินกู้เพื่อการศึกษาของรัฐบาล และร้อยละ 2.88 คือผู้อุปการะ

ปัจจุบันนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายหรือไม่ ส่วนมากร้อยละ 59.94 มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและร้อยละ 40.06 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย

นักเรียนต้องการศึกษาต่อถึงระดับ ส่วนมากร้อยละ 46.96 ต้องการศึกษาต่อถึงระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 23.87 ระดับปริญญาโท และร้อยละ 19.23 ระดับสูงกว่าปริญญาโท

ถ้านักเรียนศึกษาต่อ นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจากแหล่งใด ส่วนมากร้อยละ 42.97 ได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดา รองลงมา ร้อยละ 40.04 เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และร้อยละ 15.75 หารายได้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านสภาพ
แวดล้อมทางการเรียน

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาโรงเรียน		
10-30 นาที	490	78.53
31-60 นาที	111	17.79
มากกว่า 60 นาที	23	3.68
รวม	624	100.00
ปัจจุบันนักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดยวิธีใด		
เดิน	70	11.22
รถจักรยานยนต์	133	21.31
รถยนต์ส่วนตัว	20	3.21
รถโดยสารประจำทาง	401	64.26
รวม	624	100.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับ โรงเรียนต่อวัน		
ไม่มี	36	5.77
10-20 บาท	406	65.07
21-30 บาท	114	18.27
31-40 บาท	42	6.73
41-50 บาท	14	2.24
51-60 บาท	6	0.96
มากกว่า 60 บาท	6	0.96
รวม	624	100.00
ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในเรื่องใด		
การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ	280	44.87
การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของเอกชน	47	7.53
การศึกษาต่อสาขาอาชีพในสถานศึกษาของเอกชน	109	17.47
การศึกษาต่อสาขาอาชีพในสถานศึกษาของรัฐบาล	188	30.13
รวม	624	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียนได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากใคร		
บิดามารดา	134	21.47
ผู้อุปการะ	12	1.92
ครูแนะแนว	359	57.53
ครูประจำชั้น	10	1.60
ครูทั่วไปในโรงเรียน	23	3.69
เพื่อนนักเรียน	17	2.72
นักเรียนรุ่นพี่	22	3.53
วิทยากรจากภายนอก	45	7.22
อื่น ๆ	2	0.32
รวม	624	100.00
นักเรียนคิดว่าในการศึกษาต่อจะรับฟังคำแนะนำจากใคร		
บิดามารดา	190	30.45
ผู้อุปการะ	11	1.76
เพื่อนนักเรียน	22	3.53
ครูอาจารย์	385	61.70
อื่น ๆ	16	2.56
รวม	624	100.00

ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าส่วนมากร้อยละ 78.53 ใช้เวลาในการเดินทางมาโรงเรียน ระหว่าง 10-30 นาที รองลงมาร้อยละ 17.79 ใช้เวลาเดินทางระหว่าง 31-60 นาที และร้อยละ 3.68 ใช้เวลาเดินทางมากกว่า 60 นาที

ปัจจุบันนักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดยวิธีใด ส่วนมากร้อยละ 64.26 เดินทางมาโรงเรียนโดยรถประจำทาง รองลงมาร้อยละ 21.31 เดินทางโดยรถจักรยานยนต์และร้อยละ 11.22 เดินทางมาโรงเรียนโดยการเดิน

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับโรงเรียนต่อวัน ส่วนมากร้อยละ 65.07 มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่าง 10-20 บาท รองลงมาร้อยละ 18.27 ระหว่าง 21.30 บาท และร้อยละ 6.73 ระหว่าง 31-40 บาท

ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในเรื่องใด ส่วนมากร้อยละ 44.87 ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ของรัฐ รองเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลงมาร้อยละ 30.13 การศึกษาต่อสายอาชีพในสถานศึกษาของรัฐบาล และร้อยละ 17.47 การศึกษาต่อสายอาชีพในสถานศึกษาของเอกชน

นักเรียนได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากใคร ส่วนมากร้อยละ 57.53 ได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากครูแนะแนว รองลงมาร้อยละ 21.47 ได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากบิดามารดา และร้อยละ 7.22 ได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากวิทยากรจากภายนอก

นักเรียนคิดว่าการศึกษาต่อจะรับฟังคำแนะนำจากใคร ส่วนมากร้อยละ 61.70 รับฟังคำแนะนำจากครูอาจารย์ รองลงมาร้อยละ 30.45 รับฟังคำแนะนำจากบิดามารดาและร้อยละ 3.53 รับฟังคำแนะนำจากเพื่อนนักเรียน

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	N = 624		ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
	\bar{X}	S.D		
ความพร้อมของโรงเรียน	4.35	0.73	มาก	1
ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	3.86	0.91	มาก	4
การได้รับการยอมรับจากสังคม	4.14	0.83	มาก	2
ความดีเด่นของโรงเรียน	4.06	0.82	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.10	0.82	มาก	

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับ 1 คือ ความพร้อมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.35$) อันดับสุดท้าย คือ ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ($\bar{X}=3.86$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาด้านความพร้อมของโรงเรียน

ข้อ	ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	N = 624		ระดับของ เหตุผล	ลำดับ
		\bar{X}	S.D		
	ความพร้อมของโรงเรียน				
	(1) มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน	4.46	.75	มาก	1
	(2) มีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่	4.23	.74	มาก	4
	(3) มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	4.28	.77	มาก	3
	(4) มีความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน	4.44	.70	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	4.35	.83	มาก	

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโรงเรียนที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อ มีความพร้อมของโรงเรียนในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=4.46$) อันดับสุดท้าย คือ มีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=4.23$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

ข้อ	ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	N = 624		ระดับของ เหตุผล	ลำดับ
		\bar{X}	S.D		
	ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน				
	(1) ได้รับรางวัลพระราชทานสถานศึกษาดีเด่นระดับอุดมศึกษา	3.61	.94	มาก	4
	(2) ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา	4.10	.84	มาก	1
	(3) ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะวิชาชีพ	3.71	.87	มาก	3
	(4) ได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการและตลาดแรงงาน	4.05	.92	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	3.86	.91	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า เหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านความ มีชื่อเสียงของโรงเรียนที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อมีชื่อเสียงเกี่ยวกับการได้รับการรับรองมาตรฐาน คุณภาพการศึกษามากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=4.10$) อันดับสุดท้าย คือ ได้รับรางวัลพระราชทานสถาน ศึกษาดีเด่นระดับอุดมศึกษา ($\bar{X}=3.61$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลเกี่ยวกับภาพลักษณ์ ของสถานศึกษาด้านการได้รับการยอมรับจากสังคม

ข้อ	ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	N = 624		ระดับของ เหตุผล	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.		
	การได้รับการยอมรับจากสังคม				
(1)	ด้านวิชาชีพเฉพาะสาขา	3.98	.82	มาก	5
(2)	ด้านความประพฤติของนักเรียน	4.15	.83	มาก	2
(3)	ด้านปลอดสารเสพติด	4.33	.87	มาก	1
(4)	ด้านระเบียบ วินัย	4.14	.79	มาก	3
(5)	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.12	.81	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	4.14	.83	มาก	

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า เหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านการ ได้รับการยอมรับจากสังคม เกี่ยวกับด้านปลอดสารเสพติดมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=4.33$) อันดับสุดท้าย คือ ด้านวิชาชีพเฉพาะสาขา ($\bar{X}=3.98$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาด้านความดีเด่นของโรงเรียน

ข้อ	ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	N = 624		ระดับของเหตุผล	ลำดับ
		\bar{X}	S.D		
	ความดีเด่นของโรงเรียน				
(1)	ดีเด่นด้านความประพฤตินักเรียน	4.12	.81	มาก	3
(2)	ดีเด่นด้านวิชาการ	4.17	.81	มาก	2
(3)	ดีเด่นด้านระเบียบวินัยนักเรียน	4.00	.82	มาก	5
(4)	ดีเด่นด้านอาคารสถานที่	3.88	.79	มาก	6
(5)	ดีเด่นด้านชื่อเสียงในสังคม	3.87	.82	มาก	7
(6)	ดีเด่นด้านนักเรียนจบแล้วมีงานทำทุกคน	4.28	.84	มาก	1
(7)	ดีเด่นด้านนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี	4.11	.83	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	4.06	.82	มาก	

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า เหตุผลที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถานศึกษาด้านความดีเด่นของโรงเรียนด้านนักเรียนจบแล้วมีงานทำทุกคนมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X}=4.28$) อันดับสุดท้าย คือ ดีเด่นด้านชื่อเสียงในสังคม ($\bar{X}=3.87$)

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความสำคัญของเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ในภาพรวม

เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า	น้ำหนักความสำคัญของเหตุผล/ลำดับ
ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน	1,069 1
ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว	763 2
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	762 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า	น้ำหนักความสำคัญ ของเหตุผล/ลำดับ
ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	751 4
รวม	2,345

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่เลือกเรียนสาขาอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ในภาพรวมอันดับแรก คือ ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน น้ำหนักความสำคัญ 1,069 รองลงมา ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว น้ำหนักความสำคัญ 763 และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน น้ำหนักความสำคัญ 762 สำหรับอันดับสุดท้าย คือ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา น้ำหนักความสำคัญ 751

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสาขาอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความสำคัญของเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน

เหตุผล	รวมความถี่	ค่าน้ำหนักเหตุผล			รวมน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผล/ ลำดับที่
	จำนวน/ร้อยละ	1(3)	2(2)	3(1)	
วิชานี้เหมาะสมกับความสามารถ และสติปัญญาของท่าน	431 23.02	264 42.31	110 17.63	57 9.13	1,069 1
คิดว่าบุคลิกภาพและลักษณะ นิสัยเหมาะที่จะเรียนวิชานี้	318 16.99	88 14.10	145 23.24	85 13.62	639 3
สุขภาพร่างกายไม่เหมาะสมที่จะ เรียนวิชาอื่น ๆ	90 4.81	23 3.69	26 4.17	41 6.57	162 6
วิชานี้จะทำให้ได้ใช้ความรู้ ความ สามารถในการทำงานได้เต็มที่	372 19.87	117 18.75	138 22.12	117 18.75	744 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

เหตุผล	รวมความถี่	ค่าน้ำหนักเหตุผล			รวมน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผล/ ลำดับที่
	จำนวน/ร้อยละ	1(3)	2(2)	3(1)	
วิชานี้จะทำให้เกิดความคิดที่จะ ปรับปรุงตนเองให้ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ	167 8.92	26 4.17	54 8.65	87 13.94	273 4
คิดว่าผู้ที่เรียนวิชานี้เป็นผู้นำ เกียรติและชื่อเสียงมาสู่วงศ์ ตระกูล	76 4.16	16 2.57	20 3.21	40 6.41	128 7
ต้องการประกอบอาชีพ ซึ่งคน กำลังนิยมและประเทศชาติ ต้องการ	135 7.21	28 4.49	53 8.49	54 8.65	244 5
8. เป็นอาชีพที่สังคมยกย่อง	52 2.78	6 0.96	7 1.12	39 6.25	71 11
วิชานี้มีคนเข้าสอบแข่งขันมาก ผู้ ที่สอบเข้าเรียน ได้จึงได้ชื่อว่า เป็นคนที่มีความสามารถสูง	47 2.51	16 2.56	14 2.24	17 2.73	93 8
วิชานี้มีคนเข้าสอบแข่งขันน้อยมี โอกาสได้รับคัดเลือกเข้าศึกษา สูง	29 1.55	11 1.76	8 1.28	10 1.60	59 12
คิดว่าวิชานี้สามารถทำประโยชน์ ให้แก่ส่วนรวมและประเทศชาติ ได้มากที่สุด	53 2.83	8 1.28	17 2.73	28 4.49	86 9
ต้องการทำงานเป็นผู้นำของชม ชนในโอกาสต่อไป	27 1.44	4 0.64	8 1.28	15 2.40	43 13
13.ค่าเล่าเรียนสาขสามัญและสาย อาชีพไม่เท่ากัน	14 0.75	1 0.16	7 1.12	6 0.96	23 15
14.ต้องการเรียนสาขสามัญแต่ผู้ ปกครองไม่สนับสนุน	6 0.33	2 0.32	-	4 0.64	10 17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

เหตุผล	รวมความถี่	ค่าน้ำหนักเหตุผล			รวมน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผล/ ลำดับที่
	จำนวน/ร้อยละ	1(3)	2 (2)	3 (1)	
15. บิดามารดามีความเห็นไม่ตรง กันว่าจะให้ศึกษาต่อสายใด	7 0.37	2 0.32	3 0.48	2 0.32	33 14
16. ไม่มั่นใจว่าเมื่อเรียนจบแล้ว จะได้งานทำตามสาขาวิชาที่เรียน	41 2.19	9 1.44	13 2.08	19 3.06	72 10
17. สมัครเรียนตามเพื่อน	7 0.37	3 0.48	1 0.16	3 0.48	14 16
รวม	1,872 100.00	624	624	624	

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่เลือกเรียนสายอาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน 3 อันดับแรก คือ วิชานี้เหมาะกับความสามารถและสติปัญญา น้ำหนักความสำคัญ 1,069 รองลงมา วิชานี้จะทำให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานได้เต็มที่ น้ำหนักความสำคัญ 744 และคิดว่าบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะที่จะเรียนวิชานี้ น้ำหนักความสำคัญ 639 สำหรับอันดับสุดท้าย คือ ต้องการเรียนสายสามัญแต่ผู้ปกครองไม่สนับสนุน น้ำหนักความสำคัญ 10

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนักความสำคัญของเหตุผลด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

เหตุผล	รวมความถี่	ลำดับที่เหตุผล			รวมน้ำหนักความสำคัญของเหตุผล/ลำดับที่
	จำนวน/ร้อยละ	1(3)	2 (2)	3 (1)	
ต้องการประกอบอาชีพหลายอย่าง	330	133	87	110	683
ในขณะที่เดียวกันทำให้สร้างฐานะของตนเองได้โดยรวดเร็ว	17.63	21.31	13.94	17.63	4
ต้องการทำงานที่มีอัตราเงินเดือนสูง	327	152	110	65	741
	17.47	24.36	17.63	10.42	2
เลือกเรียนเพราะเรียนจบไปแล้วมีงานให้เลือกทำหลายอย่างและมีเงินเดือนเท่ากัน	351	114	140	97	719
	18.75	18.27	22.43	15.54	3
ต้องการทำงานที่สามารถหารายได้พิเศษได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว	375	124	140	111	763
	20.03	19.87	22.44	17.79	1
ต้องการออกไปประกอบอาชีพส่วนตัวซึ่งมีทางร่ำรายได้	164	28	63	73	283
	8.76	4.49	10.10	11.70	6
คิดว่าสาขาวิชานี้ เรียนง่าย ใช้เวลาสั้น ออกทำงานได้เงินเดือนเร็ว	199	50	53	96	352
	10.63	8.01	8.49	15.38	5
คิดว่าเรียนสาขาใดก็ได้ เพราะรัฐบาลมีเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	126	23	31	72	203
	6.73	3.69	4.97	11.54	7
รวม	1,872	624	624	624	
	100				

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว 3 อันดับแรก คือ ต้องการทำงานที่สามารถหารายได้พิเศษได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว น้ำหนักความสำคัญ 763 รองลงมา ต้องการทำงานที่มีอัตราเงินเดือนสูง น้ำหนักความสำคัญ 741 และ เพราะจบไปแล้วมีงานให้เลือกทำหลายอย่างและมีเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

เดือนเท่ากัน นำหนักความสำคัญ 719 สำหรับอันดับสุดท้าย คือ คิดว่าเรียนสาขาใดก็ได้เพราะรัฐบาลมีเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นำหนักความสำคัญ 203

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนร้อยละ และค่านำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและนำหนักความสำคัญของเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

เหตุผล	รวมความถี่	ลำดับที่เหตุผล			รวมนำหนักความสำคัญของเหตุผล/ ลำดับที่
	จำนวน/ร้อยละ	1 (3)	2 (2)	3 (1)	
ต้องการเรียนวิชาชีพเพราะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน นำความรู้มาซ่อมแซมของใช้บางชนิดได้ด้วยตนเอง	183 9.78	113 18.11	32 5.13	38 6.19	441 4
ต้องการที่จะใช้ความรู้ในวิชาชีพประกอบอาชีพซึ่งเป็นที่ต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้	347 18.54	148 23.72	115 18.43	84 13.46	758 2
คิดว่าเรียนวิชาชีพแล้วหากไม่ทำงานเป็นข้าราชการ ก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้	317 16.93	107 17.15	105 16.83	105 16.83	636 3
ต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคง มีสวัสดิการดี	371 19.82	113 18.11	165 26.44	93 14.90	762 1
ท่านคิดว่าเมื่อเรียนสำเร็จวิชาชีพแล้วหางานทำได้ง่ายไม่ต้องทำงานไกลบ้าน	214 11.43	46 7.37	96 15.39	72 11.54	402 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ต้องการเรียนวิชาที่สัมพันธ์กับอาชีพในครอบครัวของท่านเมื่อเรียนสำเร็จสามารถสืบต่ออาชีพของบิดามารดาได้	111	5.93	13	30	68	167
			2.08	4.81	10.90	7
บิดามารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ท่านเรียนในสาขาวิชานั้น	82	4.38	13	13	56	121
			2.08	2.08	8.98	8
เลือกเรียนวิชานี้ตามคำแนะนำของผู้อุปการะทางการเงิน	37	1.98	2	9	26	50
			0.32	1.44	4.17	10
ครู-อาจารย์ แนะนำแนวทางให้เลือกเรียนวิชานี้	48	2.56	16	14	18	94
			2.57	2.24	2.88	9
ท่านเลือกเรียนวิชานี้ตามเพื่อน	10	0.53	5	3	2	23
			0.80	0.48	0.32	12
เลือกเรียนวิชานี้เพราะต้องการมีความก้าวหน้าในอาชีพ	132	7.05	44	38	50	258
			7.05	6.09	8.01	6
วิชานี้สอบเข้าเรียนง่าย คนไม่เก่งก็เรียนได้	20	1.07	4	4	12	32
			0.64	0.64	1.92	11
รวม	1,872	100.00	624	624	624	

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน 3 อันดับแรก คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคงมีสวัสดิการดี นำหนักความสำคัญ 762 รองลงมา ต้องการที่จะใช้ความรู้ในวิชานี้ประกอบอาชีพซึ่งเป็นที่ต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้นำหนักความสำคัญ 758 และเพราะเห็นว่าเรียนวิชานี้แล้วหากไม่ทำงานเป็นข้าราชการ ก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้นำหนักความสำคัญ 636 สำหรับอันดับสุดท้าย คือเลือกเรียนวิชานี้ตามเพื่อน นำหนักความสำคัญ 23

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าน้ำหนักการเลือกของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยจำแนกตามเหตุผลและน้ำหนัก ความสำคัญของเหตุผลด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

เหตุผล	รวมความถี่	ลำดับที่เหตุผล			รวมน้ำหนักความ สำคัญของเหตุผล/ ลำดับที่
	จำนวน/ร้อยละ	1 (3)	2 (2)	3 (1)	
ต้องการเรียนในสถานศึกษา ใกล้บ้าน	291 15.54	186 29.81	45 7.21	60 9.61	708 2
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่ ได้รับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา	333 17.79	149 23.88	120 19.23	64 10.26	751 1
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี สถานที่สวยงาม บรรยากาศดี	121 6.46	32 5.13	25 4.01	64 10.26	210 8
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี ความดีเด่นด้านวิชาการ เช่น ได้รับรางวัลจากการแข่งขัน ทักษะต่าง ๆ	113 6.04	29 4.65	54 8.65	30 4.80	225 7
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี การคมนาคมไปกลับสะดวก	308 16.45	55 8.81	149 23.88	104 16.67	567 3
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี ชื่อเสียง	90 4.81	23 3.68	35 5.61	32 5.13	171 9
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี เครื่องมืออุปกรณ์การสอนทันสมัย	268 14.32	64 10.26	96 15.38	108 17.31	492 4
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาใน ระดับสูง	164 8.76	35 5.61	58 9.30	71 11.38	292 6
ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มี บริการทางการศึกษาที่ดี	184 9.83	51 8.17	42 6.73	91 14.58	328 5
รวม	1,872 100.00	624	624	624	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่เลือกเรียนสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา 3 อันดับแรก คือ ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่ได้รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา นำหนักความสำคัญของเหตุผล 751 รองลงมา ต้องการเรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน นำหนักความสำคัญ 708 และต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีการคมนาคมไปกลับสะดวก นำหนักความสำคัญ 567 สำหรับอันดับสุดท้าย คือ ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง นำหนักความสำคัญ 171

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการสุ่มตัวอย่าง จากการจับฉลาก 50% ของ 21 อำเภอ 2 กิ่ง ได้ 11 อำเภอ จากนั้นจับฉลาก 50% ของโรงเรียนใน 11 อำเภอ ได้ตัวอย่างโรงเรียน 18 โรงเรียน นักเรียน 3,364 คน และจับฉลาก 30% ของประชากรนักเรียนทั้ง 18 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 1,021 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะคัดเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่แจ้งว่า จะศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 624 คนเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 3 เหตุผลในการศึกษาต่อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียนจำนวน 6 ข้อ ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำนวน 12 ข้อ ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษาจำนวน 4 ข้อ และเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน จำนวน 1 ข้อ ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำนวน 1 ข้อ ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 1 ข้อ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จำนวน 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกรมสามัญศึกษา ไปถึงหัวหน้าสถานศึกษาทั้ง 18 แห่ง เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผลการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร จำนวน 1,021 ชุด ได้รับคืนครบทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการคัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะผู้ที่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งมีความสมบูรณ์เชื่อถือได้ จำนวน 624 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อใช้ค่าร้อยละ ตอนที่ 3 เหตุผลในการศึกษาต่อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ใช้ค่าร้อยละ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการจัดอันดับ หากความถี่ กำหนดค่าน้ำหนัก คำนวณค่าน้ำหนัก รวมค่าน้ำหนักและสรุปผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ เพศ อายุ ภูมิภาค อาชีพ ของบิดา อาชีพของมารดา สถานะในครอบครัวและความต่อเนื่องในการศึกษา มีดังนี้

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1,021 คน เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 624 คน ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 18 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอรัตนบุรี เป็นบุตรคนที่ 1 ของครอบครัว และเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วศึกษาต่อทันที

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อและประเภทของสถานศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ ดังนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสถานศึกษา ประเภทสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เหตุผลในการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนและเหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า โดยเหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

ด้านสภาพส่วนตัว นักเรียนส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-3.00 บิดามารดามีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดามารดา วิชาที่ชอบมากที่สุด วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาที่ทำคะแนนได้มากที่สุดคือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว นักเรียนส่วนมากมีบิดามารดาหรือผู้อุปการะที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4,001-5,000 บาท การศึกษาของบิดา ระดับประถมศึกษา การศึกษาของมารดา ระดับประถมศึกษา การศึกษาของผู้อุปการะ ระดับประถมศึกษาผู้อุปการะประกอบอาชีพเกษตรกร บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนคิดเป็นภาคเรียนโดยประมาณ ต่ำกว่า 8,000 บาท ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนมากที่สุด คือบิดามารดา ในปัจจุบันนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย แต่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและถ้าศึกษาต่อนักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดา

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในการเดินทางมาโรงเรียน 10-30 นาที เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 10-20 บาท ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากครูแนะแนวแต่นักเรียนคิดว่าในการศึกษาต่อจะรับฟังคำแนะนำจากครูอาจารย์

ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา นักเรียนส่วนมากต้องการศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน มีชื่อเสียงในการได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ได้รับการยอมรับจากสังคมด้านปลอดภัยเสถียร และมีความดีเด่นด้านนักเรียนจบแล้วมีงานทำทุกคน

เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ในภาพรวมเรียงลำดับจากเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากที่สุดไปหาน้อย คือ อันดับ 1 ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน อันดับ 2 ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว อันดับ 3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน และอันดับสุดท้ายด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

ด้านสภาพส่วนตัว เรียงลำดับจากเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากที่สุดไปหาน้อย 3 อันดับ คือ อันดับ 1 วิชาที่เหมาะกับความสามารถและสติปัญญาของนักเรียน อันดับ 2 วิชาจะทำให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานได้เต็มที่ และอันดับ 3 เพราะคิดว่าบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะที่จะเรียนวิชานี้

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เรียงลำดับจากเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากที่สุดไปหาน้อย 3 อันดับ คือ อันดับต้องการงานที่สามารถหารายได้พิเศษได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว อันดับ 2 ต้องการงานที่มีอัตราเงินเดือนสูงและอันดับ 3 เพราะเรียนจบไปแล้วมีงานให้เลือกทำหลายอย่างและมีเงินเดือนเท่ากัน

เหตุผลด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน เรียงลำดับจากเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากที่สุดไปหาน้อย 3 อันดับ คือ อันดับแรกต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคง มีสวัสดิการดี อันดับ 2 ต้องการที่จะใช้ความรู้ในวิชาประกอบอาชีพซึ่งเป็นที่ต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้ และอันดับ 3 เพราะเห็นว่าเรียนวิชาแล้วหากไม่ทำงานเป็นข้าราชการ ก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้

เหตุผลด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เรียงลำดับจากเหตุผลที่นักเรียนเลือกมากที่สุดไปหาน้อย 3 อันดับ 1 ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานของคุณภาพการศึกษา อันดับ 2 ต้องการเรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน และอันดับ 3 ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีการคมนาคมไปกลับสะดวก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

5.2.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เกี่ยวกับเพศ อายุ ภูมิลำเนา อาชีพของบิดา สถานะในครอบครัว และความต่อเนื่องในการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยอธิบายตามลำดับ ดังนี้

เพศของนักเรียน พบว่า นักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนชาย เพราะสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งภาครัฐและเอกชน จะเปิดสอนสายอาชีพในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย และอีกประการหนึ่งคือ ตลาดแรงงานที่รองรับนักเรียนสายอาชีพในจังหวัดนครศรีธรรมราช จะเน้นตลาดแรงงานภาคธุรกิจ ซึ่งสามารถรองรับนักเรียนที่จบสาขาบริหารธุรกิจ นอกจากนั้นในบางสาขาวิชา นักเรียนชายจะไม่สามารถเรียนได้ เช่น สาขาเกษตรศาสตร์ ตัดเย็บเสื้อผ้า อาหาร แต่ในขณะที่เดียวกันบางสาขาวิชา นักเรียนหญิงก็สามารถเรียนได้เหมือนกับนักเรียนชาย เช่น สาขาศิลปหัตถกรรม เกษตรกรรม ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ เตือนใจ อริคมภายิต (2532 : 147-148) และ สมพงษ์ มั่นระวัง (2531 : 72) กล่าวว่า เพศมีผลทำให้การเลือกเรียนต่อสายอาชีพต่างกัน คือนักเรียนหญิง เลือกเรียนสายสามัญมากกว่านักเรียนชาย และนักเรียนชาย นักเรียนหญิงเลือกเรียนสายวิชาต่างกัน

อายุของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรียนสายอาชีพ พบว่าส่วนมากร้อยละ 78.53 อายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่ง Ginzberg กล่าวว่า การเลือกอาชีพในระยะนี้ จะยึดความสนใจ ความสามารถและค่านิยมในอาชีพนั้น ซึ่งอาจปรับเปลี่ยนไปตามอายุประสบการณ์ เมื่อการเลือกและตัดสินใจประกอบอาชีพในอนาคตที่มีความมั่นคงและก้าวหน้าต่อไป จากการวิจัยของเฉลิมชัย อุบลพงษ์ (2511 : 81) และ นาวิน รุ่งรส (2514 : 73) พบว่า อายุของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ไม่มีความสำคัญต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียน และ ณรงค์ศักดิ์ คิดโสภา และคณะ (2516 : 67-70) อัญชลี นุภาพินบูลย์ (2527 : 57) อำไพ จิตต์วัฒน์ (2516 : 42) คั่นพบสอดคล้องกันว่า นักเรียนชายหญิงมีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของนาวิน รุ่งรส (2514 : 43) กล่าวว่า อายุของนักเรียนแตกต่างกันไม่มีความสำคัญต่อความสามารถ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพล เวชยางกูร (2542 : 71) ที่พบว่า อายุของ นักเรียนแตกต่างกันไม่มีความสำคัญต่อความสามารถ

ภูมิลำเนาของนักเรียน พบว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาที่อำเภอรัตนบุรี ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมากที่สุด เพราะอำเภอนี้เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอทุ่งสง และอาณาเขตติดต่อกับอำเภอท่าศาลา อำเภอพระพรหม อำเภอจุฬาภรณ์ มีการคมนาคมสะดวก ใช้เวลาในการเดินทางไม่มากสามารถเดินทางไปและกลับได้ ทำให้สามารถเลือกศึกษาต่อได้ตามต้องการ

สถานะในครอบครัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 ของครอบครัว เมื่อพิจารณาถึงการศึกษาคือพบว่า นักเรียนที่เป็นบุตรคนที่ 1 มีความต้องการศึกษาต่อมาก มีความต้องการศึกษาต่อมาก เป็นเพราะว่า ความรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของบิดามารดาต้องรับภาระไม่มากนัก เพราะบุตรคนอื่นๆ ยังไม่ต้องใช้จ่ายมากนักในการศึกษา ทำให้สามารถส่งเสียค่าใช้จ่ายให้บุตรคนที่ 1 ได้ ประกอบกับการศึกษาต่อในระดับสูงของบุตรคนที่ 1 จะเป็นแบบอย่างที่ดีของบุตรคนอื่นๆ ไป ซึ่งผลการวิจัยที่พบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 143) ที่พบว่า นักเรียนที่มีขนาดครอบครัวไม่เกิน 3 คน จะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพเป็นจำนวนมาก สรุปได้ว่า จำนวนขนาดของครอบครัวยิ่งน้อย นักเรียนจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ เงินน้ำ และคณะ (2529 : 77) ที่พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในสถาบันวิชาชีพ มักจะมีจำนวนที่น้อยกว่าบิดามารดาของกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผลการขัดแย้งนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า อาจมีสาเหตุมาจากค่าใช้จ่ายในการเรียนสายอาชีพสูงกว่าการเรียนสายสามัญ และการรับนักเรียนของสถานศึกษาของรัฐบาลจะรับจำนวนจำกัด ทำให้ นักเรียนที่สอบแข่งขันไม่ได้ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนสายอาชีพมากขึ้น

ความต่อเนื่องในการศึกษา พบว่านักเรียนส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ศึกษาต่อทันที แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพร้อมที่จะศึกษาต่อ

5.2.2 เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการวิจัยจะอธิบายตามลำดับ ดังนี้

ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน พบว่านักเรียนที่มี คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-3.00 จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพมาก เพราะนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยปานกลางและต่ำจะสนใจศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง สภาพความเป็นจริงนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลการเรียนสูงมักต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมากกว่าศึกษาต่อสายอาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพราะจะมีค่านิยมว่าผู้ที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้เป็นคนเก่งและได้รับการยอมรับมากกว่า นอกจากนั้นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมักไม่สนใจในการเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะคิดว่าผู้ที่เลือกเรียนสายอาชีพเป็นคนเรียนไม่เก่ง และการเรียนสายอาชีพเหมาะกับผู้ที่มีการเรียนปานกลาง และต่ำเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 141) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูงจะเลือกเรียนต่อสายสามัญมากที่สุด หรือสนใจเลือกสายอาชีพน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ จะมีความสนใจศึกษาต่อสายอาชีพ งานวิจัยของ สมพงษ์ มั่นระวัง (2531 : 72) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงจะเลือกเรียนสายสามัญมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของอักษรศิลป์ แก้วมหวางค์ (2541 : 105) พบว่า นักเรียนเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ โดยนักเรียนกลุ่มนี้มีผลสัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย ชัยจิรยากุล (2513 : 86) และชัยสิทธิ์ ไกรคุณาสัย (2533 : 35) ที่พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี งานวิจัยของนิภา วัธนเวกิน และ ษมาธร พันชุมโพธิ์ (2530 : 118-122) ที่พบตรงกันว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำสนใจในอาชีพหมวดบริการและเสมียน และ อรชร ชื่นศิริ (2514 : 49) พบว่า สาเหตุสำคัญที่เลือกเรียนอาชีวศึกษาเพราะทราบว่าเป็นตนเองมีสติปัญญาปานกลาง นอกจากนั้น จิราภรณ์ โชติบุตร (2518 : 39) พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนต่อทางอาชีวศึกษา มีเหตุผลคือ สติปัญญาไม่ดี จากการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง จะเลือกเรียนสายอาชีพ

ความสมบูรณ์ของครอบครัว พบว่า บิดามารดาของนักเรียนส่วนใหญ่มีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน ซึ่งสังเกตได้ว่านักเรียนที่บิดามารดาชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงของสถาบันครอบครัวอันมีผลต่อบุตรที่กำลังศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพล เวชยางกูร (2541 : 71) ที่พบว่า ความสมบูรณ์ของครอบครัวตามสภาพการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ต่อการศึกษาคู่ด้วย และ ประยูร มัยโกคา (2539 : 43) พบว่า สถานภาพสมรสสามารถบ่งบอกถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันของคนเรา นักเรียนที่อยู่ร่วมกันกับบิดามารดา หรือ ผู้ปกครองซึ่งเป็นหม้าย หรือแยกกันอยู่ ย่อมมีความแตกต่างกันในด้านการได้รับการดูแล และความช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านต่าง ๆ การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา ย่อมหมายถึง ความรัก ความรับผิดชอบ และการช่วยเหลือกันในหลาย ๆ ด้าน ตลอดจนการช่วยออกความเห็น การให้คำปรึกษาตามความรู้ ความสามารถของตนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพการงานสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภลักษณ์ พงษ์นิษฐ์ (2533 : 45) กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกันกับนักเรียนที่มาจากบิดามารดาไม่ได้หย่าร้าง พบว่า ได้ลักษณะนิสัยการเรียน นักเรียนที่มาจากบิดามารดาหย่าร้างกันมีความสนใจในการเรียนขณะที่ครูกำลังสอนน้อยกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้หย่าร้างกัน ด้านเวลาเรียน นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกันมีการขาดเรียนมากกว่า มีพฤติกรรมชอบแกล้งเพื่อน มีมนุษยสัมพันธ์น้อยกว่า มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียนมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้หย่าร้างกัน ซึ่งพฤติกรรมที่กล่าวนี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการเรียนหรือการศึกษาต่อทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาชีวิตอยู่ทั้งสองท่านมีความสัมพันธ์ต่อการศึกษา

วิชาที่นักเรียนชอบมากที่สุดและทำคะแนนได้มากที่สุด พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อสายอาชีพชอบและทำคะแนนได้มากที่สุดใ้ในวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพได้มากที่สุด โดยนักเรียนจะเลือกตามความถนัดและความชอบส่วนตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาสัย (2532 : 81) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรี สนใจเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ และหมวดวิชาที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คะแนนได้มากที่สุด คือหมวดวิชาการงานอาชีพ สอดคล้องกับ ทศนา ฌ สงขลา (2538 : 44-48) และ รวีวรรณ ชินะตระกูล (2537 : 213-214) กล่าวว่า ผู้ที่สนใจในวิชาแขนงใด มักจะมีใจจดจ่อ อยากรู้ อยากเห็น และมีความสุขที่ได้ทำงานนั้น โดยไม่เกรงกลัวต่อความเหน็ดเหนื่อย หรือ ความยาก ลำบากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอักษรศิลป์ แก้วมawangศ์ (2541 : 106) ที่พบว่านักเรียนที่ เลือกเรียนสายอาชีพทำคะแนนในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพได้มากที่สุด นอกจากนั้นการเลือกเรียน สายอาชีพของนักเรียน จะเห็นได้ว่านักเรียนจะเลือกเรียนตามวิชาที่ชอบและทำคะแนนได้มากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกัน อันจะทำให้สรุปได้ว่า นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด ซึ่งความถนัด ส่วนตัวมีความสำคัญต่อการเลือกสาขาวิชาเรียนอย่างมาก และตรงกับแนวความคิดทางทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับความถนัด ดังเช่น ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Tnait's and Factors theory) เป็นทฤษฎีพื้นฐานทางจิตวิทยา ซึ่งพิจารณาถึงความแตกต่างของบุคคล (Individual Differences) ดังนั้น องค์ประกอบของบุคคลต่อการเลือกอาชีพ ได้แก่ ความถนัด และ Frank Parsons เสนอทฤษฎีและขั้นตอนในการเลือกอาชีพ คือบุคคลต้องวิเคราะห์ตนเอง เช่น ความถนัด จุดอ่อนจุดแข็ง แล้วจึงวิเคราะห์อาชีพดูว่า อาชีพใดที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน จึงค่อยพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ สถิต วงศ์สุวรรณ (2531 : 21-24) ได้พูดถึงลักษณะงานอาชีพทุกชนิดต้องการ ความรู้และทักษะโดยเฉพาะ ผู้เรียนจึงควรสำรวจความสนใจ และความสามารถของตนเองว่าจะ ศึกษาในสาขาวิชาใดได้ดี ต้องมีการวิเคราะห์ตนเองอย่างตรงไปตรงมา ควรเลือกอาชีพในสาขาวิชา ที่เรามีความถนัด จะทำให้เกิดความพอใจและมีความสุขในงาน ทำให้สามารถทำงานให้เจริญก้าวหน้าได้

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock กล่าวถึงความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพ โดย กล่าวถึงหลักการสำคัญในการเลือกอาชีพประการหนึ่ง คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม และฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะทำให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และช่วยให้บุคคลคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาเลือก นั้นจะสนองความต้องการเขามากน้อยเพียงใด

Super (อ้างในอัญชติ บุปผาวิบูลย์. 2522 : 12-14) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ ของบุคคล สรุปเป็นแนวทางได้ว่า ความสนใจเป็นตัวกำหนดในการเลือกสายเรียนและการประกอบ อาชีพที่สำคัญมากกว่าตัวชี้อื่น ๆ ความสนใจอาจเป็นตัวกำหนดทิศทาง ความพยายามและกิจกรรม ส่วนความถนัดเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดระดับความพอใจ

John O.Orites (อ้างในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 15-18) ที่ว่า บุคคลจะต้องมีอิสระใน การประกอบอาชีพที่เขาเลือกบนพื้นฐานความเป็นจริง แรงจูงใจด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัวเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา และยังสอดคล้องกับชาญวิทย์ กลิ่น เลขา (2539:บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนส่วนมากเลือกเรียนวิชาชีพเนื่องจากมีความถนัดและสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เลือกงาน วิจัยของสุนันท์ ประถมวาลย์ (2530 : อัดสำเนา) พบว่า ความสนใจในอาชีพของนักเรียนส่วนใหญ่ยึดตัวเองเป็นหลัก กล่าวคือมีความถนัด และความสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ งานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2522 : 88) พบว่า แรงจูงใจด้านประสบการณ์ ความสนใจและตระหนักในตนเอง มีมากในการที่นักเรียนเลือกเรียนและมั่นใจในการประกอบอาชีพ งานวิจัยของ สิริลักษณ์ จินดากุล (อ้างในอักษรศิลป์ แก้วมหายศ. 2541 : 110) พบว่า ความมุ่งหวังที่นักเรียนจะได้รับจากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ มุ่งหวังที่จะได้ตอบสนองความสนใจที่ตนเองมีอยู่

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (โดยประมาณ) ของบิดารวมกับมารดาหรือผู้อุปการะของนักเรียนที่เลือกเรียนต่อสายอาชีพ ส่วนมากมีรายได้ประมาณ 4,001-5,000 บาท สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชร ชื่นศิริ (2514 : 49) พบว่า สาเหตุสำคัญที่เลือกเรียนอาชีวศึกษาเพราะบิดามารดาของนักเรียนมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 4,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพจะมีรายได้ต่ำ งานวิจัยของจุฬารัตน์ วรสุมินท์ (2515 : 60) และ ไชยสิทธิ์ ไกรคุมาสัย (2533 : 35) พบว่า การเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับรายได้ของบิดามารดา มารศรี ทองเกตุ (2523 : 83) พบว่า รายได้บิดามารดา มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียนที่บิดามารดา มีรายได้ต่ำ สนใจอาชีพที่เกี่ยวกับงานสำนักงานและเสมียน ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 88) พบว่า รายได้บิดามารดาสัมพันธ์กับความมุ่งหวัง ให้นุตรจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือต่ำกว่า Ginzberg พบว่า ข้อจำกัดบางอย่างที่ต้องพิจารณาในการเลือกอาชีพ คือรายได้หรือสถานภาพทางครอบครัว งานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 92) พบว่า การสนับสนุนของครอบครัวนั้น ครอบครัวใดมีฐานะดีก็จะส่งบุตรหลานของตนให้เรียนสูง งานวิจัยของ ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : บทคัดย่อ) พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครอง นักเรียนมัธยมศึกษาคอนตัน มุ่งหวังให้นักเรียนเรียนต่อเป็นอันดับแรก คือ พิจารณาจากทุนทรัพย์และสอดคล้องกับแนวความคิดทางทฤษฎีของ Robert Hoppock (อ้างถึงใน เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 15-41) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคล ซึ่งเป็นเหตุผลด้านความจำเป็น คือ ด้านเศรษฐกิจ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมักจะเลือกและประกอบอาชีพเร็ว และมักจะเลือกประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง นอกจากนั้น Waten James Greenleaf (อ้างถึงใน ชาญวิทย์ กลิ่นเลข. 2539 : 52-54) ได้ให้ทัศนะว่า นักเรียนบางคนมีความจำเป็นต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาเพราะไม่มีทุนเรียนต่อ ทำให้นักเรียนที่เรียนดีบางคนเรียนต่อในระดับวิทยาลัยไม่ได้ จึงต้องเรียนต่อวิชาชีพและเลือกหาอาชีพทำก่อน และ Ginzberg (อ้างถึงใน ชาญวิทย์ กลิ่นเลข. 2539 : 49-51) ได้กล่าวถึง การเลือกอาชีพและการเข้าสู่อาชีพนั้น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และความแตกต่างด้านการศึกษา มีอิทธิพลต่อการเข้าสู่การพัฒนาอาชีพต่างกัน เด็กยากจนจะก้าวเข้าสู่อาชีพก่อนเด็กที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2542 : 72) พบว่า บิดามีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัว รายได้ส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใหญ่มาจากบิดาเป็นหลัก ประมาณ 4,000-5,000 บาท ต่อเดือน ถ้าบิดามีรายได้น้อย ก็มีผลต่อการศึกษาของบุตร งานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 73) พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีโอกาสศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจต่ำ งานวิจัยของ เตือนใจ อธิคมภายิต (2532 : 148) พบว่า รายได้ของบิดาส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน โดยพบว่านักเรียนที่บิดามารดา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง จะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพสูงด้วย งานวิจัยของ ผลาทิพย์ กระจ่อมทอง (2526 : 66) พบว่า สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสทางการศึกษาของบุตร คือ บุตรที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง ย่อมมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงด้วย งานวิจัยของ ประยูร มัยโกคา (2539 : 98) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 3,000 บาท และนักเรียนต้องการเรียนต่อมีถึงร้อยละ 97.6 โดยผู้ปกครองก็ต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ ซึ่งการที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ย่อมมีความสัมพันธ์กับรายได้ของบิดามารดา และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งเรือง สุขาภิรมณ์ และสมชาย บัวเล็ก (2538 : 13) ซึ่งได้ประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกือบทั้งหมดมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ นอกจากนั้นงานวิจัยของประภิจ สอนงาม (อ้างในสุมาลี จุลเจิม. 2540 : 34) พบว่า นักเรียนซึ่งครอบครัวมีรายได้ต่ำสนใจอาชีพเกี่ยวกับช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตมากกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ และงานวิจัยของสุมาลี จุลเจิม (2540 : 34) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ

การศึกษาของบิดามารดาและผู้อุปการะ พบว่า ส่วนมากได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา อันมีสาเหตุมาจาก รายได้ของครอบครัวไม่มากนัก เพราะอาชีพหลักคือ อาชีพเกษตรกร ทำนา ทำไร่ ทำสวน ประกอบกับไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเหมือนในปัจจุบัน นอกจากนั้นการศึกษาในสมัยก่อนจะไม่นิยมเรียนกันมากนัก จบระดับประถมศึกษาที่เพียงพอแล้ว รวมทั้งการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่กำหนดเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ในปัจจุบันบิดามารดาของนักเรียนมองเห็นความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะในจังหวัดนครศรีธรรมราช จะนิยมให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับสูงอันเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งในสังคม ดังนั้นบิดามารดาของนักเรียนจึงสนับสนุนให้ลูกได้รับการศึกษาสูงกว่าตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2542 : 72) พบว่า นักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีให้บุตรศึกษาต่อสูง ส่วนการศึกษาของมารดาส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและจะให้บุตรหลานได้ศึกษาต่อมาก งานวิจัยของมารศรี ทองเกตุ (2524 : 59) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน งานวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 15-41) พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง รายได้สูง นักเรียนจะเลือกอาชีพชั้นสูงหรือรับราชการมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำ งานวิจัยของ พิมพ์ พร้อมดล (อ้างใน อักษรศิลป์ แก้วมawangศ์. 2541 : 105) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันตามระดับการศึกษาของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง โดยนักเรียนที่บิดามารดาหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะสนใจในอาชีพประเภทการจัดการและค้าขายมากที่สุด งานวิจัยของ อรรถ ชื่นศิริ (2514 : 49) พบว่า สาเหตุสำคัญที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพศึกษาเพราะผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ งานวิจัยของสุชาติ วิวัฒน์วานนท์ (2542 : 85) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับความสนใจในสาขาที่นักเรียนเลือกศึกษางานวิจัยของ ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา (อ้างในสุชาติ วิวัฒน์วานนท์. 2542 : 85) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดาจะเป็นปัจจัยผลักดันให้นักเรียนสนใจในสาขาวิชาที่เลือกศึกษา

อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงต้องการให้บุตรได้ศึกษาสายอาชีพเพื่อจะได้ออกไปประกอบอาชีพต่อไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม จะมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน เพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ต้องการให้ลูกของตนได้เรียนต่อในสาขาวิชาที่สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ทันทีภายหลังจากสำเร็จการศึกษา และเชื่อว่าการเรียนสายอาชีพจะเป็นการเรียนที่ไม่ยากสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : บทคัดย่อ) พบว่า อาชีพของบิดามารดา มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม งานวิจัยของ สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลในการเลือกอาชีพของนักเรียน งานวิจัยของอรรถ ชื่นศิริ (2514 : 49) พบว่า สาเหตุสำคัญที่นักเรียนเลือกเรียนอาชีพศึกษา เพราะทราบว่าตนเองมีสติปัญญาปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แสดงให้เห็นว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสำคัญกับการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน งานวิจัยของสมพงษ์ มั่นระวัง (2513 : 124) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน เลือกเรียนสายอาชีพมากกว่า ผู้ปกครองมีอาชีพครู ค้าขาย หรือรับราชการ เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ (อ้างในอักษรศิลป์ แก้วมawangศ์. 2541 : 109) พบว่า ความคิดเห็นและความสนใจต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งของบิดามารดา มีอิทธิพลมากพอจะโน้มน้าวความสนใจของเด็ก เห็นความสำคัญและเกิดความสนใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อประกอบอาชีพ Tanzer และ Dobbins (อ้างในอักษรศิลป์ แก้วมawangศ์. 2541 : 109) พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสนใจและอาชีพของบิดามารดา ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ CRITES (อ้างในช่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 91-94) ได้เสนอแนะความคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพว่า ครอบครัว อาชีพของบิดาและการเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กันกับงานวิจัยของ ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : 65) พบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียน นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา หรือทำสวน ส่วนใหญ่จะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองค้าขาย รับราชการ งานวิจัยของ เป็รื่อง จินดา (อ้างในอักษรศิลป์ แก้วมawangศ์. 2541 : 44) พบว่า อาชีพของผู้ปกครองทำให้นักเรียนมีเหตุผลและแรงจูงใจในการเลือกอาชีพ สำนักศึกษาธิการ เขต เขตการศึกษากรุงเทพมหานคร (2532 : 25-38) พบว่า องค์กรประกอบที่มีต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ อาชีพของบิดา งานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูล (2541 : 71)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ อาชีพของบิดา งานวิจัยของ วีระพล เวชยางกุล (2541 : 71) พบว่า นักเรียนที่มีบิดามีอาชีพเกษตรกรรม ศึกษาต่อมากและสอดคล้องกับทฤษฎีของ Anne Roe (อ้างถึงใน ชาญวิทย์ กลิ่นเสนา. 2539 : 48) ที่กล่าวว่า คนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตน ความต้องการจะได้รับการตอบสนองมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดบุคลิกภาพอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งจะมีอิทธิพลในการเลือกอาชีพ นอกจากนั้น Robert Hoppock (อ้างใน เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535 : 15-41) ได้สรุปองค์ประกอบที่จะเป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคลด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลือกอาชีพของเด็กนั้น โดยทั่วไปเด็กจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อ แม่ ครู เพื่อน ญาติพี่น้อง งานวิจัยของ วชิร ทรัพย์มี (2523 : 38) พบว่า บุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพ ได้แก่ พ่อแม่ เด็กที่พ่อแม่มีฐานะดีทำให้มีโอกาสได้พบคนหลากหลาย ทำให้เกิดประสบการณ์มากขึ้น จะช่วยสร้างแบบแผนทางอาชีพได้ใกล้เคียงที่ตนต้องการและงานวิจัยของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 71-72) พบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน ญาติพี่น้องหรือบุคคลใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ งานวิจัยของ สุภางค์ จันทรวานิช (2534 : 1) ได้กล่าวว่า อาชีพของบิดามารดามีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของบุตร สำหรับงานวิจัยของ เบญจา จีรภัทรพิมล. 2527 : 68) พบว่า นักเรียนที่มาจากชนบทที่บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม สนใจในอาชีพที่ใช้ทักษะมากกว่า งานวิจัยของ เตือนใจ พึ่งพระเกียรติ (2500 : บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นและความสนใจต่ออาชีพหนึ่งอาชีพใดของบิดามารดา มีอิทธิพลมากพอที่จะ โน้มน้ำใจความสนใจของเด็กให้เห็นความสำคัญและเกิดความสนใจศึกษาเล่าเรียนประกอบอาชีพ

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนคิดเป็นภาคเรียน โดยประมาณ พบว่า นักเรียนส่วนมากจะใช้จ่ายต่ำกว่า 8,000 บาท ต่อภาคเรียน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ต่ำ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีรายได้ต่ำ จึงต้องการเรียนเพื่อจะได้ออกไปประกอบอาชีพโดยเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 77) พบว่า องค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมาก คือ ต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อจุนเจือครอบครัว ทฤษฎีของ Robert Hoppock (อ้างในวชิร ทรัพย์มี. 2533 : 37-38) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคล ซึ่งเป็นเหตุผลด้านความจำเป็นคือด้านเศรษฐกิจ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมักจะเลือกและต้องการประกอบอาชีพเร็ว ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland (อ้างใน อักษรศิลป์ แก้วมawangศ์. 2541 : 35) กล่าวว่า ความมุ่งหวังต่องานอาชีพมีความสัมพันธ์กับสภาพครอบครัว

ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนมากที่สุด และนักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจากแหล่งใดพบว่า ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนมากที่สุด คือ บิดามารดา และนักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดามากที่สุดเช่นกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โดยสภาพทั่วไปนักเรียนจะอาศัยอยู่กับบิดามารดาในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งภาระค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนบิดามารดา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นผู้รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 103) พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในด้านทุนทรัพย์ในการศึกษาต่อสูงสุด คือ ได้จากบิดา มารดา และญาติพี่น้อง ที่ได้มีส่วนสนับสนุนทางด้านกำลังทรัพย์ให้สามารถศึกษาต่อได้ งานวิจัยของ มนัสวีร์ บุญเยี่ยม (อ้างใน วินัย สิงหนนท์. 2539 : 94) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าโรงเรียนผดุงครรภ์และอนามย์กองทัพ พบว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียน คือแรงจูงใจด้านบทบาทของบิดามารดา และญาติพี่น้องที่เป็นทหาร งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541 : 99) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่บิดาเป็นผู้อุปการะด้านการเงิน งานวิจัยของ ดาว สมศรี โหน่ง (2540 : 117) พบว่า ข้อที่มีมูลเหตุจูงใจในลำดับสูงสุดของด้านการเงิน คือ เงินที่บิดามารดาหรือผู้อุปการะให้เพื่อการศึกษาเหมาะสมงานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2541 : 75) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อของนักเรียนมีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ งานวิจัยของ เตือนใจ อธิคม (2532 : 148) พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีผลต่อการเรียนของนักเรียน งานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 142-143) พบว่า รายได้ของบิดาส่งผลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน นอกจากนั้น Herr and Gramer (อ้างใน จงจิตต์ อ่ำสาริกา. 2541 : 142) พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนัก มักไม่ได้รับข้อมูลเพียงพอเกี่ยวกับโอกาสในการศึกษาต่อ หรือไม่ได้รับความช่วยเหลือในการเลือกศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีทางเลือกในอนาคตหลายทาง นักเรียนจำนวนมากมักเลือกทางเลือกที่ง่ายที่สุด ซึ่งเป็นการปิดโอกาสที่จะแสวงหาทางเลือกอื่นๆ และงานวิจัยของ ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน คือ เงินที่บิดามารดา หรือผู้อุปการะให้เพื่อการศึกษาเหมาะสม ก็แสดงว่าการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ รายได้ของบิดามารดา มีผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษา ถ้าบิดามารดาเป็นผู้ที่มีฐานะต่ำหรือปานกลาง ความสามารถที่จะส่งบุตรหลานของตัวเองเข้าศึกษาต่อได้ โดยไม่ออกกลางคันและมีโอกาสสูง เพราะระยะเวลาในการส่งเรียนไม่นานเกินไป

ปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ส่วนมากมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา อาจจะมีสาเหตุมาจากสถานะเศรษฐกิจ ตกต่ำ ปัญหาการว่างงานที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 140) พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน งานวิจัยของ ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง (2526 : 66) และ ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 88) พบว่า สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสทางการศึกษาของบุตร คือ บุตรที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ของครอบครัวสูง บุตรย่อมมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงด้วย ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาเลือกศึกษาต่อสายอาชีพในอัตราที่ต่ำกว่านักเรียนที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา

นักเรียนต้องการศึกษาต่อถึงระดับใด พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ส่วนมากต้องการศึกษาต่อถึงระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา และถือว่าเป็นความสำเร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางการศึกษาในระดับสูงระดับหนึ่ง เพราะความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันต้องการผู้ที่มีการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวิล เกื้อกุลวงศ์ (2528 : 94-114) ได้อธิบายว่า เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้น มิใช่เพื่อมิตรภาพเพียงอย่างเดียวเสมอไป หากแต่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ศรัทธาและเชื่อถือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (อ้างใน อารี พันธุ์ฉิม. 2534 : 188-189) กล่าวว่า ความต้องการความสำเร็จในชีวิต คือ ความต้องการสูงสุดของบุคคล ทฤษฎีความต้องการของ Marray (อ้างในอารี พันธุ์ฉิม. 2534 : 189-192) ได้กล่าวถึงความต้องการของบุคคลว่ามีทั้งหมด 20 ประการ และมีอยู่ประการหนึ่ง คือ ความต้องการมิตรสัมพันธ์ เป็นความต้องการที่มีความสัมพันธ์ยินดีกับคนอื่น โดยการคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของ McClelland (อ้างใน อารี พันธุ์ฉิม. 2534 : 189-192) กล่าวว่า ความต้องการของคนมีอยู่ประการหนึ่ง คือความต้องการมิตรสัมพันธ์ ซึ่งทำให้บุคคลมีลักษณะเป็นคนที่มีความโน้มที่จะปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นตามความปรารถนาและบรรทัดฐานของผู้อื่น นอกจากนี้ งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangศ์ (2541 : 106) พบว่า ความต้องการศึกษาต่อวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดศรีสะเกษ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อถึงระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันมีสภาพการแข่งขันด้านตลาดแรงงานสูง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงจะมีโอกาสในการเลือกเข้าสู่อาชีพที่ต้องการมีรายได้ มีเกียรติมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ตลอดจนเป็นความภาคภูมิใจของตนเองและครอบครัว นอกจากนี้ ในปัจจุบันโอกาสในการศึกษาต่อในระดับสูงมีมากขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่จึงมีความมุ่งหวังที่จะศึกษาต่อถึงระดับสูงมีมากขึ้น และมีความมุ่งหวังที่จะศึกษาต่อถึงระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ งานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 101) พบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนด้านความมุ่งหวังของตนเอง เพราะเห็นว่าความต้องการของสังคมในปัจจุบันนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าย่อมได้รับตำแหน่งหน้าที่การงานและเงินเดือนที่ต้องการที่ดีกว่า ฉะนั้น เมื่อสถานการณ์หลาย ๆ ด้านเอื้อเพื่อจึงมีความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น งานวิจัยของ รังสี สีทองดี (2535 : 37) พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถสูงขึ้นทันกับการพัฒนาสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นข้างหน้า เป็นเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อเพื่อหาความรู้ให้สูงขึ้น และงานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 74) พบว่า นักเรียนต้องการเรียนเพื่อให้ได้รับปริญญา ทั้งนี้เนื่องมาจากค่านิยมของสังคมไทยที่ให้ความสำคัญของการศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน พบว่า นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในการเดินทางมาโรงเรียนประมาณ 10-30 นาที อันเป็นเวลาไม่มากนัก และนักเรียนจะเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ซึ่งใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 10-20 บาท สรุปได้ว่าการเดินทางที่สะดวก ใช้เวลาไม่มากนัก และค่าใช้จ่ายน้อย ส่งผลต่อการศึกษาของนักเรียน เพราะทำให้นักเรียนไม่อ่อนเพลียในการเดินทาง รวมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งเวลาในช่วงเดินทางสามารถใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ เช่น ช่วยบิดามารดาทำงานบ้าน ทบตวนบทเรียน พักผ่อน หรือศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ภายในโรงเรียนก่อนเข้าห้องเรียนได้ นอกจากนี้ การเดินทางที่สะดวกจะทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการไปโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 57) ที่พบว่า การเดินทางมาโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ ในปัจจุบันรัฐบาลได้สร้างถนนหนทางคมนาคมสะดวก จึงมีผลต่อการศึกษาต่อเพราะนักเรียนเดินทางมาเรียนสะดวก งานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2542 : 72) พบว่า การเดินทางที่สะดวกจะส่งผลต่อการศึกษาของนักเรียน งานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 141) พบว่า นักเรียนส่วนมากเดินทางมาโรงเรียนโดยใช้รถจักรยานยนต์และโดยใช้รถยนต์ประจำทาง ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีบ้านไม่ไกลจากโรงเรียน และสรุปได้ว่าการเดินทางที่สะดวกจะส่งผลต่อการเรียนต่อของนักเรียน

ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในเรื่องใด พบว่า นักเรียนส่วนมากได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเป็นการลดค่าใช้จ่ายของบิดามารดา เพราะสถานศึกษาเอกชนจะต้องจ่ายค่าเล่าเรียนสูงกว่า รวมทั้งการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ จะได้รับการยอมรับอย่างหนึ่งว่าเป็นคนเก่ง ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ

การได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อ พบว่า นักเรียนส่วนมากได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจากครูแนะแนว ซึ่งในสภาพทั่วไปจะมีครูแนะแนวทุกโรงเรียน เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อแก่นักเรียน โดยมีการจัดตารางชั่วโมงแนะแนวไว้ในตารางเรียนและมีห้องแนะแนวเพื่อให้บริการแก่นักเรียน ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนได้รับคำแนะนำการศึกษาต่ออย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 77) พบว่า นักศึกษาที่ผู้ให้การสนับสนุนทางการศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้รับคำแนะนำในการศึกษาต่อจากครูแนะแนว งานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 96) พบว่า แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ นักเรียนจะได้รับคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนวในวิทยาลัยเดิม งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangส์ (2541 : 109) พบว่า เหตุผลที่สำคัญที่สุดในการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน ได้แก่ เหตุผลหรือแรงจูงใจด้านบุคคล ซึ่งมีครูแนะแนวรวมอยู่ด้วย ทฤษฎีของ Donald E. Super (อ้างใน ดาว สมศรีโหม่ง. 2540 : 105) ได้เสนอเป็นทฤษฎี ซึ่งเป็นพื้นฐานทางการพัฒนาอาชีพ 10 ประการ Super ได้สรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพ ได้แก่ พ่อแม่ เด็กที่พ่อแม่มีฐานะดี ทำให้มีโอกาสได้พบคนหลากหลาย ทำให้เกิดประสบการณ์มากขึ้น จะช่วยสร้างแบบแผนทางอาชีพได้ใกล้เคียงที่ตนต้องการ และยอมรับว่าครูแนะแนวจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านอาชีพของเด็ก ทำให้เข้าใจตนเองและเลือกอาชีพตามต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ดวงสงค์ (2540 : 129) พบว่า นักเรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านบริหารธุรกิจ ต้องการได้รับคำแนะนำจากครูอาจารย์แนะแนวเป็นอันดับหนึ่ง งานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2541 : 76) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการแนะแนวศึกษาต่อจากทางโรงเรียน 1-2 ครั้ง โดยครูแนะแนวงานวิจัยของ ประยูร มัยโยภา (2539 : 99) พบว่าเหตุผลทางด้านบุคคลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ คือ ได้รับคำแนะนำจากบิดามารดา ครูประจำชั้นและครูแนะแนว

ในการศึกษาต่อนักเรียนจะรับฟังคำแนะนำจากใคร พบว่า นักเรียนส่วนมากจะรับฟังคำแนะนำจากครูอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุกดา ศรียงค์ และชนินฐา วิเศษสาร (2528 : 181-182) กล่าวว่า นักเรียนได้รับแรงจูงใจภายในมีความสนใจวิชาชีพ มีความต้องการที่จะศึกษาเป็นเจตคติของแต่ละบุคคลและได้รับแรงจูงใจภายนอก ทำให้ตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพชอบเข้าศึกษาต่อ ต้องการความก้าวหน้าทั้งในทางการเรียน การงานและอาชีพ แรงจูงใจอย่างหนึ่งได้จากครูอาจารย์ผู้สอนวิชา ทำให้เกิดความคิดความเชื่อในโลกของอาชีพ ต้องการเรียนรู้วิชาชีพแล้วตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาชีพที่ตนสนใจ งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 71) พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาใน จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูอาจารย์ประจำชั้นแนะนำแนวทางให้ งานวิจัยของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 71-7) พบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อนญาติพี่น้องหรือบุคคลใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ งานวิจัยของ ประยูร มัยโยภา (2539 : 99) พบว่า เหตุผลทางด้านบุคคลที่ทำให้ นักเรียนเลือกศึกษาต่อ นอกจากเลือกเรียนด้วยตนเองและบิดาเป็นผู้แนะนำแล้ว บุคคลที่ทำให้ นักเรียนเลือกศึกษาต่อ คือ ครูประจำชั้น งานวิจัย ของ เฉลยญา ดวงสงค์ (2540 : 130) พบว่า ด้านความต้องการในการสื่อสารการโน้มน้าวจูงใจของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ด้านบริหารธุรกิจ นักเรียนได้รับการแนะนำจากเพื่อน และครูอาจารย์ งานวิจัยของ ดาว สมศรีโหม่ง (2540 : 111) พบว่า ในการศึกษามูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียน เกิดจากการแนะแนวในการประกอบอาชีพของครู อาจารย์ และงานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 75) พบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ มีข้อน่าสังเกต คือ ครูที่สอนวิชาเกษตรแนะนำให้เลือกเรียน งานวิจัยของ ชีรศักดิ์ ผาทอง (2529 : 26) กล่าวว่า การที่จะเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องและต้องใช้เวลา นาน มีขั้นตอนเชื่อมโยงในแต่ละวัน ดังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองเพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพต่อไป

นอกจากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว ทฤษฎีของ Robert Hoppock ได้สรุปองค์ประกอบที่จะเป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคลด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลือกอาชีพของเด็กนั้น โดยทั่วไปเด็กจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ เพื่อน ญาติพี่น้อง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เกี่ยวกับ ความพร้อมของโรงเรียนที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อ พบว่า นักเรียนส่วนต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งนักเรียนจะมีความเชื่อและค่านิยมในการเลือกโรงเรียนที่ต้องการศึกษาต่อ โดยเฉพาะความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน ทำให้สามารถฝึกปฏิบัติได้เต็มที่ เกิดทักษะในการสาขาวิชาชีพนั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาว สมศรีโหม่ง (2540 : 106) พบว่า สาเหตุสำคัญที่มีส่วนทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในโรงเรียนที่มีอุปกรณ์ในการเรียนการสอนครบ ทำให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติ มีทักษะ และเกิดความมั่นใจในความก้าวหน้าของอาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 78) พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี เพราะโรงเรียนมีอุปกรณ์เครื่องมือพร้อมและทันสมัย งานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 100) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีพสาขาวิชาช่างยนต์ เพราะโรงเรียนที่เลือกศึกษาต่อมีเครื่องมือการสอนทันสมัย

ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนมากต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีความดีเด่นเพราะได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งในขณะนี้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนกำลังดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษาส่วนหนึ่งผ่านการตรวจสอบและได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากสังคมมากขึ้น ในภาคเอกชนโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งได้ดำเนินการเรื่องนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2537 และประกาศรายชื่อสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษารั้งแรกตั้งแต่ พ.ศ. 2541 (เอกสารแจ้งรายชื่อสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา : 2541) นอกจากนั้นในการประกันและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษายังมีการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไว้ชัดเจนทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 และเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. 2540 (เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน:กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แนวดำเนินการเพื่อการประกันและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2541.)

การได้รับการยอมรับจากสังคม พบว่า นักเรียนส่วนมากต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านปลอดภัยเสถียร ซึ่งในปัจจุบันนี้ ปัญหาเสถียรในสถานศึกษานี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยอาศัยความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น โครงการโรงเรียนสีขาว ซึ่งเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา และความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการแสวงหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา (อ้างในรายงานโรงเรียนสีขาว โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2541 : 7) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ทำการวิจัยเรื่องสารเสพติด ที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนจำนวนหนึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ อันทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนจะต้องได้รับการยอมรับจากสังคม ในด้านปลอดสารเสพติดด้วย ดังเช่นงานวิจัยของ วิบูลย์ กลิ่นสุคนธ์ (2541 : 31-33) พบว่า ผู้ป่วยยาเสพติดหญิงที่เข้ารับการรักษาอยู่ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีอายุไม่เกิน 20 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย งานวิจัยของ โสภา ซฟิลันท์ (อ้างใน วารสารต่อต้านยาเสพติด ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2542 : 13) พบว่า ปัจจุบันในชุมชนแออัดคลองเตยกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดยังเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ กลุ่มวัยรุ่นซึ่งรวมไปถึงเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ในปัจจุบันปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในกลุ่มเยาวชน นับว่าทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น งานวิจัยของ สุภัทรา ลบล้ำเลิศ (2540 : 80) กล่าวว่า ในการแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา ควรให้สถาบันการศึกษาทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดและมีการบรรยายเกี่ยวกับเรื่องสารเสพติดให้โทษ รวมทั้งการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสารเสพติดดีเด่น เช่น การนันทนาการ การบันเทิง การกีฬา เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ความดีเด่นของโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนมากต้องการศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีความดีเด่นด้านนักเรียนจบแล้วมีงานทำทุกคน ซึ่งในการเลือกเรียนสายอาชีพนั้น นักเรียนต้องการมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ประกอบกับการเรียนในสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สามารถหางานทำได้เร็วกว่า ระดับปริญญาตรี เพราะใช้เวลาในการเรียนน้อยกว่า อีกทั้งผู้สำเร็จสายอาชีพ จะมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาว สมศรี โหน่ง (2540 : 100) พบว่า มูลเหตุจูงใจนักเรียนเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เพราะเป็นวิชาชีพที่เป็นที่รู้จักและยอมรับเป็นอย่างดีในตลาดแรงงาน งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 79) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านคุณภาพของโรงเรียน เพราะนักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีงานทำ

5.2.3 เหตุผลเกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า ในภาพรวม พบว่า อันดับแรก คือ เหตุผลที่เกี่ยวกับ ด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพราะนักเรียนมีเหตุผลในด้านสภาพส่วนตัวมากที่สุด เช่น ความสามารถและสติปัญญาของนักเรียนเหมาะที่จะเรียนวิชาชีพนั้นๆ วิชาชีพที่เลือกเรียนจะทำให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานได้เต็มที่ บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะที่จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนวิชาชีพนั้นๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock กล่าวคือ ความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพประการหนึ่ง คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะทำให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง

John O. Orites (อ้างในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์, 2535 : 15-17) กล่าวว่า บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพ และเหตุผลส่วนตัวเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทวิศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 67) พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง และประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเอง

Cook (อ้างในทัศนาศู สขขลา, 2538 : 51) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของเด็กชาย ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในรัฐอิสคอนซิม พบว่า การเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กับสติปัญญา ทัศนาศู สขขลา (2538 : 53) ได้สรุปไว้ว่า ความรู้จักตนเองในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนเป็นการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวของนักเรียนเอง ก่อนที่จะเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ โดยการสำรวจตนเองในเรื่องเป้าหมายของชีวิตเกี่ยวกับอาชีพและเรื่องบุคลิกภาพ ซึ่งได้แก่ สติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ค่านิยมในอาชีพตลอดจนสุขภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองดังกล่าวจะเป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ

อันดับสอง เหตุผลด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพราะนักเรียนมีเหตุผลในด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เช่น รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดารวมกับมารดา การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock (อ้างใน ฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2529 : 88) กล่าวถึงหลักการสำคัญในการเลือกอาชีพประการหนึ่ง คือ ฐานะทางเศรษฐกิจ เพราะทำให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาเลือกนั้น จะสนองความต้องการเขามากน้อยเพียงใดงานวิจัยของวิเวก ปางพุฒิพงษ์ (2528 : 8) พบว่า ครอบครัวของนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง สมาชิกในครัวเรือนก็จะมีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ งานวิจัยของเดือนใจ อธิคม (2532 : 148) พบว่า รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง มีผลต่อการเลือกเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ มั่นระวัง (2531 : 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน จะเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ครู และข้าราชการอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของ ซ่อทพิย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 89) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า โดยส่วนรวมแล้วรายได้ของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กล่าวคือ กลุ่มบิดาที่มีรายได้ต่อเดือนสูงส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าขึ้นไปมากกว่าความมุ่งหวังของกลุ่มบิดาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ และมักมีความมุ่งหวังให้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือต่ำกว่าด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน

5.2.4 เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้ารายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพส่วนตัว ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ผลการวิจัยจะอธิบายตามลำดับ ดังนี้

ด้านสภาพส่วนตัว พบว่า อันดับแรก คือ วิชาที่เหมาะสมกับความสามารถและสติปัญญา เพราะการเลือกเรียนสายอาชีพนั้น นักเรียนส่วนมากจะสำรวจตนเองว่ามีความสามารถและสติปัญญาเหมาะสมกับวิชาชีพที่เลือกเรียนหรือไม่ก่อนที่จะเลือกเรียนในสาขาวิชาที่นั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศน ฅ สงขลา (2538 : 44-48) และ รวีวรรณ ชินะตระกูล (2537 : 213-214) กล่าวว่าในการเลือกอาชีพต้องสำรวจตนเองว่ามีบุคลิกอย่างไร และตนเองมีร่างกายสมบูรณ์เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพตามวิชาที่เลือกเรียนหรือไม่ วิชาชีพต้องอาศัยความเหมาะสมทางร่างกายและจิตใจด้วย งานวิจัยของ อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 21-24) กล่าวว่า ลักษณะงานอาชีพทุกชนิด ต้องการความรู้และทักษะเฉพาะ ผู้เรียนจึงควรสำรวจความสนใจและความสามารถของตนเองว่าจะศึกษาในสาขาวิชาใด จึงจะได้ผลดี ควรเลือกอาชีพในสาขาวิชาที่ถนัด จะทำให้เกิดความพอใจและมีความสุขในการทำงาน แนวคิดของ George E. Myers (อ้างใน ดาว สมศรีโหม่ง. 2540 : 97) เชื่อว่า ถ้าบุคคลได้เลือกอาชีพตามความสนใจและความสามารถของเขาแล้ว บุคคลจะเกิดความสุขและจะประสบความสำเร็จในอาชีพ และทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Donald E. Super ซึ่งยอมรับในความแตกต่างของมนุษย์ในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพในการเลือกอาชีพ เด็กต้องเข้าใจตนเองและตระหนักในความสามารถของตนเองด้วย งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมหวางค์ (2541 : 110) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจด้านความถนัดและความสนใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ คือ เหมาะกับความสามารถและสติปัญญา งานวิจัยของ สุนันท์ ประถมวาลย์ (อ้างใน อักษรศิลป์ แก้วมหวางค์. 2541 : 110) พบว่า ความสนใจในอาชีพของนักเรียนส่วนมากยึดตัวเองเป็นหลัก กล่าวคือ มีความถนัด และความสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ งานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2522 : 88) พบว่า แรงจูงใจที่ให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ คือ ความสนใจและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

ตระหนักในตนเอง งานวิจัยของ เจษฎา สวงสงค์ (2540 : 131) พบว่า ความถนัดของตัวนักเรียนใน ด้านบริหารธุรกิจทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจและต้องการเลือกศึกษาในระดับ อาชีวศึกษาด้านบริหารธุรกิจ งานวิจัยของ ประยูร มัยโกคา (2539 : 100) พบว่า นักเรียนที่เลือก เรียนสาขาอาชีพมีเหตุผลด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว คือ นักเรียนมีความถนัดและ สนใจวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เลือก ร่างกายและสุขภาพเหมาะที่จะเรียน บุคลิกภาพและนิสัย เหมาะสมกับวิชาที่เลือก งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 73) พบว่า องค์กรประกอบที่มี ผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความสนใจ และเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับมากคือ ประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความ สามารถของตนเอง งานวิจัยของ ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า แรงจูงใจสูงสุดในการเลือกเรียนขึ้นอยู่กับตนเอง งานวิจัยของ ศิริลักษณ์ จินดากุล (อ้างในสุมาลี จุลเจิม. 2540 : 31) พบว่า ความสามารถและความถนัดเป็นเหตุผลสำคัญอย่างหนึ่งที่นักเรียนใช้ในการตัดสินใจเรียนต่อ งานวิจัยของ ชวลิต บางฉรงค์ (อ้างใน สุมาลี จุลเจิม. 2540 : 31) พบว่า องค์กรประกอบด้านความ สามารถทางการเรียนมีความสำคัญในการเลือกอาชีพของนักเรียนเป็นอันดับหนึ่ง งานวิจัยของ นาวิณ รุ่งรส (2514 : 110) พบว่า นักเรียนเลือกเรียนสาขาอาชีพเพราะมีการสำรวจความถนัด ความ สนใจและความเหมาะสมของตนเองกับวิชาชีพ นอกจากงานวิจัยข้างต้นแล้ว ยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock ที่ว่า บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และแนวคิดของ George E. Myers (อ้างใน ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร. 2541 : 73) เชื่อว่า ถ้าบุคคลได้ เลือกอาชีพตามความสนใจและความสามารถของเขาแล้ว บุคคลจะเกิดความสุขและจะประสบผล สำเร็จในอาชีพ และสอดคล้องกับการค้นพบของ Ginzberg ที่กล่าวว่า บุคคลในวันนี้เลือกอาชีพ โดยยึดความสนใจและความสามารถของตนเอง อันดับสอง เพราะว่าวิชานี้จะทำให้นักเรียนได้ใช้ ความรู้ความสามารถในการทำงานได้เต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความต้องการที่จะนำความ รู้เฉพาะสาขาวิชามาใช้ประโยชน์ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ จินดากุล (2510 : 74) พบว่า ความมุ่งหวังที่นักเรียนจะได้รับจากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่มุ่งหวังที่จะได้ ตอบสนองความสนใจที่ตนเองมีอยู่ งานวิจัยของ ประยูร มัยโกคา (2539 : 94) พบว่า เหตุผลด้าน ส่วนตัวของนักเรียนที่เลือกเรียนสาขาอาชีพเพราะต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว งาน วิจัยของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาสัย (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า การเลือกแผนการเรียนของนักเรียนที่ถูก ต้องจะเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพในอนาคต และจะทำให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบ อาชีพตามที่ตนถนัดและได้ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว งานวิจัยของ อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 21-24) กล่าวว่า ลักษณะงานอาชีพทุกชนิดต้องการความรู้และทักษะ โดยเฉพาะ ผู้เรียนจึงต้องมีการ วิเคราะห์ตนเองอย่างตรงไปตรงมา และควรเลือกสาขาวิชา ที่มีความสนใจจะทำให้เกิดความพอใจ และมีความสุขในงาน ทำให้สามารถทำงานให้เจริญก้าวหน้าได้ และนักเรียนต้องการเลือกเรียนวิชา ชีพที่ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว งานวิจัยของทัศนีย์ สุขทวี (อ้างในสุมาลี จุลเจิม. 2540 : 41)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวว่า อาชีพที่มักศึกษาพอใจนั้น จะต้องเป็นงานที่มีความมั่นคง ปลอดภัย อิสระ มีเกียรติและเปิดโอกาสให้ใช้ความสามารถพิเศษด้วย งานวิจัยของ เจษฎา ดวงสงค์ (2540 : 128) พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อสายอาชีพต้องการนำความรู้ด้านช่างเทคนิคไปใช้ประกอบอาชีพพระดับปานกลาง และต้องการทำความรู้ด้านบริหารธุรกิจไปใช้ประกอบอาชีพในระดับมาก งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541 : 110) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจด้านความถนัด ความสนใจ มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ และแรงจูงใจสุดในด้านนี้ ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพที่อาศัยทักษะและเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล งานวิจัยของ ถัดดา สุวรรณรัตน์ (2522 : 88) พบว่า แรงจูงใจด้านประสบการณ์ ความสนใจและตระหนักในตนเอง มีมากในการที่นักเรียนเลือกเรียนและมั่นใจในการประกอบอาชีพ ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ประมวล สิริพันธ์แก้ว (2513 : บทคัดย่อ) พบว่า ความสนใจในการเลือกเรียนครู ก็เพื่อต้องการให้ความรู้แก่เด็ก เพื่อให้เขาเป็นพลเมืองดี และงานวิจัยของ ดาว สมศรี โนน่ง (2540 : 110) พบว่า นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ โดยเฉพาะประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีแรงจูงใจต่อการศึกษาระดับปวส. มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะของงานช่างอุตสาหกรรมเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะและความสามารถพิเศษเฉพาะตน เป็นอาชีพอิสระ สนุกและท้าทายความสามารถ หางานทำได้ง่าย รายได้ดีและมีความมั่นคง และงานวิจัยที่สอดคล้องกันอีก คืองานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 80) พบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ เพราะมีความสนใจในอาชีพการเกษตรจริง ๆ เข้ามาศึกษาเพื่อนำเอาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพและรายได้ที่จะตามมา นอกจากนั้นทฤษฎีของ Ginzberge กล่าวว่า งานที่เหมาะสมที่สุดเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ดังนั้น บุคคลจึงพยายามทำงานเพื่อสนองความพึงพอใจหรือความต้องการให้ตนเองได้ผลประโยชน์จากงาน อันดับสาม เพราะคิดว่าบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตนเองเหมาะที่จะเรียนวิชานี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนนั้น เหตุผลส่วนหนึ่งในการเลือก คือนักเรียนจะสำรวจตนเองก่อนว่าลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร และบุคลิกภาพเหมาะที่จะเรียนวิชาชีพนั้นหรือไม่ นอกจากนั้นธรรมชาติวิชาชีพแต่ละสาขาจะมีลักษณะเฉพาะ ซึ่งเมื่อนักเรียนได้รับการแนะนำก็จะตัดสินใจได้ว่า การเลือกเรียนวิชาชีพสาขาใดจึงจะเหมาะกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 77) พบว่า นักศึกษาที่เลือกเรียนโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ เพราะวิชาเกษตรเหมาะกับบุคลิกภาพและสุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถประกอบอาชีพทางการเกษตรได้ งานวิจัยของ ทศนา ณ สงขลา (2538 : 44-48) กล่าวว่า ในการเลือกอาชีพต้องสำรวจตนเองว่ามีบุคลิกอย่างไร และตนเองมีร่างกายสมบูรณ์เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพตามวิชาที่เลือกเรียนหรือไม่ เพราะวิชาชีพต้องอาศัยความเหมาะสมทางร่างกายและจิตใจด้วย งานวิจัยของ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 20) กล่าวว่า คนจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541 : 110) พบว่า เหตุผลที่ นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะเหมาะกับบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย งานวิจัยของ ประยูร มัยโยคา (2539 : 100) พบว่า เหตุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลทางด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัวของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ เพราะบุคลิกภาพและนิสัยเหมาะสมกับวิชาที่เลือก นอกจากนั้นทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland ได้ให้หลักการว่า บุคคลจะเลือกอาชีพตามลักษณะบุคลิกภาพของตน ซึ่งบุคลิกภาพจะเกี่ยวข้องกับความสนใจของคน และทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Super พบว่า ความสนใจเป็นตัวกำหนดเลือกสายเรียนและการประกอบอาชีพที่สำคัญมากกว่าตัวชี้นำอื่น ๆ อันได้แก่ ความถนัด สถานะทางสังคม อุปนิสัยหรือบุคลิกภาพ ทฤษฎีของ Hoppock เชื่อว่าบุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองให้ดีที่สุด มากที่สุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเน้นถึงความสำคัญของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงในด้านความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพ นำไปเปรียบเทียบกับองค์ประกอบด้าน อาชีพได้อย่างเหมาะสม

เหตุผลด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวพบว่า อันดับแรก คือ ต้องการทำงานที่สามารถหารายได้พิเศษได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว ซึ่งความคาดหวังของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมาก คือ ต้องการมีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว การเลือกเรียนสายอาชีพนอกจากสามารถทำงานประจำในภาครัฐและเอกชนได้แล้ว เวลาว่างจากการทำงานประจำยังสามารถประกอบอาชีพอิสระ ที่ช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawang (2541 : 108) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ ได้แก่ เหตุผลหรือแรงจูงใจด้านการเงิน ซึ่งแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ รายได้สูงแม้ต้องใช้กำลังกาย รองลงมา ได้แก่ สามารถประกอบอาชีพส่วนตัว มีรายได้ดี มีโอกาสทำงานหารายได้ระหว่างเรียน มีรายได้ดีจากการให้บริการและประกอบอาชีพอิสระได้ งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 72) พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา คือ เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและมีโอกาสศึกษาต่อได้ในขณะทำงาน นอกจากนั้นยังสามารถสร้างงานให้ตนเองได้และต้องการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ให้สูงขึ้น งานวิจัยของ ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับแรงจูงใจสูงสุดที่เรียนสายอาชีพ คือ หางานทำได้ง่ายรายได้ดี งานวิจัยของ ประยูร มัยโยภา (2539 : 99) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีพเพราะหางานทำได้ง่าย รายได้ดี มีโอกาสทำงานหารายได้ขณะเรียน งานวิจัยของ สมภาพ พันชุมโพธิ์ (2530 : 119) พบว่า นักเรียนระดับ ม. 3 และ ม. 6 ให้ความสนใจในการเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะมีรายได้ดี ค่าตอบแทนสูง งานวิจัยของ ดาว สมศรีโหนด (2540 : 110) พบว่า มูลเหตุจูงใจต่อการศึกษาต่อสายอาชีพ เพราะวลักษณะของงานช่างอุตสาหกรรม เป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะและความสามารถพิเศษเฉพาะคน เป็นอาชีพอิสระสนุกและทำทลายความสามารถ หางานทำได้ง่าย รายได้ดีและมีความมั่นคง สำหรับงานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 80) พบตรงกันว่า แรงจูงใจที่นักเรียนเลือกเรียนโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ เพราะต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพและรายได้ที่ตามมา และงานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 101) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะสามารถหารายได้พิเศษเพื่อเป็นทุนในการศึกษาและเมื่อเรียนจบแล้วมีโอกาสหางานทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ง่ายกว่า รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร ทรัพย์มี (อ้างใน ทศนา ณ สงขลา. 2538 : 36) กล่าวว่า บุคคลเลือกอาชีพโดยการวิเคราะห์อาชีพ บุคคลจะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ เช่น ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานสภาพแวดล้อมของงาน ความก้าวหน้า ความต้องการของตลาดแรงงาน รายได้ ความมั่นคง และความก้าวหน้าในอาชีพ อันดับสอง เพราะต้องการทำงานที่มีอัตราเงินเดือนสูง ความคาดหวังของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ต้องการทำงานที่มีอัตราเงินเดือนสูง โดยเฉพาะภาคเอกชนจะจ้างพนักงานในอัตราค่าจ้างที่สูงกว่าภาครัฐบาลประกอบกับการเลือกเรียนสายอาชีพนั้น เป็นการเรียนเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในสาขาวิชาชีพที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูง ก็จะทำให้ได้รับเงินเดือนสูงด้วยสำหรับธุรกิจภาคเอกชนในเขตจังหวัด นครศรีธรรมราช จะรับผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าทำงานและจ่ายเงินเดือนสูง ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 101) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะต้องการได้รับตำแหน่งหน้าที่การงานและเงินเดือนที่ดีกว่า งานวิจัยของ ดาว สมศรีโหนด (2540 : 110) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรมเพราะจะได้ทำงานที่มีเงินเดือนสูง งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541 : 110) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจที่ทำให้ นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะรายได้สูงแม้ต้องใช้กำลังกาย และภาคเอกชนจ้างเงินเดือนสูง งานวิจัยของ วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยาและคณะ (อ้างในสุมาลี จุลเจิม. 2540 : 40) กล่าวว่า แรงจูงใจที่ทำให้บัณฑิตมุ่งสู่การประกอบอาชีพอิสระ เพราะบางลักษณะอาชีพให้รายได้ค่อนข้างสูง งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 72) พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี คือ ประเภทวิชาที่เลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพ ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถและมีอรรถะดับสูง เพื่อหารายได้สูงขึ้น นอกจากงานวิจัยที่สอดคล้องข้างต้นแล้ว ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock เชื่อว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด งานวิจัยของ สมภาพันธุ์ โปธิ์ (2530 : 119) พบว่า นักเรียนให้ความสนใจในหมวดอาชีพเพราะมีรายได้ดี และค่าตอบแทนสูง งานวิจัยของ ประยูร มัยโสภา (2539 : 99) พบว่านักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพเพราะประกอบอาชีพอิสระได้มีโอกาสร่ำรวยเร็ว และมีรายได้สูง งานวิจัยของ เจษฎา ดวงสงค์ (2540 : 128) พบว่า ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพด้านบริหารธุรกิจ เพราะต้องการประกอบอาชีพให้ประสบผลสำเร็จจนมีรายได้สูง อันดับสาม เพราะจบไปแล้วมีงานให้เลือกทำหลายอย่าง และมีเงินเดือนเท่ากัน เพราะว่า การเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนนั้น จากเหตุผลดังกล่าวซึ่งในสภาพความเป็นจริงก็เป็นเช่นนั้น เพราะนอกจากจะมีโอกาสได้ทำงานในภาครัฐแล้ว ยังมีโอกาสทำงานในภาคเอกชน หรือสามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541 : 110) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะอาชีพที่เลือกมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ไม่ต้องท่องจำ และต้องการประกอบอาชีพส่วนตัวที่เป็นอิสระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยของ ประยูร มัยโกคา (2539 : 99) พบว่านักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพเพราะสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถูกจ้างเท่านั้น และอาจต่อเนื่องไปถึงการสร้างงานให้ผู้อื่นมีงานทำ งานวิจัยของ พรเทพ สีทองอิน (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาในปี พ.ศ. 2533 คือ ความรู้ความสามารถทางสาขาพลศึกษาช่วยให้สามารถหางานทำได้หลายทาง งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เป้าหล่อเพชร (2541 : 72) พบว่า สาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพเพราะสามารถสร้างงานให้ตนเองได้ งานวิจัยของ เฉลียว มูร์ภักดี (2529 : 23) พบว่าเหตุผลที่นักเรียนเลือกอาชีพอิสระเพราะได้ใช้ความคิดและความสามารถของตนเองสนุกเพลิดเพลินได้พบคนมาก งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangศ์ (2541 : 110) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ คือ สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ งานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 101) กล่าวว่า แรงจูงใจในการเลือกเรียนสายอาชีพ สาขาวิชาช่างยนต์ เพราะจบการศึกษาแล้วจะมีโอกาสหางานได้ง่ายกว่า นอกจากนั้นสัมพันธ์กับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ R.H.Schaffer (อ้างในศุภวดี บุญญวงค์, 2528 : 138) ที่ว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการทำงานอิสระเป็นของตัวเอง เพื่อความสำเร็จในชีวิตการทำงานและมีความสุขในการประกอบอาชีพนั้น และตรงกับการศึกษาแรงจูงใจทางจิตวิทยาของ Merrey พบว่า บุคคลมีความต้องการจะเป็นของตัวเอง

เหตุผลด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน พบว่า อันดับแรก คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคงมีสวัสดิการดี ในการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนนั้น นักเรียนจะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เมื่อเรียนจบออกไปแล้ว ก็สามารถหางานทำได้ และในบางสาขาวิชาชีพซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานสูง ก็จะได้รับค่าตอบแทนรวมทั้งสวัสดิการดีกว่าบางสาขาวิชา และยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ที่เลือกเรียนในสาขาวิชาชีพนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เป้าหล่อเพชร (2541 : 76) พบว่า องค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้าและต้องการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง งานวิจัยของ ถัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : 88) พบว่า แรงจูงใจด้านประสบการณ์ ความสนใจและความตระหนักในตนเองมีมากในการเลือกเรียนและมั่นใจในการประกอบอาชีพ งานวิจัยของ ประมวล ศิริพันธ์แก้ว (2513 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกอาชีพครูเพราะเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง งานวิจัยของ จิตอารี เนตรหิน (2513 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกอาชีพครูเพราะเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง งานวิจัยของ ประมวล วิทยากร (2520 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ค่านิยมของนักเรียนหญิงในการเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะต้องการทำงานด้านบริการสังคมและเป็นงานที่มีความมั่นคง งานวิจัยของ นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า นักเรียนหญิงมีค่านิยมด้านอาชีพ ด้านความก้าวหน้า การบริการสังคม และความมั่นคงในอาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร ทรัพย์มี (อ้างในทัศนาศู สงขลา,

2538 : 36) กล่าวว่า บุคคลเลือกอาชีพโดยการวิเคราะห์อาชีพ บุคคลจะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพ เช่น ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมของงาน ความก้าวหน้า ความเสี่ยง ความต้องการของตลาดแรงงาน รายได้และความมั่นคง งานวิจัยของ ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : บทคัดย่อ) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ คือ ลักษณะงานอาชีพเป็นที่นิยม สวัสดิการดี มีความมั่นคง งานวิจัยของวีระพล เวชยางกูร (2541 : 70) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะต้องการประกอบอาชีพมั่นคง มีสวัสดิการดี นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow (อ้างใน อารี พันธุ์มณี. 2534 : 188-189) กล่าวว่า ความต้องการ 5 ขั้นของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของขบวนการงูใจ ซึ่งความต้องการขั้นที่ 2 คือ ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย ได้แก่ ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่น เป็นต้น สำหรับทฤษฎีความต้องการของ แอลเดอร์เฟอร์ (อ้างในวิปลี วรรณวิชัย. 2536 : 97) ได้กล่าวสรุปถึงความต้องการของบุคคล 3 ประการ และความต้องการอย่างหนึ่ง คือ ความต้องการเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการขั้นสูงสุดรวมถึงความต้องการได้รับยกย่องและความสำเร็จในชีวิต อันดับสอง เพราะต้องการที่จะใช้ความรู้ในวิชาที่ประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นที่ต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนนั้น เพราะต้องการเรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งเมื่อเรียนจบแล้วก็มีโอกาสหางานทำได้ง่าย ไม่เสี่ยงต่อการว่างงาน จะเห็นได้ว่า สาขาวิชาชีพในก็ตามที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานหรือเป็นที่ต้องการของคนในประเทศในเวลานั้น ก็จะส่งผลให้นักเรียนเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพนั้นมาก อย่างเช่นในปัจจุบันนี้ นักเรียนจะเลือกเรียน สาขาวิชาชีพคอมพิวเตอร์มากกว่าสาขาวิชาชีพอื่นๆ เพราะเป็นสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangศ์ (2541 : 109) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพที่สังคมนิยมและประเทศต้องการ งานวิจัยของ ประยูร มัยโกภา (2539 : 100) พบว่า เหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนต่อสายอาชีพ คือ ต้องการประกอบอาชีพที่สังคมนิยมและประเทศชาติต้องการ งานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 79) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้ให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน งานวิจัยของ ดาว สมศรี โทหนึ่ง (2540 : 112) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนต่อสาขาช่างอุตสาหกรรม เพราะจะได้ทำงานเงินเดือนสูงและประเทศชาติต้องการแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรม งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 72) พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา คือ ประเภทวิชาที่เลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำง่ายเพราะตลาดแรงงานต้องการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า แรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ ได้แก่หางานทำได้ง่าย รายได้ดี ซึ่งการที่ตลาดแรงงานต้องการ หรือการหางานทำได้ง่าย ย่อมแสดงให้เห็นว่าเป็นที่ความต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย พงษ์วิชัยและวัชรภรณ์ สุริยาวิวัฒน์ (2526 : อ้างใน วินัย สิงหนนท์ (2539 : 93) กล่าวว่า แรงจูงใจที่ทำให้ให้นักเรียนเลือกเรียนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คือ ภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่าเมื่อเรียนจบแล้ว หางานทำได้ง่าย งานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2541 : 70) พบว่าเหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะต้องการใช้ความรู้ประกอบอาชีพที่ต้องการของคนทั่วไป สอดคล้องกับทฤษฎีของ Hoppock ซึ่งเชื่อว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด และสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ R.H. Schaffer (อ้างใน สุภวดี บุญญวงค์. 2528 : 138) ที่ว่าบุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการทำงานอิสระเป็นของตัวเอง เพื่อความสำเร็จในชีวิตการงานและมีความสุขในการประกอบอาชีพนั้น อันดับสาม เพราะเห็นว่าเรียนวิชานี้แล้ว หากไม่รับราชการก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในปัจจุบันนี้ การจะทำงานของผู้จบการศึกษาไม่ได้มุ่งประกอบอาชีพรับราชการเพียงอย่างเดียว ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้อัตราการรับคนเข้าทำงานของทางราชการลดน้อยลงซึ่งนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ มีความคิดไว้ในสาขาวิชาชีพที่เลือกเรียนนั้น หากไม่รับราชการก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร (2541 : 76) พบว่า แนวความคิดของนักเรียนในการประกอบอาชีพภายหลังการเรียนจบวิชาชีพ ได้เปลี่ยนจากความนิยมรับราชการเป็นการประกอบอาชีพส่วนตัวที่เป็นอิสระ งานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541:110) พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะหางานทำได้ง่าย รายได้ดีและประกอบอาชีพอิสระได้ งานวิจัยของ พรสวรรค์ เพชรรัตน์ (2542 : 80) พบว่า แรงจูงใจที่นักเรียนเลือกเรียนโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ เพื่อนำเอาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพหลักได้ และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน งานวิจัยของ วีระพล เวชยางกูร (2541 : 70) พบว่าเหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะเป็นวิชาที่ได้ความรู้ใช้ในการทำงานเต็มที่ งานวิจัยของ เจษฎา ดวงสงค์ (2540 : 128) พบว่า นักเรียนมีความต้องการเรียนต่อสายอาชีพ เพราะต้องการนำความรู้ด้านช่างเทคนิคไปใช้ประกอบอาชีพ งานวิจัยของ วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ (2532 : 165-170) พบว่า เมื่อสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาทำทางการประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองสนใจมากกว่าการติดตามข่าวสารจากแรงงานภาครัฐหรือภาคเอกชน เพราะเป็นอาชีพที่มีความอิสระ เป็นของตัวเอง ได้ใช้ความสามารถและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเองเต็มที่ และบางลักษณะอาชีพก็ให้รายได้ค่อนข้างสูง งานวิจัยของ Raymond Nor and others (อ้างใน ระเบียบ อรชร. 2537 : 58) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจทางอาชีพ พบว่าลักษณะการจูงใจในการทำงานจะมีความสัมพันธ์ทางอาชีพที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานประการหนึ่ง คือ ความยืดหยุ่นของอาชีพ (Career Frsilieneec) งานวิจัยของ ประยูร มัยโกคา (2539 : 100) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีพ เพราะนักเรียนมีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ โดยอาศัยความสามารถหรือทักษะเฉพาะตัวมากกว่าที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นการนำไปสู่การสร้างงานเอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนเห็นโลกของอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถูกจ้างเท่านั้น และอาจต่อเนื่องไปถึงการสร้างงานให้ผู้อื่นมีงานทำ งานวิจัยของ สุชาติ วิวัฒมขานนท์ (2542 : 91) พบว่า ในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ให้เหตุผลความสนใจการเลือกเรียนเพราะว่าเป็นสาขาที่ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบอาชีพได้ในอนาคต งานวิจัยของ เสริมศรี อัครมูตพันธ์ (อ้างในทัศน ฅ สงขลา. 2538 : 152) พบว่า นักศึกษา เลือกเรียนสาขาครุศาสตร เพราะให้ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ส่วนตัวเป็นอันดับแรก งานวิจัยของ ทัศน ฅ สงขลา (2538 : 152) พบว่า สาเหตุสำคัญที่นักเรียน เลือกแผนการเรียนสายอาชีพ เพราะนักเรียนมีความมุ่งหวังที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวมากที่สุด

เหตุผลด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา พบว่า อันดับแรก คือ เพราะต้องการเรียนใน สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งการที่สถานศึกษาได้รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาย่อมแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษานั้นๆ ได้รับการยอมรับจากสังคมและเป็นที่ เชื่อถือของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษรศิลป์ แก้วมawangค์ (2541 : 106) พบว่า การ เลือกเรียนต่อด้านอาชีพของนักเรียนเพราะเป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงเป็นที่เชื่อถือยอมรับของชุมชน ซึ่งจะเห็นจากรางวัลดีเด่นต่างๆ ที่สถานศึกษาได้รับ งานวิจัยของ วินัย สิงหนนท์ (2539 : 92) พบว่า การที่สถานศึกษาเป็นวิทยาลัยดีเด่น จึงเป็นเหตุจูงใจให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกสถานศึกษา ด้วย งานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เป้าหล่อเพชร (2541 : 80) พบว่า องค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือก โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี คือ คุณภาพของ โรงเรียน อันดับสอง เพราะต้องการ เรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน เพราะทำให้สะดวกหลายๆ อย่างรวมทั้งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร นัยโกคา (2539 : 101) พบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสาย อาชีพ เพราะมีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน งานวิจัยของ ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : บทคัดย่อ) พบ ว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งหวังให้นักเรียนเรียนต่ออันดับแรก คือ พิจารณาจากทุนทรัพย์ อันดับสาม เพราะต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีการคมนาคม ไปกลับ สะดวก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีการศึกษาที่มีการคมนาคมไปกลับสะดวก จะทำให้นักเรียนใช้เป็นเหตุ ผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ เพราะ จะทำให้มีความสะดวก ไม่เสียเวลาในการเดินทาง และสามารถเลือกการเดินทางได้หลายทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษญา ดวงสงค์ (2540 : 129) พบ ว่า นักเรียนมีความต้องการด้านการจัดสถานที่ของสถานศึกษามากที่สุด คือ การสามารถเดินทางไป ยังสถานศึกษาที่เลือกเรียนได้สะดวก งานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 141) พบว่า การเดินทางที่สะดวกจะส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 57) พบว่า การเดินทางมาโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีความ สัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อ งานวิจัยของ จารุ ไชยาคำ (อ้างในทัศน ฅ สงขลา. 2538 : 153) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา เช่น ตั้งอยู่ที่ใดจะเป็นข้อมูลในการพิจารณาเลือก เรียนสายอาชีพ

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและแนะแนวศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. การแนะแนวศึกษาต่อควรเน้นการแนะแนว นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เลือกเรียนสายอาชีพน้อย
2. โรงเรียนควรดูแลเอาใจใส่นักเรียนที่มีปัญหาทางครอบครัว
3. ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนควรมีการแนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับการให้ความรู้และสนับสนุนการเลือกศึกษาต่อของบุตร
4. โรงเรียนควรกระตุ้นให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการแนะแนวศึกษาต่อแก่นักเรียน
5. ผู้บริหารโรงเรียน ต้องเน้นภาพลักษณ์ของโรงเรียน ด้านปลอดภัยเสพติด

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา วิจัยหลักสูตรสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ใช้ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด
2. ควรมีการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ตลาดแรงงานต้องการ เพื่อจะได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ควรมีการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครูแนะแนวและครูอาจารย์ในโรงเรียนเกี่ยวกับการแนะแนวศึกษาต่อแก่นักเรียน

บรรณานุกรม

- ขนิษฐา วิเศษสาคร. 2534. จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพฯ. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชาภาษาและสังคม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จงจิตต์ อ่ำสาริกา. 2541. “ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
เขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จิตอารี เนตรหิน. 2513. “การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมแบบประสม
ภาคศึกษา 11.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- จิราภรณ์ โชติบุตร. 2518. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรง
เรียนในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬารักษ์ วรสุมินท์. 2515. “ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพ
ของนักเรียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจษฎา ดวงสงค์. 2540. “ความต้องการการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ด้านบริหารธุรกิจของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในจังหวัดเชียงราย.” ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เฉลิมชัย อุบลพงษ์. 2516. “การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการใน
การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่าง โรงเรียนมัธยมแบบประสม
กับ โรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดสกลนคร.” ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร. 2523. “ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร ศึกษา
เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและ โรงเรียน
สังกัดมหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกสังคมวิทยาและมนุษย์วิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยสิทธิ์ ไกรคุณาสัย. 2532. “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา. 2539. “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสมุทรสงคราม.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ดาว สมศรีโหม่ง. 2540 “การศึกษามูลเหตุจูงใจนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จังหวัดอุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เดือนใจ พึ่งพระเกียรติ. 2500. “การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดือนใจ อธิคมภายิต. 2532. “การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ปีการศึกษา 2529.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒบางแสน.
- ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร. 2541. “การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ทัศนมา ณ สงขลา. 2538. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธวัชชัย ชัยจิรยกุล. 2513. “การศึกษาที่เป็นองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพของนักเรียน ม. 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ปีการศึกษา 2512.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2532. ศิลปะของการสมัครงาน กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนภาพพิมพ์ จำกัด.
- นิตยา ธรรมพันธ์. 2523. “ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- นิภา วัชรเวทิน. 2530. “การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมวล วิทยากร. 2520. “ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประมวล ศิริพันธ์แก้ว. 2513. “เหตุผลของนักเรียน มศ. 3 และ มศ.5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประยูร มัยโกคา. 2539. “การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง. 2522. “การศึกษาเปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมและมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พรสวรรค์ เพชรรัตน์. 2542. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏภาคใต้.” ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

พิมพ์ พร้อมดล. 2522. “การตรวจสอบความตรงตามทฤษฎีของแบบสำรวจความพอใจในอาชีพของฮอลแลนด์กับนักเรียนไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. 2535. “การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี.” ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ. 2500. “การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มารศรี ทองเกตุ. 2523. “ผลของทัศนคติระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ของบิดามารดาที่มีต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533. คู่มือการทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์

ระเบียบ อรรถ. 2537. “มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพคหกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

รังสี สีทองดี. 2535. “แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.” ปริญญาโทการศึกษาศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ราตรี รุ่งโรจน์ดี. 2515. “การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- รุ่งเรือง สุชาภิรมณ์. 2538. “การประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรุงเทพมหานคร.” ข่าวสารวิจัยการศึกษาปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2538).
- ลัดดา สุวรรณรัตน์. 2522. “แรงจูงใจในการศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- วัชรีย์ ททรัพย์มี. 2533. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินัย สิงหนนท์. 2539. “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรการวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิบูลย์ กลับสุคนธ์. 2541. “ทัศนคติของผู้ป่วยยาเสพติดหญิงที่เข้ารับการบำบัด ระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ รูปแบบชุมชนบำบัดที่มีต่อกิจกรรมกลุ่มบำบัด.” วารสารต่อต้านยาเสพติด ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2541 หน้า 31-32
- วีระพล เวชยางกูร. 2542. การศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2534. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริลักษณ์ จินดากุล. 2510. “การเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในพระนครกับต่างจังหวัด.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภลักษณ์ พงษ์พิงษ์สิทธิ์. 2533. “สุขภาพจิตและพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี.” คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ยมาธร พันชุมโพธิ์. 2530. “การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถิต วงศ์สุวรรณค์. 2527. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สมชาย บัวเล็ก. 2538. “การประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” (โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสังกัดกรมการศาสนา. ข่าวสารวิจัยการศึกษา ปีที่ 18 ฉบับที่ 3 (เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2538)
- สมพงษ์ มั่นระวัง. 2513. “การศึกษาแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 จังหวัดสุโขทัย.” ปีการศึกษา 2512. ปรินญาณิพนธ์ กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- สมพงษ์ อาภาพันธ์. 2519. “การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุชาติ วิวัฒน์ธานนท์. 2542. “การศึกษาความสนใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนันท์ ประถมวาลย์. 2530. “ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.
- สุภางค์ จันทร์วานิชและคณะ. 2525. “รายงานการวิจัยเรื่องโอกาสการเข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.” (เอกสาร โรเนียว)
- สุมาลี จุลเจิม. 2540. “แรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.).” ของวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวัฒน์ เงินคำและคณะ. 2529. “ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.” กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรรัตน์ เจริญชัย. 2531. แนะนำอาชีพคหกรรมศาสตร์ วารสารคหเศรษฐศาสตร์ 32 (1-2)
- อรชร ชื่อศิริ. 2514. “การเลือกสาขาวิชาทางอาชีวศึกษาเพื่อศึกษาต่อของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ในพระนคร พ.ศ. 2509.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิศริลปี แก้วมawangศ์. 2541. “ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดศรีสะเกษ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อารีย์ พันธุ์ณี. 2538. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2542

1. นางสุพรรณิ โพธิ์ทอง ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในจังหวัดนครศรีธรรมราช” โดยมี อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.อารมณ จินดาพันธ์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ ๖285

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวพรณี โพธิ์ทอง ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน
ของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต ให้นักศึกษา
ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายदनัย ดิษยบุตร)

รักษาราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เสนอโดย นางสาวพรณี โพธิ์ทอง

1. โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
2. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
3. โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช
4. โรงเรียนโยธินบำรุง
5. โรงเรียนทุ่งสง
6. โรงเรียนสตรีทุ่งสง
7. โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรากิวัฒน์
8. โรงเรียนคีรีราษฎร์พัฒนา
9. โรงเรียนปากพนัง
10. โรงเรียนสตรีปากพนัง
11. โรงเรียนนาบอน
12. โรงเรียนบางขันวิทยา
13. โรงเรียนชะอวดวิทยาคาร
14. โรงเรียนสามตำบลวิทยาประชาสรรค์
15. โรงเรียนควางรัชดาภิเษก
16. โรงเรียนเฉลิมราชประชาอุทิศ
17. โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม
18. โรงเรียนกรงหย่นวิทยาคาร

ที่ ศธ 0806/ 710

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

14 มกราคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

ด้วยนางสุพรรณิ ไพร์ทอง นิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตร
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช" ในการนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์
ขอนำ เครื่องมือวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษา สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 2828463

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรศัพท์ 2801269

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ ๖05๖

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งสง

ด้วย นางสุพรรณิ ไพริทอง เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 5058

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีทุ่งสง

ด้วย นางสาวพรณี ไพร์ทอง เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
 เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
 ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
 มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ ๖285

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณเทพนครเขตกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10510

๖ ธันวาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบางขันวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ด้วย นางสาวพรณี โพธิ์ทอง ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการศึกษาวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการและเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน
คณะกรรมการอุดมศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนัย ดิษยบุตร)

รักษาราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 3 เหตุผลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านสภาพส่วนตัว จำนวน 6 ข้อ

2. ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำนวน 12 ข้อ

3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 6 ข้อ

4. ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ

เหตุผลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ต้องการศึกษาและความก้าวหน้าของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านสภาพส่วนตัว จำนวน 1 ข้อ

2. ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำนวน 1 ข้อ

3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 1 ข้อ

4. ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จำนวน 1 ข้อ

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และนำผลมาใช้สำหรับการวิจัยครั้งนั้นเท่านั้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

สุพรรณณี โพธิ์ทอง

นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

(1) เพศ

- () หญิง
() ชาย

(2) อายุ

- () น้อยกว่า 15 ปี
() 15 - 18 ปี
() 18 ปีขึ้นไป

(3) ภูมิลำเนา

- () อ.เมือง
() อ.ปากพนัง
() อ.นาบอน
() อ.ทุ่งใหญ่
() อ.ทุ่งสง
() อ.ร่อนพิบูลย์
() อ.บางขัน
() อ.ชะอวด
() อ.จุฬาภรณ์
() อ.ฉวาง
() อ.พระพรหม

(4) เป็นบุตรคนที่เท่าใด

- () คนที่ 1
() คนที่ 2
() คนที่ 3
() คนที่ 4
() คนสุดท้าย

(5) ความต่อเนื่องในการศึกษา

- () จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วศึกษาต่อทันที
() จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วทำงานก่อนจึงศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. นักเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ต้องการศึกษาต่อหรือไม่
 - () ต้องการ
 - () ไม่ต้องการ
 - () ยังไม่ตัดสินใจ
2. นักเรียนต้องการศึกษาต่อในสถานศึกษาประเภทใด
 - () ระดับอุดมศึกษา
 - () สายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
 - () ยังไม่ตัดสินใจ

ตอนที่ 3 เหตุผลที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็น 4 ด้าน
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าที่ข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ด้านสภาพส่วนตัว

(1) คะแนนเฉลี่ยสะสม	(2) สภาพของบิดา มารดา
() ต่ำกว่า 2.00	() มีชีวิตอยู่ทั้งสองท่าน
() 2.00-3.00	() บิดาเสียชีวิต
() มากกว่า 3.00	() มารดาเสียชีวิต
	() มีชีวิตทั้งสองท่านแต่แยกกันอยู่
(3) กรณีที่บิดา-มารดาแยกกันอยู่เนื่องจากสาเหตุใด	(4) ขณะนี้นักเรียนอาศัยอยู่กับ
() เพื่อประกอบอาชีพ	() บิดา-มารดา
() หย่าร้าง	() บิดา
() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	() มารดา
	() ผู้อุปการะ
	() บุคคลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

(5) วิชาที่ชอบมากที่สุดขณะนี้

- () คณิตศาสตร์
 () วิทยาศาสตร์
 () ภาษาไทย
 () ภาษาอังกฤษ
 () สังคมศึกษา
 () พื้นฐานวิชาอาชีพ
 () อื่นๆ โปรดระบุ).....

(6) วิชาที่นักเรียนทำคะแนนได้มากที่สุด ตั้งแต่ ม.4-ม.6

- () คณิตศาสตร์
 () วิทยาศาสตร์
 () ภาษาไทย
 () ภาษาอังกฤษ
 () สังคมศึกษา
 () พื้นฐานวิชาอาชีพ
 () อื่นๆ โปรดระบุ).....

ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

(1) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (โดยประมาณ) ของ (2) การศึกษาของบิดา

บิดารวมกับมารดาหรือผู้อุปการะ

- () ต่ำกว่า 4,000 บาท
 () 4,001-5,000 บาท
 () 5,001-6,000 บาท
 () 6,001-7,000 บาท
 () 7,001-8,000 บาท
 () 8,001-9,000 บาท
 () 9,001-10,000 บาท
 () มากกว่า 10,000 บาท

() ไม่ได้เรียน

- () ระดับประถมศึกษา
 () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 () ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี

(3) การศึกษาของมารดา

- () ไม่ได้เรียน
 () ระดับประถมศึกษา
 () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 () ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 () อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
 () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี

(4) การศึกษาของผู้อุปการะ

- () ไม่ได้เรียน
 () ระดับประถมศึกษา
 () ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 () ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 () อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
 () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี

(5) อาชีพของผู้ปกครอง (กรณีตอบข้อ 4)

- () รับราชการ,ข้าราชการบำนาญ
 () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () ทำงานบริษัท,ธนาคาร
 () เกษตรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์)
 () ประกอบอาชีพส่วนตัว
 () รับจ้าง
 () อื่น ๆ (ระบุ).....

(6) อาชีพของบิดา

- () รับราชการ,ข้าราชการบำนาญ
 () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () ทำงานบริษัท,ธนาคาร
 () เกษตรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์)
 () ประกอบอาชีพส่วนตัว
 () รับจ้าง
 () อื่น ๆ (ระบุ).....

(7) อาชีพของมารดา

- () รับราชการ,ข้าราชการบำนาญ
 () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () ทำงานบริษัท,ธนาคาร
 () เกษตรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์)
 () ประกอบอาชีพส่วนตัว
 () รับจ้าง
 () อื่น ๆ (ระบุ).....

(8) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนคิดเป็นภาคเรียน

โดยประมาณ

- () ต่ำกว่า 8,000 บาท
 () 8,000 บาท
 () 8,001-9,000 บาท
 () 9,001-10,000 บาท
 () 10,001-10,000 บาท
 () 11,2001-12,000 บาท
 () 12,001 บาทขึ้นไป

(9) ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนมากที่สุด

- () บิดา มารดา
 () ญาติ พี่น้อง
 () ผู้ปกครอง
 () กองทุนเงินกู้เพื่อการศึกษาของรัฐบาล

(10) ปัจจุบันนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือไม่

- () มี
 () ไม่มี

(11) นักเรียนต้องการศึกษาต่อถึงระดับใด

- () ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 () ปริญญาตรี
 () ปริญญาโท
 () สูงกว่าปริญญาโท

(12) ถ้านักเรียนศึกษาต่อ ได้รับค่าใช้จ่ายจากแหล่งใด

- บ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () บิดา-มารดา
 () หารายได้ด้วยตนเอง
 () เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 () เงินทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

(1) เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาโรงเรียน

- () 10-30 นาที
 () 31-60 นาที
 () มากกว่า 60 นาที

(2) ปัจจุบันนักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดยวิธีใด

- () เดิน
 () รถจักรยานยนต์
 () รถยนต์ส่วนตัว
 () รถโดยสารประจำทาง

(3) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับโรงเรียน
ต่อวัน

- () 10-20 บาท
 () 21-30 บาท
 () 31-40 บาท
 () 41-50 บาท
 () 51-60 บาท
 () มากกว่า 60 บาท

(4) ในขณะที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนได้
รับคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในเรื่องใด

- () การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ
 () การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของเอกชน
 () การศึกษาต่อสายอาชีพในสถานศึกษา
ของเอกชน
 () การศึกษาต่อสายอาชีพในสถานศึกษา
ของรัฐบาล

(5) นักเรียนได้รับคำแนะนำการศึกษาต่อจาก
ใคร

- () บิดา-มารดา
 () ผู้ปกครอง
 () ครูแนะแนว
 () ครูประจำชั้น
 () ครูทั่วไปในโรงเรียน
 () เพื่อนนักเรียน
 () นักเรียนรุ่นพี่
 () วิทยากรจากภายนอก
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

(6) นักเรียนคิดว่าในการศึกษาต่อจะรับฟังคำแนะนำ
จากใคร

- () บิดา-มารดา
 () ผู้ปกครอง
 () เพื่อนนักเรียน
 () ครูอาจารย์
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้พิจารณาดูว่า ในการศึกษาต่อ นักเรียนได้คำนึงถึงภาพลักษณ์ของ โรงเรียนในแต่ละเรื่องในระดับใด ที่มีทั้งหมด 5 ลำดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับลำดับตามความคิดเห็นของนักเรียนในทุกรายการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความพร้อมของโรงเรียน					
(1) มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน					
(2) มีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่					
(3) มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน					
(4) มีความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน					
2. ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน					
(1) ได้รับรางวัลพระราชทานสถานศึกษาดีเด่นระดับอุดมศึกษา					
(2) ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา					
(3) ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะวิชาชีพ					
(4) ได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการและตลาดแรงงาน					
3. การยอมรับจากสังคม					
(1) ด้านวิชาชีพเฉพาะสาขา					
(2) ด้านความประพฤติของนักเรียน					
(3) ด้านปลอดภัยเสพติด					
(4) ด้านระเบียบ วินัย					
(5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ความดีเด่นของโรงเรียน					
(1) ดีเด่นด้านความประพฤตินักเรียน					
(2) ดีเด่นด้านวิชาการ					
(3) ดีเด่นด้านระเบียบวินัยนักเรียน					
(4) ดีเด่นด้านอาคารสถานที่					
(5) ดีเด่นด้านชื่อเสียงในสังคม					
(6) ดีเด่นด้านนักเรียนจบแล้วมีงานทำทุกคน					
(7) ดีเด่นด้านนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติ					

3.2 เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้าของนักเรียน

คำชี้แจง เหตุผลที่เกี่ยวกับสถานศึกษาและความก้าวหน้า แยกเป็น 4 ด้าน ให้นักเรียนจัดอันดับเหตุผล 3 อันดับ โดยเขียนเครื่องหมาย 1,2,3 หน้าข้อความที่เป็นเหตุผลจากมากไปหาน้อย

1. เหตุผลด้านสภาพส่วนตัวของนักเรียน

- () วิชานี้เหมาะกับความสามารถ และสติปัญญา
- () คิดว่าบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะที่จะเรียนวิชานี้
- () สุขภาพร่างกายไม่เหมาะสมที่จะเรียนวิชาอื่น ๆ
- () วิชานี้จะทำให้ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานได้เต็มที่
- () วิชานี้จะทำให้เกิดความคิด ที่จะปรับปรุงตนเองให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ
- () เห็นว่าผู้ที่เรียนวิชานี้เป็นผู้นำเกียรติและชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล
- () ต้องการประกอบอาชีพ ซึ่งคนกำลังนิยมและประเทศชาติต้องการ
- () เป็นอาชีพที่สังคมยกย่อง
- () วิชานี้มีคนเข้าสอบแข่งขันมาก ผู้ที่สอบเข้าเรียนได้จึงได้ชื่อว่า เป็นคนที่มีความสามารถสูง
- () วิชานี้มีคนเข้าสอบแข่งขันน้อย มีโอกาสได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาสูง
- () เห็นว่าวิชานี้สามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมและประเทศชาติได้มากที่สุด
- () ต้องการการทำงานเป็นผู้นำของชุมชนในอนาคตต่อไป
- () ค่าเล่าเรียนสายสามัญและสายอาชีพไม่เท่ากัน
- () ต้องการเรียนสายสามัญ แต่ผู้ปกครองไม่สนับสนุน
- () บิดามารดามีความเห็นไม่ตรงกันว่าจะให้ศึกษาต่อสายใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

() ไม่มั่นใจว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะได้งานทำตามสาขาวิชาที่เรียน

() สมัครเรียนตามเพื่อน

2. เหตุผลด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

() ต้องการประกอบอาชีพหลายอย่างในเวลาเดียวกัน ทำให้สร้างฐานะของตนเองได้รวดเร็ว

() ต้องการงานที่มีอัตราเงินเดือนสูง

() เพราะจบไปแล้วมีงานให้เลือกทำหลายอย่างและมีเงินเดือนเท่ากัน

() ต้องการงานที่สามารถหารายได้พิเศษได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว

() ต้องการออกไปประกอบอาชีพส่วนตัวซึ่งมีทางร่ำรวยได้

() คิดว่าสาขาวิชานี้เรียนง่ายใช้เวลาสั้น ออกไปทำงานได้เงินเดือนเร็ว

() คิดว่าเรียนสาขาใดก็ได้ เพราะรัฐบาลมีเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาต่อ

3. เหตุผลด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

() ต้องการเรียนวิชานี้ เพราะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน นำความรู้มาซ่อมแซมของใช้บางชนิดได้ด้วยตนเอง

() ต้องการที่จะใช้ความรู้ในวิชานี้ประกอบอาชีพซึ่งเป็นที่ต้องการของคนในประเทศขณะนี้ได้

() เพราะเห็นว่าเรียนวิชานี้แล้วหากไม่ทำงานเป็นข้าราชการ ก็สามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้

() ต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคง มีสวัสดิการดี

() เพราะเห็นว่าเมื่อเรียนสำเร็จวิชานี้แล้ว หางานทำได้ง่ายไม่ต้องทำงานไกลบ้าน

() ต้องการเรียนวิชาที่สัมพันธ์กับอาชีพในครอบครัวเมื่อเรียนสำเร็จสามารถสืบต่ออาชีพของบิดามารดาได้

() บิดามารดา เป็นผู้แนะนำและต้องการให้เรียนในสาขาวิชานั้น

() เลือกเรียนวิชานี้ตามคำแนะนำของผู้อุปการะทางการเงิน

() ครู-อาจารย์ แนะนำแนวทางให้เลือกเรียนวิชานี้

() เลือกเรียนวิชานี้ตามเพื่อน

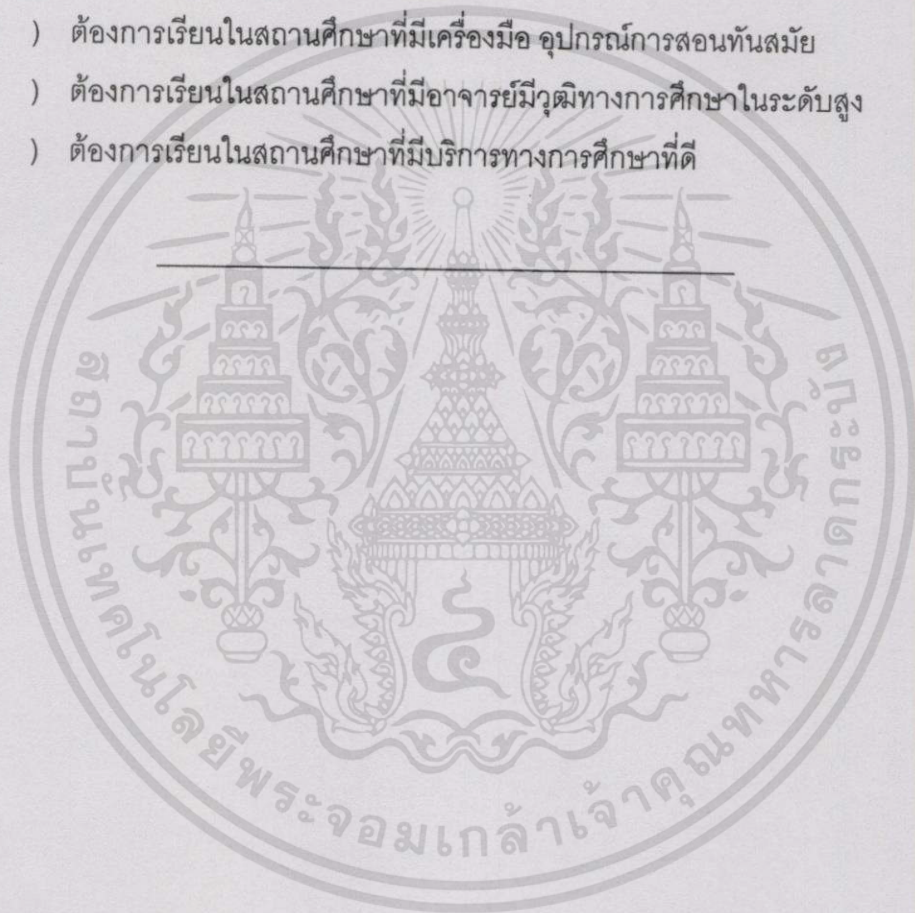
() เลือกเรียนวิชานี้เพราะต้องการมีความก้าวหน้าในอาชีพ

() เพราะวิชานี้สอบเข้าเรียนง่าย คนไม่เก่งก็เรียนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เหตุผลด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาใกล้บ้าน
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีสถานที่สวยงาม บรรยากาศดี
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีความดีเด่นด้านวิชาการ เช่น ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะต่าง ๆ
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีการคมนาคมไปกลับสะดวก
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์การสอนทันสมัย
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีอาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาในระดับสูง
- () ต้องการเรียนในสถานศึกษาที่มีบริการทางการศึกษาที่ดี

ประวัติผู้เขียน

นางสุพรรณิ โพธิ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2501 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษา โปรแกรมวิชา การบริหารการศึกษา จากสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2538

ปี พ.ศ. 2524 เข้ารับการเป็นครูโรงเรียนนครพนมวิทยการ ปี พ.ศ. 2534 เป็นครูโรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้ (เอส.เทค) และปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานวางแผนและพัฒนา โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้ (เอส.เทค)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้